

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตราด
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๔

เอกสารเลขที่ กษ.ตร ๑๒/๒๕๖๔

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นการกำหนดทิศทาง แนวทางและเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของเกษตรกร

ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) มีการระดมความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนำข้อมูล จากการระดมความคิดเห็นมาใช้ประกอบการจัดทำแผน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราดฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันการทำงานและบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการร่วมจัดทำแผนฯ ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตราด
และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๑๘
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๒
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด	๕๙
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด	๘๓
(พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๙๕
ภาคผนวก	๑๒๓

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบกิจกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าว ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้อย่างยั่งยืนที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒ โดยใน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่ คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึง ความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้าง มูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำ ฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การ พัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ ตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยและการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๔ การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำที่ทำได้ คัดเลือกพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าและพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๔

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ

^๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่าง ๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนาการเกษตรกรรมและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่

สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รื้อถอน และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรรมและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับ แผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำ ชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความ ขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและ

สวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นบ้าน โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชากัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันทั่วทั้ง รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๖

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทยเป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ

^๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่น ๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

- (๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- (๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- (๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนานองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่าง

ประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการ

ทำงาน

- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงานภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบาย ตลาดสด การรวมนสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคอร์เนลเทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมันและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๔ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน^๗)

ภาคตะวันออก

“ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

- ๑. พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
- ๒. พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
- ๓. ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว
- ๔. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
- ๕. แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประมาณ ๑๗๐,๕๗๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๙,๔๕๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๗ ในช่วง ๕ ปี (๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ที่ผ่านมามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ ในขณะที่ภาคเกษตรของประเทศมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕ ภาคเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี และสารเคมีตกค้างในผลผลิต เป็นต้น ภาคเกษตรมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๕.๖ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๒.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ

^๗ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, มีนาคม). แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน.

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๘.๒ รองลงมา คือ ชลบุรี ร้อยละ ๑๑.๖ ระยอง ร้อยละ ๑๑.๑ และตราด ร้อยละ ๑๑.๐ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง โดยสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออกมี ดังนี้

๒.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีมากของภาค คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๒ ผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ **ทุเรียน** จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนในภาคที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด **มังคุด** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง **ลำไย** แหล่งปลูกลำไยที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **เงาะ** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด **ลองกอง** แหล่งปลูกลองกองที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี

๒.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ **ไก่เนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครนายก **เป็ดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี **เป็ดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และ **สุกร** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๔ ประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ ชลบุรี รองลงมา คือ ตราด ระยอง และจันทบุรี

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๖ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๕ พื้นที่ชลประทานของภาคตะวันออกในปี ๒๕๖๑ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒.๗๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๒๔๒,๖๘๘.๔๔ ไร่ โดยจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง และเกษตรอินทรีย์ ๑,๑๓๙.๐๔ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดระยอง รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด

๒.๙ แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕^๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออก ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อน แห่งเอเชีย โดยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสินค้า ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบรรจุหีบห่อ การแปรรูปและการจัดจำหน่าย

^๔ คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ภาคตะวันออก). (๒๕๖๒, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕.

๒. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๓. พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ พื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและโพนินของกัมพูชา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ตราด และสระแก้ว โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม จัดสรรน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม รองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งส่งเสริมการทำแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร (ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง สมุนไพรไทย) คุณภาพปลอดภัยอย่างครบวงจร

ยุทธศาสตร์จังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากฐานการท่องเที่ยว การเกษตรครบวงจร การบริการและการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับอาเซียน และนานาชาติที่เติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๑๑ ยุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดตราด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ที่ตั้ง “จังหวัดตราด” เป็นจังหวัดชายแดนสุดฝั่งทะเลตะวันออก มีรูปร่างลักษณะคล้ายหัวช้าง อาณาเขตด้านชายแดนติดกับประเทศกัมพูชาทั้งทางบกและทางทะเล ยาว ๓๓๐ กิโลเมตร โดยทางบกติดกับทางจังหวัดของประเทศกัมพูชา ได้แก่ จังหวัดพระตะบอง จังหวัดโพธิสัตว์ และจังหวัดเกาะกง ซึ่งมีแนวชายแดนธรรมชาติติดทิวเขาบรรทัด เป็นเส้นแบ่งเขตแดนตลอดแนวยาว ๑๖๕ กิโลเมตร และมีแนวอาณาเขตทางทะเลยาว ๑๖๕.๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ขนาดเล็กเป็นอันดับ ๔ ของภาคตะวันออก และเป็นอันดับที่ ๕๖ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางสายใหม่ บางนา-บ้านบึง-แกลง-ตราด เป็นระยะทาง ๓๑๕ กิโลเมตร

๒) อาณาเขต

อาณาเขต มีอาณาเขตพื้นที่ทางบก ๒,๘๑๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๗๖๑,๐๐๐ ไร่ มีพื้นที่ปกครองทางทะเล ๗,๒๕๗ ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือ ติดกับอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีและราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศใต้ติดกับอ่าวไทยและน่านน้ำทะเลราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศตะวันออกติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา มีทิวเขาบรรทัดเป็นแนวกันเขตและทิศตะวันตกติดกับอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา :สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด/โปรแกรมฐานข้อมูลดิน (Soil view)) แบ่งออกเป็น ๔ เขตดังนี้

(๑) ที่ราบลุ่มบริเวณลุ่มน้ำ ได้แก่ บริเวณที่ราบตอนกลางและตะวันออกประกอบด้วยลำน้ำสำคัญหลายสาย ซึ่งเกิดจากภูเขาสูงทางตอนเหนือและตะวันออก เช่น คลองสะตอ คลองแฉ่ง คลองห้วยแร้ง ที่ราบบริเวณนี้ ได้แก่ ตำบลสะตอ ตำบลวังตะเคียน และตำบลเขาสมิง เขตท้องที่อำเภอเขาสมิง และตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย ตำบลท่ากุ่ม ตำบลท่าพริก ตำบลตะกวาง ตำบลชำราก และตำบลแหลมกลัดเขตท้องที่อำเภอเมืองตราด (เหมาะสำหรับการทำนาข้าว และปลูกผลไม้)

(๒) ที่ราบบริเวณภูเขา มีพื้นที่กว้างขวางมากเนื่องจากมีภูเขากระจายอยู่ทั่วไปในแทบทุกส่วนของจังหวัด โดยเฉพาะทางตอนเหนือได้แก่ ตำบลหนองบอน ตำบลช้างทุน ตำบลบ่อพลอย และตำบลด่านชุมพล เขตท้องที่อำเภอบ่อไร่ เป็นบริเวณที่มีภูเขาสูงเป็นส่วนมากพื้นที่แถบนี้จึงมีความชุ่มชื้นมากเป็นพิเศษ มีป่าไม้สีเขียวปกคลุมอยู่อย่างหนาแน่น

ด้านทิศตะวันตกตำบลประณีต เขตท้องที่อำเภอเขาสมิง เป็นบริเวณแคบ ๆ ติดต่อกับอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีภูเขาเตี้ย ๆ สลับกันอยู่ทั่วไปบริเวณนี้โดยปกติอาจนับรวมเข้าเป็นที่ราบลุ่มน้ำได้แห่งหนึ่งแต่เนื่องจากมีภูเขาสลับกันอยู่จึงนับรวมเข้าไว้เป็นโครงสร้างลักษณะนี้

ในบริเวณตอนกลางของตอนใต้ มีภูเขาสลับกันอยู่อย่างหนาแน่นแต่ป่าไม้บริเวณนี้มีเหลืออยู่ไม่มากนัก เนื่องจากประชาชนเข้าไปบุกรุก เพื่อใช้เป็นที่ทำกินความชุ่มชื้นจึงลดลง เนื่องจากป่าซึ่งเป็นต้นน้ำถูกทำลาย ตอนกลางของตำบลท่าโสม เขตท้องที่อำเภอเขาสมิง ตำบลวังกระแจะ และตำบลหนองโสน เขตท้องที่อำเภอเมือง ตำบลน้ำเชี่ยว ตำบลแหลมงอบ และตำบลบางปิด เขตท้องที่อำเภอแหลมงอบซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เช่น สวนผลไม้ สวนยางพาราและปลูกสับปะรด

(๓) ที่สูงบริเวณภูเขา ภูเขาในจังหวัดตราดมีบริเวณกว้างขวางมากทางตอนเหนือแผ่ลงมาทางตอนใต้ตามพรมแดนจนถึงสุดเขตทางตอนใต้ของจังหวัด ซึ่งเป็นแนวภูเขาสลับซับซ้อนส่วนด้านตะวันตกมีภูเขาที่ไม่สูงนักรวมกันอยู่ในบริเวณแคบ ๆ ซึ่งได้แก่บริเวณตอนกลางของอำเภอแหลมงอบติดกับอำเภอเขาสมิง อีกบริเวณหนึ่งที่มีภูเขาครอบคลุมเกือบตลอดพื้นที่ ได้แก่ เกาะต่าง ๆ เช่น เกาะกูด เกาะช้าง เกาะไม้ซี้ ฯลฯ เกาะเหล่านี้คงมีที่ราบเฉพาะชายฝั่งทะเลเท่านั้น

(๔) บริเวณที่ราบต่ำฝั่งทะเล ตามบริเวณฝั่งเกือบตลอดแนวเป็นบริเวณที่ถูกน้ำจากแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ พัดเอาโคลนมาทับถมเป็นจำนวนมากทำให้เกิดที่ราบต่ำขึ้น บริเวณดังกล่าวได้แก่ บริเวณฝั่งแม่น้ำเวฬุตำบลแสนตอ ตำบลท่าโสม และบางส่วนของตำบลบางปิดซึ่งมีคลองเล็ก ๆ หลายสายไหลลงสู่ทะเลที่ราบต่ำริมฝั่งทะเล จึงมีบริเวณเป็นแนวยาวเกือบตลอดชายฝั่ง ตั้งแต่ตำบลน้ำเชี่ยวอำเภอแหลมงอบลงมาถึงสุดชายแดนที่ตำบลหาดเล็ก เขตท้องที่อำเภอคลองใหญ่บริเวณนี้จะมีน้ำทะเลท่วมถึงอยู่เสมอจึงเป็นบริเวณที่มีป่าไม้ชายเลนเกิดขึ้นอย่างหนาแน่นตลอดแนวผลิผลส่วนใหญ่ที่ได้จากบริเวณนี้ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ด้านการประมง เช่น หอยแครง หอยนางรม และกุ้งรวมทั้งการทำนาข้าวในบางพื้นที่

๔) ลักษณะดิน (ที่มา :สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด/โปรแกรมฐานข้อมูลดิน (Soil view))

ทรัพยากรดินของจังหวัดตราดเป็นที่ลุ่มมีศักยภาพในการทำนาประมาณ ๓๐๐,๙๘๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๗.๐๘ ของพื้นที่จังหวัดเป็นที่ยอดมีศักยภาพในการปลูกพืชไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้นหรือทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ประมาณ ๙๒๐,๒๗๓ ไร่ หรือร้อยละ ๕๒.๒๓ ของพื้นที่จังหวัดและเป็นพื้นที่อื่น ๆ เช่นพื้นที่ป่าไม้แหล่งน้ำและ

ชุมชนอีกประมาณ ๕๔๐,๖๒๐ ไร่ หรือร้อยละ ๓๐.๖๙ ของพื้นที่จังหวัดและจากการศึกษาข้อมูลแผนที่กลุ่มชุดดินพบว่าทรัพยากรดินของจังหวัดประกอบด้วยกลุ่มชุดดินทั้งหมด ๒๖ กลุ่ม คือกลุ่มชุดดินที่ ๒, ๖, ๗, ๙, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๗, ๑๘, ๒๒, ๒๓, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๓๔, ๓๕, ๔๒, ๔๓, ๔๕, ๕๐, ๕๑, ๕๓, ๕๔, ๖๐ และ ๖๒ โดยแต่ละกลุ่มชุดดินนั้นมีลักษณะเด่นและคุณสมบัติที่แตกต่างกันซึ่งสามารถแบ่งตามสภาพพื้นที่ที่พบได้เป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒, ๖, ๗, ๙, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๗, ๑๘, ๒๒, ๒๓, ๒๕ และ ๕๔

(๒) กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตดินแห้ง ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๐

(๓) กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตดินชื้น ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๒๖, ๒๗, ๓๔, ๓๕, ๔๒, ๔๓, ๔๕, ๕๐, ๕๑ และ ๕๓

(๔) กลุ่มชุดดินที่มีความลาดชันสูง ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุดได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๕ เป็นกลุ่มดินต้นถึงลูกวัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดการระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลางความอุดมสมบูรณ์ดินต่ำ ได้แก่ชุดดินดินชุมพร (Cp) ชุดดินหาดใหญ่ (Hy) ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินเขาขาด (Kkt) ชุดดินหนองคล้า (Nok) ชุดดินท่าฉาง (Tac) และชุดดินยะลา (Ya) สำหรับกลุ่มชุดดินนี้มีพื้นที่รวมประมาณ ๔๗๘,๔๗๕ ไร่ พบมากบริเวณอำเภอเมือง อำเภอปอไร่ อำเภอเขาสมิงและอำเภอคลองใหญ่กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีความลาดชันสูงที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ได้แก่พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc : slope complex) ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรสำหรับกลุ่มชุดดินนี้มีพื้นที่ประมาณ ๔๒๗,๖๑๘ ไร่ พบมากบริเวณอำเภอปอไร่ อำเภอเกาะช้าง อำเภอเมืองและอำเภอเกาะกูดและกลุ่มชุดดินที่ ๓๔ เป็นกลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ หรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ดินต่ำ ได้แก่ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่าม (Ntm) และชุดดินท่าแซะ (Te) สำหรับกลุ่มชุดดินนี้มีพื้นที่รวมประมาณ ๑๔๘,๗๖๗ ไร่ พบมากบริเวณอำเภอเมือง อำเภอเกาะช้าง อำเภอเขาสมิง และอำเภอเกาะกูด

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถานีตรวจอากาศจังหวัดตราด)

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดตราด มีสภาพที่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเพราะนอกจากจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมที่พัดผ่านประจำแล้วยังได้รับอิทธิพลจากลมทะเลอีกด้วย จึงทำให้ภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น กล่าวคืออุณหภูมิทั่วไปจะไม่แตกต่างกันมากไม่ร้อนหรือหนาวจนเกินไปและมีปริมาณฝนมาก ทั้งนี้เพราะจังหวัดตราดมีอาณาเขตติดกับทะเลโดยตลอดลมทะเลสามารถช่วยบรรเทาความร้อนที่แผ่มาพร้อมกับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่วนในฤดูหนาวก็มีทิวเขาบรรทัด ซึ่งขนานกับแนวชายฝั่งช่วยบรรเทา กำลังแรงของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออันมีผลทำให้ความหนาวเย็นลดลงและยังเป็นการกักเก็บน้ำพายุโซนร้อน ซึ่งเคลื่อนตัวจากประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเข้าสู่ประเทศไทยทางทิศตะวันออกทำให้พายุอ่อนกำลังลง ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ในทางตรงกันข้ามกลับทำให้มีฝนตกในฤดูร้อนบ่อยครั้งแม้ช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านแนวทิวเขาบรรทัดจะเป็นสิ่งกีดขวางทางลมได้ตีผลทำให้ฝนตกชุกและมีฤดูฝนที่ค่อนข้างยาว แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนพฤศจิกายน ระยะเวลารวม ๖ เดือน

โดยในปี ๒๕๖๓ ปริมาณน้ำฝนรวม ๓,๕๒๐ มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดปี ๑๙๒ วัน เดือนมิถุนายน มีฝนตกมากที่สุด ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ ๖๓๔.๓ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๒๖ วัน รองลงมาเดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ ๖๑๙.๖ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๒๒ วัน

๒) ปริมาณน้ำฝน

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน/ปี)
๒๕๕๔	๕,๔๙๖.๓๐	๒๐๙
๒๕๕๕	๕,๔๙๗.๙๐	๒๒๔
๒๕๕๖	๕,๑๑๑.๓๐	๑๘๔
๒๕๕๗	๕,๓๖๑.๐๐	๑๙๑
๒๕๕๘	๔,๕๕๑.๑๐	๑๘๔
๒๕๕๙	๕,๗๓๓.๘๐	๑๙๖
๒๕๖๐	๔,๖๗๒.๐๐	๒๑๒
๒๕๖๑	๔,๘๘๕.๐๐	๒๑๙
๒๕๖๒	๕,๓๕๗.๕๐	๑๙๕
๒๕๖๓	๓,๕๒๐.๐๐	๑๙๒

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาดรสด (คลองใหญ่) ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๔	๓๖.๒๐	๑๗.๒๐	๒๗.๓๖	๙๙.๐๐	๓๖.๐๐	๘๐.๖๗
๒๕๕๕	๓๔.๕๐	๒๑.๐๐	๒๗.๖๔	๙๙.๐๐	๔๐.๐๐	๘๓.๖๐
๒๕๕๖	๓๕.๓๐	๒๐.๐๐	๒๗.๖๖	๙๙.๐๐	๓๓.๐๐	๘๑.๙๔
๒๕๕๗	๓๕.๖๐	๑๕.๗๐	๒๗.๕๘	๙๙.๐๐	๓๖.๐๐	๘๑.๖๔
๒๕๕๘	๓๕.๗๐	๑๘.๕๐	๒๗.๘๓	๙๙.๐๐	๓๒.๐๐	๘๑.๒๕
๒๕๕๙	๓๕.๙๐	๑๕.๓๐	๒๘.๐๐	๙๙.๐๐	๓๗.๐๐	๘๒.๒๑
๒๕๖๐	๓๕.๕๐	๑๙.๑๐	๒๗.๖๑	๙๙.๐๐	๓๓.๐๐	๘๑.๖๑
๒๕๖๑	๓๕.๒๐	๑๗.๘๐	๒๗.๕๔	๙๙.๐๐	๓๘.๐๐	๘๓.๐๓
๒๕๖๒	๓๕.๘๐	๑๘.๒๐	๒๗.๙๒	๑๐๐.๐๐	๓๘.๐๐	๘๒.๓๗
๒๕๖๓	๓๕.๖๐	๒๐.๐๐	๒๔.๒๐	๑๐๐.๐๐	๓๔.๐๐	๘๑.๓๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาดรสด (คลองใหญ่) ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ขป./ทส.)

จังหวัดตราดมีปริมาณน้ำฝนสูง แต่มักมีปัญหาเรื่องน้ำเค็มแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดคือแหล่งน้ำจากน้ำฝน แหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำจากชลประทาน

แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดตราดมีแม่น้ำที่สำคัญ ๒ สายได้แก่ ๑) แม่น้ำตราดซึ่งเป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านหลายท้องที่ตั้งแต่อำเภอคลองใหญ่ อำเภอบ่อไร่ อำเภอสองแควและไหลลงทะเลที่อำเภอเมืองตราด ๒) แม่น้ำเวฬุเป็นแม่น้ำที่แบ่งเขตแดนจังหวัดตราดและจังหวัดจันทบุรีซึ่งไหลผ่านเขตเกษตรกรรมของทั้งสองจังหวัด

แหล่งน้ำชลประทานโครงการชลประทานจังหวัดตราดได้ให้ความสำคัญในการกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งที่ไม่ผลเจริญเติบโตใกล้เก็บเกี่ยว ดำเนินการป้องกันน้ำเค็มหนุนส่งเสริมให้ใช้แหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่พักผ่อนอีกด้วยประกอบด้วยโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ๑๔ แห่ง มีพื้นที่ชลประทาน ๑๗๖,๗๖๔ ไร่ ความจุ ๑๘๕.๕๘๕ ล้าน ลบ.ม. โครงการอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ๙๐ แห่ง ความจุ ๑๗.๑๘๙ ล้าน ลบ.ม. รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๖๐,๔๔๕ ไร่

ลุ่มน้ำ - ลำน้ำพื้นที่จังหวัดตราด ประมาณ ๒,๘๓๒๔.๓๒ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออกร้อยละ ๙๙.๙๓ ส่วนที่เหลืออยู่ในลุ่มน้ำโตนเลสาป ลำน้ำและลุ่มน้ำที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำเวฬุ ตราดตะวันตก แม่น้ำตราด ตราดตะวันออก และคลองโป่งน้ำร้อน

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓)

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดตราดมีพื้นที่ป่าไม้มารวมทั้งสิ้น ๕๖๑,๗๙๗.๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด (สถิติกรมป่าไม้ ปี ๒๕๖๒) สภาพป่าไม้เป็นป่าดงดิบและป่าเบญจพรรณ พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ยาง ชุมแพรง กระบาก พนอง และป่าชายเลน พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ โกงกาง แสม ประสัก ลำพู ลำแพน โปรง และตะบูน การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่เกิดจากราษฎรที่ต้องการพื้นที่เพื่อปลูกพืชเกษตรกรรม เช่น ยางพารา ปาล์ม ไม่มีการบุกรุกพื้นที่ขนาดใหญ่ สถานการณ์โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมได้

พื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายในพื้นที่จังหวัดตราด มีดังนี้

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด มีดังนี้

๑) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ มี ๒ แห่ง รวมเนื้อที่ ๕๒๙,๙๕๐ ไร่

๑(๑) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๙ ตอนที่ ๑๙๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ ครอบคลุมพื้นที่ ๔๓ เกาะ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๐๖,๒๕๐ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ ป่าบก ประมาณ ๙๑,๕๖๒.๕๐ ไร่ และเป็นพื้นที่ทะเลประมาณ ๓๑๔,๖๘๗.๕๐ ไร่

(๒) อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองแก้ว ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๖ ตอนที่ ๙๗ ก ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๓,๗๐๐ ไร่

๒) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มี ๑๔ ป่า และป่าคุ้มครองเดิม ๓ ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ ๓๐๑,๘๑๗.๙๑ ไร่

(๑) ป่าหินเพิงทึบ ทิวเขาบรรทัด เนื้อที่ประมาณ ๒๙,๑๕๘.๕๐ ไร่

(๒) ป่าชุมแสง เนื้อที่ประมาณ ๑,๑๐๙.๒๕ ไร่

(๓) ป่าท้องอ่าว เนื้อที่ประมาณ ๑๘,๒๓๗ ไร่

(๔) ป่าเสม็ด เนื้อที่ประมาณ ๘,๓๕๙ ไร่

(๕) ป่าปากคลองบางพระ ป่าเกาะเจ้า และป่าเกาะลอย เนื้อที่ประมาณ ๗,๕๐๐ ไร่

(๖) ป่าเลนบางกระดาน เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๖๖ ไร่

(๗) ป่าเขาสมิง (ป่าคลองใหญ่และป่าเขาไฟไหม้) เนื้อที่ประมาณ ๑๓๗,๒๓๘.๒๕ ไร่

(๘) ป่าเลนน้ำเขียวและป่าท่าตะเภา เนื้อที่ประมาณ ๒๔,๖๘๗ ไร่

(๙) ป่าเลนแหลมมะขาม เนื้อที่ประมาณ ๑,๗๙๖ ไร่

(๑๐) ป่าท่าโสม เนื้อที่ประมาณ ๑,๙๐๙.๑๙ ไร่

(๑๑) ป่าเลนบ้านธรรมชาติ เนื้อที่ประมาณ ๓๗๕ ไร่

(๑๒) ป่าดงธรรมชาติ เนื้อที่ประมาณ ๖,๑๔๓ ไร่

(๑๓) ป่าท่ากุ่มและป่าห้วยแร้ง เนื้อที่ประมาณ ๒๓,๗๐๔.๗๒ ไร่

(๑๔) ป่าเขาบรรทัด เนื้อที่ประมาณ ๒๖,๗๘๙ ไร่

(๑๕) ป่าอ่าวระวะ (ป่าคุ้มครองเดิม) เนื้อที่ประมาณ ๓,๘๒๔ ไร่

- (๑๖) ป่าห้วยน้ำขาวและป่าอ่าวใหญ่ (ป่าคุ้มครองเดิม) เนื้อที่ประมาณ ๗,๘๐๘ ไร่
 (๑๗) ป่าสนอ่อน ป่าคลองใหญ่ และป่าคลองมะขาม (ป่าคุ้มครองเดิม) เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๑๔ ไร่
 ๓) เนื้อที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เนื้อที่ประมาณ ๗๑,๒๒๔ ไร่
 ๔) พื้นที่ป่าชายเลนตามมติ ครม. เนื้อที่ประมาณ ๑๐๒,๐๑๔.๒๖ ไร่

ตารางที่ ๓ แสดงสถิติข้อมูลป่าไม้ตามกฎหมายในพื้นที่จังหวัดตราด

ประเภททรัพยากรป่าไม้	เนื้อที่ (ไร่)
๑. พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	
๑.๑ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง	๔๐๖,๒๕๐
- ป่าบก	๙๑,๕๖๒.๕๐
- พื้นที่ในทะเล	๓๑๔,๖๘๗.๕๐
๑.๒ อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองแก้ว	๑๒๓,๗๐๐
๒. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๓๐๑,๘๑๗.๙๑
๓. พื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔	๗๑,๒๒๔
๔. พื้นที่ป่าชายเลนตามมติ ครม.	๑๐๒,๐๑๔.๒๖

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๔ การเขตการปกครองของจังหวัดตราด

อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ร้อยละ	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา ากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
๑. เมืองตราด	๙๙๙.๒๙	๓๕.๓๘	๑	๑๓	๙๘	๕	๙	๗
๒. เขาสมิง	๖๖๘.๗๓	๒๓.๖๘	๑๖	๘	๖๖	๒	๘	-
๓. แหลมงอบ	๑๕๓.๓๐	๕.๔๓	๑๗	๔	๒๗	๒	๓	-
๔. คลองใหญ่	๕๐.๒๐	๑.๗๘	๗๔	๓	๒๐	๒	๒	-
๕. บ่อไร่	๖๘๐.๐๐	๒๔.๐๗	๕๙	๕	๓๓	๒	๔	-
๖. เกาะกูด	๑๑๘.๐๐	๔.๑๘	๘๒	๒	๘	๐	๒	-
๗. เกาะช้าง	๑๕๔.๘๐	๕.๔๘	๒๗	๒	๙	๑	๑	-
รวม	๒,๘๒๔.๓๒	๑๐๐	-	๓๗	๒๖๑	๑๔	๒๙	๗

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดตราด/สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดตราด

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๕ จำนวนประชากรของจังหวัดตราด ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวนครัวเรือน
๑. เมืองตราด	๔๕,๒๘๐	๔๘,๐๒๕	๙๓,๓๐๕	๔๔,๘๗๙
๒. เขาสมิง	๒๒,๒๐๙	๒๒,๓๙๕	๔๔,๖๐๔	๒๐,๖๑๔
๓. แหหลมงอบ	๙,๓๙๓	๙,๗๐๗	๑๙,๑๐๐	๗,๘๓๕
๔. คลองใหญ่	๑๒,๗๒๙	๑๒,๖๔๑	๒๕,๓๗๐	๙,๘๐๙
๕. บ่อไร่	๑๗,๘๖๕	๑๗,๐๘๗	๓๔,๙๕๒	๑๗,๑๓๕
๖. เกาะกูด	๑,๓๕๔	๑,๒๕๕	๒,๖๐๙	๒,๐๒๐
๗. เกาะช้าง	๔,๓๐๑	๔,๒๙๕	๘,๕๙๖	๕,๙๗๘
รวม	๑๑๓,๑๓๑	๑๑๕,๔๐๕	๒๒๘,๕๓๖	๑๐๘,๒๗๐

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดตราด (๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ การศึกษา

จังหวัดตราด มีหน่วยงานรับผิดชอบจัดการศึกษาทั้ง ๓ รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถม จนถึงระดับอนุบาล ๒ ได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ แห่ง สำนักงานพระพุทธศาสนา ๑ แห่ง โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษจำนวน ๑ แห่ง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๗ แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๓ แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวน ๑ แห่ง ข้อมูลพื้นฐาน จำนวนนักเรียน/นักศึกษา ทั้งหมด ๔๕,๓๙๗ คน แยกเป็น ระดับอนุบาล ๖,๕๙๖ คน ประถมศึกษา ๑๘,๑๕๓ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา/ปวส. ๒๐,๖๔๘ คน

๑.๓.๒ ศาสนา

วัดในจังหวัดตราดมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๘ แห่ง สังกัดมหานิกาย ๑๓๑ วัด ธรรมยุติกนิกาย ๑๗ วัด ที่พักสงฆ์ ๒๒ แห่ง มีพระภิกษุ ๗๐๒ รูป สามเณร ๘๓ รูป จำนวนโบสถ์คริสต์ ๑ แห่ง และมียิว ๑๓ แห่ง ผู้นับถือศาสนาพุทธ จำนวน ๒๐๖,๓๐๘ คน (ร้อยละ ๙๒.๘๒) ศาสนาอิสลาม จำนวน ๕,๒๑๔ คน (ร้อยละ ๒.๓๗) และศาสนาคริสต์ ๑,๓๘๖ คน (ร้อยละ ๐.๖๓)

๑.๓.๓ สวัสดิการสังคม

จังหวัดตราดมีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน ๑,๑๑๑ แห่ง ผู้ประกันตน เท่ากับ ๑๖,๒๐๔ คน และผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จำนวน ๑๖,๒๐๔ คน มาตรา ๓๙ จำนวน ๓,๕๔๘ คน และมาตรา ๔๐ จำนวน ๒๒ คน และมีสถานพยาบาลคู่สัญญากับประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน ๑ แห่งคือ โรงพยาบาลตราด และสถานพยาบาลเครือข่าย คือ โรงพยาบาลประจำอำเภอ และ สถานีอนามัยเขต จังหวัดตราดทุกแห่ง

๑.๓.๔ ความยากจน

ผลการสำรวจครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ที่มีรายได้ต่ำกว่า ๓๘,๐๐๐ บาท /คน/ปี ทั้งจังหวัด รวม ๗ อำเภอ ในปี ๒๕๖๒ ปรากฏว่ามีครัวเรือนยากจน ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (๓๘,๐๐๐ บาท) จำนวน

๑๕ ครั้วเรือน ได้แก่ อำเภอเมืองตราด ๓ ครั้วเรือน อำเภอเขาสมิง ๒ ครั้วเรือน อำเภอแหลมงอบ ๘ ครั้วเรือน
อำเภอเกาะช้าง ๑ ครั้วเรือน อำเภอเกาะกูด ๑ ครั้วเรือน

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา: สำนักงานจังหวัดตราด)

จังหวัดตราด มีเส้นทางคมนาคมและขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ได้แก่

- ทางบก มีถนนเชื่อมโยงระหว่างตราดกับเครือข่ายภายในประเทศ จังหวัดอื่น ๆ ส่วนใหญ่ใช้
เส้นทางถนนสายสุขุมวิท จากบางนา-ชลบุรี-ระยอง-จันทบุรี-ตราด ระยะทางประมาณ ๓๘๕ กิโลเมตร
(เลียบริมชายฝั่งทะเลหรือเส้นทางสายเก่า) และเส้นทางสายบางนา-บ้านบึง-แกลง-ตราด ระยะทาง ๓๑๗ กิโลเมตร
และเส้นทางสายจตุจักร-ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ-แกลง-ขลุง-ตราด ระยะทาง ๓๒๗ กิโลเมตร

- ทางอากาศ มีสนามบินเอกชน จำนวน ๑ แห่ง (ของบริษัทบางกอกแอร์เวย์) เปิดให้บริการ
เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๖ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด เปิดบริการวันละ ๓ เที่ยวบิน
กรณีปกติ และวันละ ๖ เที่ยวบินกรณีช่วงฤดูการท่องเที่ยว โดยได้รับการอนุญาตให้เป็นสนามบินศุลกากร
เรียบร้อยแล้ว ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๖

- ทางน้ำ มีท่าเทียบเรือน้ำลึกขนาดกลาง (๕๐๐ ตันกรอส) ที่อำเภอคลองใหญ่ ซึ่งสามารถรองรับ
การขนส่งทางน้ำไปยังราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และภูมิภาคอินโดจีน รวมทั้ง
นานาชาติที่ได้มาตรฐานเป็นอย่างดี โดยได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๔.๒ ไฟฟ้า (ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดตราด)

ปี ๒๕๖๑ จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า จำนวน ๘๙,๐๒๕ ราย พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้
๕๗๗,๙๘๒,๕๓๖ กิโลวัตต์/ปี

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

มีด่าน ☒ ศุลกากร: ด่านศุลกากรคลองใหญ่ ที่ตั้ง: เลขที่ ๑๐๐ หมู่ที่ ๑ ต.คลองใหญ่ อ.คลองใหญ่ จ.ตราด โทร.
๐๓๙ - ๕๘๑๐๑๘ ปฏิบัติพิธีการนำเข้าได้ทุกประเภท ส่งของออกได้ทุกประเภท ด้านประเภทด้านชายแดน

☒ ตรวจพืช: ด้านตรวจพืชท่าเรือคลองใหญ่ ที่ตั้ง: ศูนย์ราชการด้านชายแดน ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่
จ.ตราด โทร.๐๓๙-๕๘๘๑๒๒ มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☒ มี มีที่ตั้งสถานกักกันพืช ☒ ไม่มี ☐ มี

☒ ตรวจประมง: ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดตราด ที่ตั้ง: ศูนย์ราชการด้านชายแดน ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่
จ.ตราด โทร.๐๓๙-๕๘๘๑๓๖ ☐ ไม่มี ☒ มี มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☒ มีที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ

☒ ปศุสัตว์: ด้านกักกันสัตว์ตราด ที่ตั้ง: ศูนย์ราชการด้านชายแดน ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด โทร.
๐๓๙-๕๘๘๑๐๔ ☐ ไม่มี ☒ มี มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☒ มีที่ตั้งสถานกักกันสัตว์

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

น้ำประปา (ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาตราด)

การประปาส่วนภูมิภาค สาขาตราด จำนวนผู้ใช้น้ำ ๒๕,๐๓๖ ราย ปริมาณน้ำผลิตจ่าย
๖๐๒,๘๔๙ ลบ.ม./เดือน พื้นที่ให้บริการ ๗๔ ตร.กม

การประปาส่วนภูมิภาค สาขาคองใหญ่ จำนวนผู้ใช้น้ำ ๓,๙๓๖ ราย ปริมาณน้ำผลิตจ่าย
๘๕,๑๙๔ ลบ.ม./เดือน พื้นที่ให้บริการ ๙ ตร.กม

โทรศัพท์และไปรษณีย์ (ที่มา: บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน))

สถิติการใช้โทรศัพท์ มีการติดตั้งโทรศัพท์ประจำที่ สามารถให้บริการครอบคลุมร้อยละ ๘๕
ของพื้นที่มีผู้ใช้บริการทั้งหมด ๗,๓๖๙ เลขหมาย และบริการ Broadband Internet ประเภทประจำที่ (Home
Use) จำนวน ๙,๘๙๗ ราย มีที่ทำการไปรษณีย์ ๗ แห่ง ให้บริการทั้งภายในและต่างประเทศ

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา:จังหวัดตราด)

อุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ มีสถานประกอบการ ทั้งหมด ๒๔๕ แห่ง จำนวนเงินลงทุน ๔,๖๒๖,๖๓๐,๐๐๐ บาท จำนวนคนงาน ๔,๒๔๗ คน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ ๒๕.๗๑ อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ร้อยละ ๘.๕๗ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ ร้อยละ ๘.๑๖

การค้าชายแดน

จังหวัดตราดมีแนวชายแดนตามธรรมชาติติดทิวเขาบรรทัดตลอดแนวยาว ๑๖๕ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดกับราชอาณาจักรกัมพูชาถึง ๓ จังหวัด ได้แก่

อำเภอโป่งน้ำติดกับ บ้านคลองรตัง (โฮ้วรตัง) อำเภอสำโรง จังหวัดพระตะบอง

อำเภอเมืองตราด ติดกับ บ้านหมอลดา อำเภอเวียงเวล จังหวัดโพธิสัตว์

อำเภอคลองใหญ่ ติดกับ บ้านจามเยียม อำเภอมลทลสีมา จังหวัดเกาะกง

จึงทำให้เกิดตลาดการค้าชายแดนขึ้น เป็นเสมือนประตูเชื่อมโยงการค้า การท่องเที่ยว การลงทุนและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ พร้อมทั้งนำไปสู่การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคอื่น

การค้าชายแดน มีช่องทางการค้า ๓ ช่องทาง ดังนี้

๑) จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก พื้นที่ตำบลหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ ตรงข้ามกับบ้านจามเยียม อำเภอมลทลสีมา จังหวัดเกาะกง ราชอาณาจักรกัมพูชา เปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. และการขนส่งสินค้าลงเรือ เพื่อขนส่งไปยังราชอาณาจักรกัมพูชา โดยท่าเทียบเรือของเอกชน ๕ แห่ง คือ ท่าเทียบเรือชลาลัย ท่าเทียบเรือกัลปิงหา ท่าเทียบเรือ ป.เกษมศิริ ท่าเทียบเรือ ส.กฤตวัฒน์ และท่าเทียบเรือทรัพย์ชลธร

๒) จุดผ่อนปรนการค้าบ้านมะม่วง พื้นที่อำเภอโป่งน้ำ (เนิน ๔๐๐) วันเวลาเปิด - ปิด ทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

๓) ช่องทางการค้าทางธรรมชาติบ้านท่าเส้น พื้นที่ตำบลแหลมกลัด อำเภอเมืองตราด วันเวลาเปิด - ปิดคือ ทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. เป็นการค้าของชาวบ้านหมอลดา ตำบลหมอลดา อำเภอเวียงเวล จังหวัดโพธิสัตว์ โดยลงทะเลไปขึ้นเข้า - ออก ที่ฐานกองร้อย ทพ.นย.ที่ ๕๓๕ (บ้านท่าเส้น)

๑.๕.๒ ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดตราด (GPP)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ผลผลิตมวลรวมจังหวัดตราด ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า ๔๓,๐๕๖ ล้านบาท ลดลง ๒,๙๑๑ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.๒๕๖๐ ที่มีมูลค่า ๔๕,๙๖๗ ล้านบาท ปัจจัยหลักมาจากการลดลงของการผลิตทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร โดยภาคเกษตร สาขาเกษตรกรรมการป่าไม้และการประมงลดลงจากปี ๒๕๖๐ ภาคนอกเกษตร ลดลงทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ

การผลิตภาคการเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๔๓.๖๘ มูลค่าการผลิต ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๑๘,๘๐๗ ล้านบาท ลดลง ๓,๐๘๔ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีมูลค่า ๒๑,๘๙๑ ล้านบาท ปัจจัยหลักมาจากการผลิตหลัก ได้แก่สาขาเกษตรกรรมการป่าไม้และการประมง ลดลงร้อยละ ๑๐.๖๖ อัตราการขยายตัวของการผลิตภาคเกษตร ลดลงร้อยละ ๑๐.๖๖ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐

การผลิตภาคนอกเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๕๖.๓๒ มูลค่าการผลิต ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๒๔,๒๔๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๗๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีมูลค่า ๒๔,๐๗๗ ล้านบาท การผลิตภาคนอกเกษตรลดลงร้อยละ ๐.๒๕ เป็นผลมาจากสาขาการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ ลดลงร้อยละ ๑๐.๐๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ในขณะที่สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า สาขาที่พักแรมและบริหารด้านอาหาร และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัยขยายตัวได้ดี

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per capita) ของจังหวัดตราดในปี ๒๕๖๑ เท่ากับ ๑๖๑,๓๒๒ บาท ต่อปี ลดลงจาก ๑๗๓,๘๗๙ บาทต่อปี หรือลดลงร้อยละ ๗.๒๒ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ที่มา: จังหวัดตราด)

การท่องเที่ยว

จังหวัดตราด มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง เนื่องจากมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเล มีหมู่เกาะน้อยใหญ่ ๕๒ เกาะ เป็นการท่องเที่ยวที่ชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ตลอดจนมีศักยภาพในการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ จังหวัดตราดมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ.๒๕๖๑ ร้อยละ ๒.๑๗ และจำนวนผู้มาเยือนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕๗ แต่คาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๖๓ รายได้จากการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจะลดลงจาก ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

แรงงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน จังหวัดตราดมีประชากรผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๓๙,๐๗๘ คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานรวม จำนวน ๑๗๓,๕๐๙ คน (ร้อยละ ๗๒.๖๑) ผู้มีงานทำ จำนวน ๑๗๑,๙๙๕ คน (ร้อยละ ๙๙.๐๘) ผู้ว่างงาน จำนวน ๑,๕๑๔ คน (ร้อยละ ๐.๘๗) และผู้รอฤดูกาล จำนวน ๘๑ คน (ร้อยละ ๐.๐๕)

การมีงานทำ ผู้มีงานทำในจังหวัดตราดทำงานในภาคเกษตร ผู้มีงานทำ จำนวน ๘๕,๓๗๔ คน (ร้อยละ ๔๙.๖๔) นอกภาคเกษตร จำนวน ๘๖,๙๐๑ คน (ร้อยละ ๕๐.๕๓) โดยทำงานในสาขาการขนส่ง การขายปลีก มากที่สุด จำนวน ๓๐,๔๑๕ คน (ร้อยละ ๑๗.๖๘) รองลงมาคือสาขาการผลิต จำนวน ๑๒,๒๖๒ (ร้อยละ ๗.๑๓) และสาขาการก่อสร้าง จำนวน ๙,๖๑๙ คน (ร้อยละ ๕.๕๙) ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน ๔๒,๕๗๑ คน (ร้อยละ ๑๗.๘๑)

การว่างงาน จังหวัดตราดพบว่ามีผู้ว่างงาน จำนวน ๑,๕๑๔ คน (ร้อยละ ๐.๘๗)

แรงงานนอกระบบ จากข้อมูลเบื้องต้นปี ๒๕๖๑ มีผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกระบบจำนวน ๑๐๐,๒๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๔ ของผู้มีงานทำทั้งหมด โดยส่วนใหญ่จะทำงานในภาคเกษตรกล่าวคือ มีจำนวน ๖๓,๘๓๒ คน (ร้อยละ ๖๓.๖๘) และนอกภาคเกษตรจำนวน ๓๖,๔๑๑ คน (ร้อยละ ๓๖.๓๒) อุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุด คือ การขายส่งขายปลีก จำนวน ๑๕,๕๘๖ คน (ร้อยละ ๔๒.๘๑) รองลงมาคือ ที่พักแรมและบริการด้านอาหารจำนวน ๗,๐๒๘ คน (ร้อยละ ๑๙.๓๐) ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุดคือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและประมงจำนวน ๕๕,๙๓๖ คน (ร้อยละ ๕๕.๘๐) รองลงมาคือ พนักงานบริการจำนวน ๒๐,๓๒๑ คน (ร้อยละ ๒๐.๒๗) สำหรับการศึกษาแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาจำนวน ๒๗,๑๗๔ คน (ร้อยละ ๒๘.๑๑) รองลงมาคือระดับต่ำกว่าประถมศึกษาจำนวน ๒๗,๒๐๒ คน (ร้อยละ ๒๗.๑๔)

แรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงาน ข้อมูลคงเหลือ ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ มีจำนวน ๕๕ คน โดยแรงงานต่างด้าวทั้งหมดเป็นมาตรา ๑๓ ยกเว้นมติ ครม. จำนวน ๔๖ คน (ร้อยละ ๘๓.๖๔) รองลงมา คือ ประเภทชั่วคราว จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๑๔.๕๕)

สำหรับแรงงานต่างด้าวผ่านการพิสูจน์สัญชาติ เป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้มาทำงานเป็นการชั่วคราว ๓ สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว กัมพูชา เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในจังหวัด ณ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔,๑๓๘ คน จำแนกเป็นสัญชาติกัมพูชา จำนวน ๑๐,๑๓๘ คน (ร้อยละ ๗๒.๔๙) เมียนมา จำนวน ๓,๔๔๓ คน (ร้อยละ ๒๔.๓๕) และลาว จำนวน ๔๕๗ คน (ร้อยละ ๓.๑๖)

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุฑเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๖ จำนวนครุฑเรือนเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดตราด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนครุฑเรือน ^๑	จำนวนครุฑเรือน เกษตรกรรม ^๒	ร้อยละจำนวน ครุฑเรือนเกษตร/ ครุฑเรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)
๑. เมืองตราด	๔๔,๘๗๙	๗,๔๔๙	๑๖.๕๙	-
๒. เขาสมิง	๒๐,๖๑๔	๕,๙๔๕	๒๘.๘๓	-
๓. แหลมงอบ	๗,๘๓๕	๑,๗๘๓	๒๒.๗๕	-
๔. คลองใหญ่	๙,๘๐๙	๔๖๓	๔.๗๒	-
๕. บ่อไร่	๑๗,๑๓๕	๒,๓๑๓	๑๓.๔๙	-
๖. เกาะกูด	๒,๐๒๐	๒๖๘	๑๓.๒๖	-
๗. เกาะช้าง	๕,๙๗๘	๖๐๑	๑๐.๐๕	-
รวม	๑๐๘,๒๗๐	๑๘,๘๒๒	๑๗.๓๘	-

หมายเหตุ: ลูกจ้างในภาคเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ และการประมง จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗,๑๓๔ คน^๓

ที่มา : ๑. ที่ทำการปกครองจังหวัดตราด ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) ๓. สำนักงานสถิติการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดตราด

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๗ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดตราด

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น/พืชสวน		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่น ๆ (เลี้ยงสัตว์ ประมงเพาะเลี้ยง)			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
เมืองตราด	๖๒๔,๕๕๖.๒๕	๑๘,๕๔๔	๒.๙๗	๑๘๓,๕๒๘	๒๙.๓๙	๑๕,๑๙๑	๒.๔๓	๘,๒๘๒.๑๗	๑.๓๓	๒๒๕,๕๔๕.๑๗	๓๖.๑๑
เขาสมิง	๔๑๗,๙๕๖.๒๕	๒๖๔	๐.๐๖	๒๐๐,๒๒๕	๔๗.๙๑	๔,๐๐๙	๐.๙๖	๗,๗๙๘.๓๘	๑.๘๗	๒๑๒,๒๙๖.๓๘	๕๐.๗๙
แหลมงอบ	๙๕,๘๑๒.๕	๓๗๑	๐.๓๙	๔๕,๘๒๑	๔๗.๘๒	๔,๑๐๗	๔.๒๙	๒,๒๑๓.๑๑	๒.๓๑	๕๒,๕๑๒.๑๑	๕๔.๘๑
คลองใหญ่	๓๑,๓๗๕	๔๗	๐.๑๕	๕,๗๗๙	๑๘.๔๒	๐	๐.๐๐	๓๖๘.๑๑	๑.๑๗	๖,๑๔๔.๑๑	๑๙.๗๔
บ่อไร่	๔๒๕,๐๐๐	๓๒๘	๐.๐๘	๑๐๖,๐๐๓	๒๔.๙๔	๒,๕๗๕	๐.๖๑	๒,๑๘๒.๗๙	๐.๕๑	๑๑๑,๐๘๘.๗๙	๒๖.๑๔
เกาะกูด	๗๓,๗๕๐	๐	๐.๐๐	๑๘,๓๙๖	๒๔.๙๔	๐	๐.๐๐	๕๐.๐๐	๐.๐๗	๑๘,๔๔๖.๐๐	๒๕.๐๑
เกาะช้าง	๙๖,๗๕๐	๐	๐.๐๐	๑๓,๒๒๔	๑๓.๖๗	๐	๐.๐๐	๑๓๓.๔๙	๐.๑๔	๑๓,๓๕๗.๔๙	๑๓.๘๑
รวม	๑,๗๖๕,๒๐๐	๑๙,๕๕๔	๑.๑๑	๕๗๒,๙๗๖	๓๒.๔๖	๒๕,๘๘๒	๑.๔๗	๒๑,๐๒๘.๐๕	๑.๑๙	๖๓๙,๔๔๐.๐๕	๓๖.๒๒

ที่มา ๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ๒. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด ๓. สำนักงานประมงจังหวัดตราด

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา: โครงการชลประทานตราด)

๑) โครงการชลประทานขนาดกลาง

ตารางที่ ๘ โครงการชลประทานขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูปรับน้ำ	ความจุที่ระดับน้ำ สูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บ กัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำเขาระกำ ต.วังกระแจะ อ.เมืองตราด	๕๗.๑๖๕	๔๗.๖๙	๗,๘๔๙
๒	อ่างเก็บน้ำด่านชุมพล ต.ด่านชุมพล อ.บ่อไร่	๗.๕๒	๕.๖๐	๓,๓๓๗
๓	อ่างเก็บน้ำบ้านมะนาว ต.บ่อพลอย อ.บ่อไร่	๒.๔๑	๒.๓๕	๒,๗๑๔
๔	อ่างเก็บน้ำห้วยแร้ง ต.ด่านชุมพล อ.บ่อไร่	๔๙.๙๑๙	๓๖.๘๐	๔๐,๙๐๓
๕	อ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ ต.เขาสมิง อ.เขาสมิง	๘.๙๘๑	๘.๑๕	๖,๒๙๐
๖	อ่างเก็บน้ำสะพานหิน ต.แหลมกลัด อ.เมืองตราด	๒๑.๗๐๐	๒๐.๐๐	๓,๐๐๐
๗	อ่างเก็บน้ำคลองโสน ต.นันทรี อ.บ่อไร่	๘๓.๐๐	๖๕.๐๐	๖๐,๐๐๐
๘	ปตร.คลองไม้ซี้ (เขาระกำขยาย) ต.หนองเสม็ด อ.เมืองตราด (คลองบางพระ ระดับตลิ่ง ๑.๐๐ ม.)	-	-	๑๙,๐๔๓
๙	ปตร.เขาสมิง ต.ทุ่งนารี อ.เขาสมิง (แม่น้ำเขาสมิง ระดับตลิ่ง ๕.๕๐ ม.)	-	-	๑๗,๑๑๔
๑๐	ปตร.คลองรางหวาย ต.เขาสมิง อ.เขาสมิง (คลองรางหวาย ระดับตลิ่ง ๖.๐๐ ม.)	-	-	๕,๗๒๙
๑๑	ปตร.คลองท่าเลื้อน ต.ชำราก,ตะกวด อ.เมือง	-	-	๓,๑๔๔
๑๒	คันกันน้ำเค็มวังกระแจะ ต.วังกระแจะ อ.เมืองตราด	-	-	๒,๔๑๘
๑๓	คันกันน้ำเค็มคลองนาเกลือ ต.หนองคันทรัง อ.เมืองตราด	-	-	๒,๔๙๓
๑๔	คันกันน้ำเค็มคลองใหญ่ ต.คลองใหญ่ อ.แหลมงอบ	-	-	๒,๗๓๐
รวม ๑๔ โครงการ		๒๓๐.๖๙๕	๑๘๕.๕๙	๑๗๖,๗๖๔

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๙ โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	อำเภอ	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ทรบ.	ฝาย	ระบบ ส่งน้ำ	สถานี สูบน้ำ	รวม		
๑	เมืองตราด	๑๖	๘	๑๒	๑	๕	๓๔	๗.๕๕๒	๒๖,๑๙๐
๒	เขาสมิง	๑๐	๒	๑๒	-	๖	๒๓	๓.๒๖๖	๑๘,๙๐๕
๓	แหลมงอบ	๑	-	-	-	-	๑	๐.๔๗๕	๒๐๐
๔	คลองใหญ่	๒	-	๑	-	-	๔	๐.๘๖๖	๑,๓๕๐
๕	บ่อไร่	๘	๓	๑๗	๓	-	๒๗	๕.๐๒๐	๑๓,๑๐๐
๖	เกาะกูด	๑	-	๑	-	-	๒	๐.๐๑๐	-
๗	เกาะช้าง	-	-	๒	-	-	๒	-	๗๐๐
รวมทั้งจังหวัด		๓๘	๑๓	๔๕	๔	๑๑	๙๐	๑๗.๑๘๙	๖๐,๔๔๕

ที่มา : โครงการชลประทานตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ

ข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม.

ตารางที่ ๑๐ จำนวนสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ปี ๒๕๔๘-๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	เมืองตราด	๔๓๓	๔๓๓	๒๒	๒๒	๔๕๕	๔๕๕
๒	เขาสมิง	๕๐๐	๕๐๐	๒๓	๒๓	๕๒๓	๕๒๓
๓	แหลมงอบ	๖๑	๖๑	๔	๔	๖๕	๖๕
๔	คลองใหญ่	๖	๖	๐	๐	๖	๖
๕	บ่อไร่	๒๗๒	๒๗๒	๑	๑	๒๗๓	๓๗๓
๖	เกาะกูด	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๗	เกาะช้าง	๐	๐	๐	๐	๐	๐
รวม		๑,๒๗๒	๑,๒๗๒	๕๐	๕๐	๑,๓๒๒	๑,๓๒๒

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล

ตารางที่ ๑๑ จำนวนบ่อน้ำบาดาล ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ด้านการเกษตร (บ่อ)	คิดเป็น %	ด้านอุปโภค บริโภค (บ่อ)	คิดเป็น %	ด้านธุรกิจ (บ่อ)	คิดเป็น %	รวมทั้งหมด
๑	เมืองตราด	๒๕๒	๔๘.๘๔	๒๕	๒๔.๐๔	๑๕	๕.๖๖	๒๙๒
๒	เขาสมิง	๒๐๗	๔๐.๑๑	๑๖	๑๕.๓๘	๑๒	๔.๕๓	๒๓๕
๓	แหลมงอบ	๑๔	๒.๗๑	๑๕	๑๔.๔๑	๙	๓.๔๐	๓๘
๔	คลองใหญ่	๔	๐.๗๘	๔	๓.๘๕	๑๒	๔.๕๓	๒๐
๕	บ่อไร่	๖	๑.๑๖	๘	๗.๗๐	๐	๐	๑๔
๖	เกาะกูด	๕	๐.๙๗	๑๑	๑๐.๕๘	๑๖	๖.๐๔	๓๒
๗	เกาะช้าง	๒๘	๕.๔๓	๒๕	๒๔.๐๔	๒๐๑	๗๕.๘๕	๒๕๔
รวม		๕๑๖	๑๐๐	๑๐๔	๑๐๐	๒๖๕	๑๐๐	๘๘๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๒ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ครัวเรือน)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ทุเรียน	๕,๑๕๒	๔๕,๒๓๙	๒๗,๖๘๓	๕๕,๑๗๖,๐๐๐	๑,๙๙๓	๑๐๐.๘๔
เงาะ	๔,๘๙๗	๕๓,๕๒๖	๕๐,๔๗๒	๑๐๔,๒๔๘,๐๐๐	๒,๐๖๕	๑๕.๐๘
มังคุด	๕,๔๕๐	๓๙,๕๔๗	๓๗,๖๑๘	๔๑,๘๘๐,๐๐๐	๑,๑๑๓	๔๒.๕๑
ลองกอง	๑,๘๔๐	๗,๕๓๐	๗,๕๑๑	๔,๐๕๖,๐๐๐	๕๔๐	๒๘.๖๖
สับปะรดตราดสีทอง	๘๒๖	๑๖,๕๖๐	๑๕,๘๐๗	๕๓,๔๔๖,๐๐๐	๓,๕๒๘	๑๐.๔๓
สับปะรดโรงงาน	๓๒๑	๕,๖๙๘	๕,๔๕๓	๑๘,๒๖๓,๐๐๐	๓,๓๐๗	๙.๓๖
ยางพารา	๑๔,๘๙๕	๓๒๙,๙๖๔	๒๘๗,๐๒๘	๕๙,๑๒๘,๐๐๐	๒๐๖	๓๙.๑๒
ปาล์มน้ำมัน	๒,๕๗๘	๖๔,๘๐๘	๖๒,๖๕๕	๑๗๒,๒๖๓,๐๐๐	๒,๗๑๐	๔.๐๐
ข้าวนาปี	๙๔๖	๑๔,๑๔๒	๑๔,๐๓๑	๖,๗๓๕,๐๐๐	๔๔๓	๘.๒๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๓ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดตราด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/ หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
ไก่เนื้อ	๑๕	๕๒๙,๑๒๐	๒	กิโลกรัม	๓๗.๕๐	๓๙,๖๘๔,๐๐๐
ไก่พื้นเมือง	๔,๐๐๒	๑๑๕,๘๕๕	๑.๗	กิโลกรัม	๙๕.๐๐	๑๘,๗๑๐,๕๘๒.๕๐
ไก่ไข่	๒๔๒	๕๙,๑๑๑	๒๘๕	ฟอง	๒.๗๐	๔๕,๔๘๕,๙๑๔.๕๐
สุกร	๗๔	๗๔,๙๐๘	๙๕	กิโลกรัม	๗๒.๐๐	๖๕๔,๖๙๕,๙๒๐
เป็ดไข่	๘๘	๑๐,๐๐๒	๒๘๐	ฟอง	๕.๐๐	๑๔,๐๐๒,๘๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๔ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิตเฉลี่ย (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
กุ้งขาว	๔๙๓	๑๑,๔๒๐	๒,๔๓๒	๑๒,๓๙๒,๒๓๕.๔๕	๑๕๐-๑๙๐	๒,๑๐๖,๖๘๐,๐๒๗
หอยนางรม	๑๑๙	๙๙๔.๓๐๒๕	๑๗๒	๔,๒๒๖,๐๐๐	๑๕	๖๓,๓๙๐,๐๐๐
หอยแมลงภู่	๙๘	๙๙๔.๑๗๕	๑๓๔	๑,๗๖๕,๐๐๐	๒๐	๓๕,๓๐๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดตราด

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
<u>ด้านพืช</u>		
สับปะรดตราดสีทอง	ราย/ไร่	๑๐/๒๑๓
<u>ด้านสัตว์</u>		
-	-	-
<u>ด้านประมง</u>		
-	-	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด, กรมทรัพยากรสัตว์น้ำ

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
GAP	แปลง	
พืช	แปลง	๑๑,๖๑๑
ประมง	แปลง	๓๔๑
ปศุสัตว์	แปลง	๔๗
เกษตรอินทรีย์	แปลง	
พืช	แปลง	๑๔
ข้าว	แปลง	๕
ประมง	แปลง	๔
อื่น ๆ	-	-

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด, ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชลบุรี, สำนักงานประมงจังหวัดตราด, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด
ตารางที่ ๑๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
ผลิตภัณฑ์น้ำมันเหลือง ตราโกลด์ครอส	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โกลด์ ครอส (กากบาททอง)	จังหวัดตราด	-
ผลิตภัณฑ์น้ำมันเหลือง ตราตันโพธิ์ (อังกี้)	นางสมถวิล ปีสานนท์	จังหวัดตราด	-
ผลิตภัณฑ์น้ำมันเหลือง ตราดอกบัว	นางวิไล เพ่งจินดา	จังหวัดตราด	
ผลิตภัณฑ์กลุ่มกุ้งแห้ง แม่บ้านสามัคคีชุมชน หนองคันทร้ง (กุ้งแห้งป่า แจ้ว)	แม่บ้านสามัคคีชุมชน หนองคันทร้ง	จังหวัดตราด	-
ผลิตภัณฑ์พลอยกัญชรา เอื้อการณ	กัญชรา เอื้อการณ	จังหวัดตราด	-
ผลิตภัณฑ์น้ำปลาแท้ ตรา สามกระต่าย	บ ริ ษั ท เท พ พ ร ชัย อุตสาหกรรม จำกัด	จังหวัดตราด	-
ผลิตภัณฑ์สละลอยแก้ว	นางสาวกุหลาบ สังข์ทอง	จังหวัดตราด	
ผลิตภัณฑ์กะปิเกาะช้าง บ้านลุงแดง	นางชุภิมา ขุนสนธิ	จังหวัดตราด	
ผลิตภัณฑ์เม็ดม่วงหิน พานต์อบเกลือ	วิสาหกิจชุมชนวัดเนินสูง	จังหวัดตราด	
ผลิตภัณฑ์อัญมณี	ร้านต้นพลอย	จังหวัดตราด	

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตราด, <http://www.thaitambon.com/otop>

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

(ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน ปีเพาะปลูก ๒๕๖๔/๖๕)

[illegible]

๒.๕ สถานบันเกษตรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๑๙ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๖	๒๓,๘๑๗
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๒๑	๒๙,๓๘๘
รวม	๕๗	๕๓,๒๐๕

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดตราด

ตารางที่ ๒๐ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดตราด ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ^๑		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ^๒		กลุ่มยุวเกษตรกร ^๓		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ^๔	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
๑.เมืองตราด	๘	๘๓๐	๘๒	๖,๖๕๑	๖	๑๗๕	๗๒	๘๓๒
๒.เขาสมิง	๘	๑,๓๖๙	๙	๒๘๕	๔	๗๕	๕๐	๗๕๒
๓.แหลมงอบ	๓	๑๔๕	๖	๑๙๒	๒	๕๒	๓๑	๖๐๑
๔.คลองใหญ่	-	-	๑๒	๒๓๘	๕	๑๐๕	๑๑	๑๖๒
๕.บ่อไร่	๓	๘๔๓	๘	๑๔๔	๖	๑๒๒	๒๔	๕๐๗
๖.เกาะกูด	-	-	๑	๕๐	๑	๒๐	๑๙	๒๑๒
๗.เกาะช้าง	-	-	๒	๙๓	๑	๑๕	๒๕	๒๖๔
รวม	๒๒	๓,๑๘๗	๑๒๐	๗,๖๕๓	๒๕	๕๖๔	๒๓๒	๓,๓๓๐

ที่มา : ๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด ๒, ๓, ๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๑ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร														หมายเหตุ
	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อสม.)	ครูบุญชี	หมอดินอาสา	ประมงอาสา	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	ครูยาง	อาสาปฎิบัติดินเพื่อเกษตรกรรม	อาสาปศุสัตว์	อาสาผ่นหลวง	อาสาสมัครสหกรณ์	อาสาสมัครชลประทาน	เกษตรหมู่บ้าน	สารวัตรเกษตรอาสา	รวม	
๑.เมืองตราด	๙๘	๑๕	๑๐๙	๗๑	๑	๓๙	๑๙	๓๑	๑๓	๑๒	๑๕	๑๖๙	๑๑	๕๐๕	
๒.เขาสมิง	๒๐	๓	๙	๓๖	๑	๐	๐	๑๖	๒	๑	๐	๒๙	๑	๙๘	
๓.แหลมงอบ	๖๖	๑๓	๗๓	๕๙	๒	๑๕	๑๐	๓๘	๑๘	๒	๓	๑๑๒	๓๓	๓๗๘	
๔.คลองใหญ่	๓๓	๔	๓๒	๑๘	๑	๓	๗	๒๓	๒๖	๒	๐	๔๒	๒	๑๖๐	
๕.บ่อไร่	๒๗	๖	๒๓	๒๙	๑	๑๖	๑	๒๕	๙	๒	๑	๕๒	๑	๑๖๖	
๖.เกาะกูด	๘	๒	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๘	๐	๑๔	
๗.เกาะช้าง	๙	๐	๓	๑	๑	๐	๐	๑	๒	๒	๐	๑๘	๐	๒๘	
รวม	๒๖๑	๔๓	๒๕๐	๒๑๔	๘	๗๓	๓๗	๑๓๔	๗๒	๒๑	๑๙	๔๓๐	๔๘	๑,๓๔๙	

ที่มา: ๑.สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดตราด ๒.กรมผ่นหลวง ๓.สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ตราด ๔.สำนักงานประมงจังหวัดตราด ๕.สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด ๖.สถานีพัฒนาที่ดินตราด ๗.สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ๘.สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด ๙.โครงการชลประทานตราด ๑๐.สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๖ จังหวัดชลบุรี ๑๑.สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด ๑๒.การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๒๒ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
เขาสมิง	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตราด

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

ตารางที่ ๒๓ ปราชญ์ชาวบ้านตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ จังหวัดตราด ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ชื่อศูนย์ปราชญ์	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
เขาสมิง	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านอำเภอ เขาสมิง	นายบัณฑิต กุลพฤกษ์	๒๓๐/๑ ม.๖ บ้านชุมแสง ต.เขาสมิง อ.เขาสมิง จ.ตราด โทร.๐๘-๙๐๙๘-๖๐๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตราด

๒.๘.๒ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

ตารางที่ ๒๔ รายชื่อสินค้าเกษตรพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ลำดับที่	กลุ่มสินค้า	ชื่อสินค้า	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	พื้นที่ (ไร่)
๑	พืชสวน	ทุเรียน	๔,๗๒๒	๔๐,๔๓๙
๒	พืชสวน	เงาะ	๕,๙๐๓	๕๒,๕๙๐
๓	พืชสวน	มังคุด	๖,๐๑๒	๓๘,๙๒๓
๔	พืชสวน	ลองกอง	๒,๗๔๔	๘,๒๙๗
๕	พืชสวน	ยางพารา	๑๔,๗๔๐	๓๓๔,๔๘๔
๖	พืชสวน	ปาล์มน้ำมัน	๒,๔๖๕	๖๓,๘๒๑
๗	พืชไร่	ข้าวนาปี	๘๔๗	๑๔,๑๙๕
๘	พืชไร่	ข้าวนาปรัง	๑๓๓	๒,๕๖๓
๙	พืชไร่	สับปะรดตราดสีทอง	๙๕๙	๑๖,๐๐๓
๑๐	พืชไร่	สับปะรดโรงงาน	๓๗๑	๖,๒๒๙
รวม			๓๘,๘๙๖	๕๗๗,๕๔๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๓

๒.๘.๓ แหล่งรูปสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แหล่งรูปสินค้าเกษตร

ลำดับที่	ชื่อเจ้าของ/ทะเบียนโรงงาน	ประกอบกิจการ
๑	บริษัท เพรช พาสเจอไรซ์ ทูเรียน จำกัด จ๓-๖(๑)-๑/๕๒ตร	ทำอาหารทะเลกระป๋อง และห้องเย็น
๒	บริษัท ฟิสซู ซีฟู้ด จำกัด จ๓-๖(๕)-๑/๔๖ตร	ต้ม แกะ ล้างสัตว์น้ำ
๓	บริษัท เอวายเอ ฟิชเชอรี่ จำกัด จ๓-๖(๕)-๔/๔๘ตร	การล้าง แกะ ต้มหรือนึ่งสัตว์น้ำ
๔	นายแดน ภักดีวงศ์ จ๓-๖(๕)-๕/๕๔ตร	ทำอาหารจากสัตว์น้ำ เช่น แกะเนื้อปู
๕	บริษัท สยามเดลมองเต้ จำกัด ๓-๘(๑)-๑๒/๔๘ตร	ผลิตพืชผักผลไม้บรรจุภาชนะผนึก
๖	บริษัท สมิงฟูตส์ จำกัด ๓-๘(๑)-๑/๔๕ตร	ผลิตสับประรดกระป๋อง ผลไม้กระป๋อง น้ำผลไม้กระป๋อง วุ้นหางจระเข้กระป๋อง น้ำสับประรดเข้มข้น ผลไม้อบแห้ง ผักและผลไม้แช่แข็ง
๗	บริษัท ผลอำไพ ฟรุติตี้ไทย จำกัด จ๓-๘(๒)-๓/๕๖ตร	แปรรูปผลไม้
๘	บริษัท ซีที ฟรุิต แพคตอรี แอนด์ฟาร์ม จำกัด จ๓-๘(๒)-๔/๔๘ตร	ผลิตทุเรียนกวนและทุเรียนทอด
๙	บริษัท น้ำปลาพื้นเมือง จำกัด จ๓-๑๓(๒)-๑/๔๖ตร	ทำน้ำปลา
๑๐	บริษัท น้ำปลาตราดพรพิมล ๑๙๙๑ จำกัด จ๓-๑๓(๒)-๓/๔๖ตร	ทำน้ำปลา
๑๑	ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสงเจริญโปรดักส์ ๓-๑๕(๒)-๑/๑๖ตร	ทำปลาป่น
๑๒	บริษัท ปลาป่นคลองใหญ่ จำกัด ๓-๑๕(๒)-๑/๒๕ตร	ทำปลาป่น กำลังผลิต ๔๒ ตัน/วัน
๑๓	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีวิสุทธิเอ็นเตอร์ไพรส์ ๓-๙๒-๑/๔๒ตร	ห้องเย็นเพื่อเก็บอาหารทะเล ขนาด ๔๘๐ ตันห้องเย็น
๑๔	จังหวัดตราด ๓-๙๒-๕/๕๖ตร	โรงงานห้องเย็น
๑๕	บริษัท กัลป์ โคชท คาร์ป อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด จ๓-๙๒-๑/๕๓ตร	ห้องเย็นและ การถนอมสัตว์น้ำโดยทำให้เยือกแข็ง การล้างและชำแหละสัตว์น้ำ
๑๖	นายสิงหนาท พุขจี จ๓-๙๒-๑/๕๖ตร	โรงงานห้องเย็น
๑๗	บริษัท คิง ทรอปิคอล ฟริช ดราย จำกัด จ๓-๙๒-๒๔/๕๙ตร	โรงงานห้องเย็น
๑๘	นางน้ำทิพย์ วัชรานนท์ จ๓-๙๒-๑/๖๓ตร	ห้องเย็น

ลำดับที่	ชื่อเจ้าของ/ทะเบียนโรงงาน	ประกอบกิจการ
๑๙	บริษัท เอ็ม.พี.โพรเซ่น จำกัด จก๓-๙๒-๑๑/๖๒ตร	ห้องเย็นผลิตเก็บผักและผลไม้แช่แข็ง
๒๐	บริษัท เอสเค.โพรเซ่น แอนด์ ฟริช ดราย จำกัด จก๓-๙๒-๓๓/๕๘ตร	โรงงานห้องเย็น
๒๑	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ทรัพย์ชลโทร จก๓-๙๒-๙/๕๓ตร	ห้องเย็นและการถนอมสัตว์น้ำโดยทำให้เยือก แข็ง การล้างและชำแหละสัตว์น้ำ
๒๒	บริษัท กิรวรรณทุเรียนไทย จำกัด จก๓-๙๒-๕๖/๖๒ตร	ห้องเย็น
๒๓	นางบุญธรรม เจริญสุข ๓-๗(๑)-๑๗/๔๗ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๒๔	นายดิน ธรรมชาติ ๓-๗(๑)-๑๘/๔๘ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๒๕	บริษัท สุขสมบูรณ์ น้ำมันปาล์ม บ่อไร่ จำกัด ๓-๗(๑)- ๒๑/๕๖ตร	สกัดน้ำมันปาล์ม
๒๖	บริษัท ไทยอีสเทิร์น ทราย จำกัด ๓-๗(๑)-๘/๕๗ตร	สกัดน้ำมันปาล์ม (กำลังการผลิต ๙๐ ตัน ทะลายปาล์มต่อชั่วโมง)
๒๗	นายดำ พุทธเกษตร จก๓-๗(๑)-๑/๔๐ตร	สกัดน้ำมันจากพืช (ไม้หอม)
๒๘	นายสมศิษฐ์ อะโฮ จก๓-๗(๑)-๑๐/๕๗ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๒๙	นายตี๋ แซ่ลิ้ม จก๓-๗(๑)-๑๑/๕๓ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๐	นายกิตติ อังศุธรรังสี จก๓-๗(๑)-๑๑/๕๗ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๑	นายสำเนา หอยสังข์ จก๓-๗(๑)-๑๔/๕๕ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๒	นายวิเชียร ธนาภิจ จก๓-๗(๑)-๒/๕๖ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณาน้ำมันไม้กฤษณา ๗.๒๘ ลิตร
๓๓	นางประพิมพ์พรรณ พุทธเกษร จก๓-๗(๑)-๒๑/๕๓ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๔	บริษัท ตรีด้อม(ประเทศไทย) จำกัด จก๓-๗(๑)-๒๔/๕๒ ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๕	นายสุธติ ชิดชอบ จก๓-๗(๑)-๓๐/๕๔ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๖	นายวิเชียร โชคพิทักษ์สมบัติ จก๓-๗(๑)-๕/๕๓ตร	สกัดน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๗	นายสำราญ โตวินัส จก๓-๗(๑)-๖/๕๐ตร	กลั่นน้ำมันจากไม้กฤษณา
๓๘	นายชัยพัฒน์ นิมาแก้ว จก๓-๗(๑)-๙/๔๑ตร	สกัดน้ำมันจากพืช (ไม้หอม)

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๘.๔ ตลาดกระจายสินค้า

ตารางที่ ๒๖ ตลาดกระจายสินค้า

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	ตลาดกระจายสินค้า	
		ชื่อผู้ประกอบการที่รับซื้อผลผลิต ในจังหวัด	ชื่อผู้ประกอบการที่รับซื้อผลผลิต นอกจังหวัด
๑	ทุเรียน	เฮียหนู บริโภคนครสวรรค์ แผงรวบรวม โกศล-ตุ๋ ตลาด Modern Trade บริษัท แอลคิว เทรตติ้ง จำกัด สหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด จำหน่ายตรงผู้บริโภค จัดงานประชาสัมพันธ์ สหกรณ์การเกษตรเพื่อการแปรรูปและ ส่งออกจังหวัดตราด จำกัด สหกรณ์การเกษตรเขาสมิง จำกัด บริษัท สมิงฟูดส์ จำกัด สหกรณ์ส่งเสริมธุรกิจภาคเกษตรจังหวัด ตราด จำกัด	รถเร่
๒	เงาะ	สหกรณ์การเกษตร บ่อไร่ จำกัด" สหกรณ์การเกษตรเขาสมิง จำกัด บริโภคนครสวรรค์ ตลาด Modern Trade สหกรณ์ส่งเสริมธุรกิจภาคเกษตรจังหวัด ตราด จำกัด จำหน่ายตรงผู้บริโภค แผงรวบรวม จัดงานประชาสัมพันธ์	รถเร่ภายในประเทศ
๓	มังคุด	จำหน่ายตรงผู้บริโภค บริโภคนครสวรรค์ "สหกรณ์การเกษตร เขาสมิง จำกัด" จัดงานประชาสัมพันธ์ ตลาด Modern Trade แผงรวบรวม สหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด สหกรณ์ส่งเสริมธุรกิจภาคเกษตรจังหวัดตราด จำกัด	รถเร่ภายในประเทศ

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	ตลาดกระจายสินค้า	
		ชื่อผู้ประกอบการที่รับซื้อผลผลิต ในจังหวัด	ชื่อผู้ประกอบการที่รับซื้อผลผลิต นอกจังหวัด
๔	ลองกอง	จำหน่ายตรงผู้บริโภค แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตลาด Modern Trade บริโภคในครัวเรือน แผงรวบรวม สหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด สหกรณ์การเกษตรเขาสมิง จำกัด สหกรณ์ส่งเสริมธุรกิจภาคเกษตรจังหวัด ตราด จำกัด	รถเร่ภายในประเทศ
๕	สับปะรด ตราดสีทอง	ความต้องการในจังหวัด	ความต้องการนอกจังหวัด
๖	สุกร	เทศบาลเมืองตราด นายสมชาย พูลเกษม นางสาวรำไพ พันธุ์หมั่นนัท เทศบาลแสนตุง นายจังหวัด สมทิพย์ นางเกษณี โคตระวีระ	บจก.เบทาโกร บจก.ซีพีเอฟ จำกัด มหาชน บ.ไทยฟู้ด
๗	ไก่เนื้อ	นางไลลา โต๊ะทอง นางจันทนา วัฒนผล นายมนตรี เดวีเลาะห์ นายอวยชัย บุญเพ็ญ นายดำรงค์ บัวผัน นายปิติพงศ์ แซ่ลิ้ม นางสาวรำไพ พันธุ์หมั่นนัท นางสาวสมพิศ นกงาม นางกนกนันท์ ศรีสุนทร นายมงคล ฟิตรี & นาเดียร์ไก่สด นางฟาติมะ คงน้อย	บจก.ฉวีวรรณ บจก.พนัสโพลทรี

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	ตลาดกระจายสินค้า	
		ชื่อผู้ประกอบการที่รับซื้อผลผลิต ในจังหวัด	ชื่อผู้ประกอบการที่รับซื้อผลผลิต นอกจังหวัด
๘	ไก่ไข่	นางไลลา โต๊ะทอง นางจินทนา วัฒนผล นายมนตรี เดวีเลาะห์ นายอวยชัย บุญเพ็ญ นายดำรงค์ บัวผัน นายปิติพงศ์ แซ่ลิ้ม นางสาวรำไพ พันธุ์หมั่นนัท นางสาวสมพิศ นกงาม นางกนกนันท์ ศรีสุนทร นายมงคล พิตรี & นาเดียร์ไก่อสด นางพาติมะ คงน้อย	บจก.ซีพีเอฟ จำกัด มหาชน
๙	กุ้งทะเล	พ่อค้าอาหารทะเล	ห้องเย็น พ่อค้าในภาคอีสาน
๑๐	ปลากระรัง/ ปลากระพง ขาว	พ่อค้าในจังหวัด	พ่อค้าอาหารในตลาดมหาชัย พ่อค้าในภาค อีสาน

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด สำนักงานประมงจังหวัดตราด

๒.๘.๕ มูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญด้านพืช ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๗ มูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญด้านพืช ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปี การผลิต	ชนิดสินค้า	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้ (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิตตาม ราคาที่เกษตรกรขายได้ (ล้านบาท)
๒๕๕๙	ทุเรียน	๓๐,๗๙๘	๒๙,๙๐๔	๑,๒๓๗	๖๐	๑,๗๙๔.๒๔
	มังคุด	๓๘,๔๓๗	๑๕,๖๔๙	๔๔๘	๘๐	๑,๒๕๑.๙๒
	เงาะ	๕๐,๘๖๕	๕๔,๓๘๒	๑,๑๕๑	๓๕	๑,๙๐๓.๓๗
	ลองกอง	๑๑,๙๘๖	๔,๙๓๒	๔๓๖	๔๕	๒๒๑.๕๔
	ยางพารา	๓๔๑,๙๑๗	๖๒,๓๓๔	๒๑๒	๑๗	๑,๐๕๙.๖๘
	ปาล์มน้ำมัน	๖๒,๐๘๔	๑๔๓,๑๕๘	๒,๓๔๔	๓.๕	๕๐๑.๐๕
	ข้าว	๑๖,๒๗๐	๖,๕๑๑	๔๐๔	๖.๘	๔๔.๒๗
	สับปะรด	๒๐,๕๐๔	๔๐,๑๓๔	๓,๕๕๐	๑๐	๔๐๑.๓๔
๒๕๖๐	ทุเรียน	๓๔,๙๑๑	๔๔,๔๘๓	๑,๒๗๖	๖๙.๑๐	๓,๐๗๓.๗๗
	มังคุด	๓๘,๗๙๐	๒๓,๙๐๐	๖๘๒	๔๖.๔๑	๑,๑๐๙.๑๙
	เงาะ	๕๑,๗๖๓	๘๔,๓๔๙	๑,๗๔๒	๒๘.๖๐	๒,๔๑๒.๓๘
	ลองกอง	๑๑,๒๓๖	๕,๕๓๐	๕๑๘	๓๔.๘๖	๑๙๒.๗๗
	ยางพารา	๓๔๑,๙๑๗	๖๒,๓๓๔	๒๒๒	๖๕.๘๒	๔,๑๐๒.๘๒
	ปาล์มน้ำมัน	๖๒,๐๘๔	๑๔๓,๑๕๘	๒,๓๔๔	๔.๔๖	๖๓๘.๔๘
	ข้าว	๑๒,๔๗๒	๕,๐๗๗	๔๐๙	๗.๕๐	๓๘.๐๗
	สับปะรดโรงงาน	๕,๗๖๐	๑๙,๓๗๘	๓,๖๘๒	๒.๕๐	๔๘.๔๔
๒๕๖๑	ทุเรียน	๓๖,๘๙๓	๓๘,๙๕๑	๑,๖๑๐	๖๙.๗๙	๒,๗๑๘.๓๙
	มังคุด	๓๘,๘๖๓	๑๔,๕๘๓	๓๙๘	๘๔.๖๑	๑,๒๓๓.๘๗
	เงาะ	๕๑,๙๐๔	๗๖,๑๘๑	๑,๕๕๔	๒๔.๘๐	๑,๘๘๙.๒๙
	ลองกอง	๘,๙๘๗	๒,๙๗๑	๓๕๓	๓๔.๑๔	๑๐๑.๔๓
	ยางพารา	๓๓๘,๕๙๗	๖๒,๑๗๙	๒๐๖	๒๗.๓๓	๑,๖๙๙.๓๕
	ปาล์มน้ำมัน	๖๓,๑๐๗	๑๖๐,๓๙๙	๒,๖๑๕	๓.๓๔	๕๓๕.๗๓
	ข้าว	๑๕,๓๔๘	๖,๘๗๓	๔๔๙	๙.๕๐	๖๕.๒๙
	สับปะรดโรงงาน	๔,๙๑๙	๑๘,๖๒๑	๓,๘๓๗	๓.๒๑	๕๙.๗๗
๒๕๖๒	ทุเรียน	๓๖,๘๙๓	๓๘,๙๕๑	๑,๖๑๐	๖๙.๗๙	๒,๗๑๘.๓๙
	มังคุด	๓๘,๘๖๓	๑๔,๕๘๓	๓๙๘	๘๔.๖๑	๑,๒๓๓.๘๗
	เงาะ	๕๑,๙๐๔	๗๖,๑๘๑	๑,๕๕๔	๒๔.๘๐	๑,๘๘๙.๒๙
	ลองกอง	๘,๙๘๗	๒,๙๗๑	๓๕๓	๓๔.๑๔	๑๐๑.๔๓
	ยางพารา	๓๓๘,๕๙๗	๖๒,๑๗๙	๒๐๖	๒๗.๓๓	๑,๖๙๙.๓๕
	ปาล์มน้ำมัน	๖๓,๑๐๗	๑๖๐,๓๙๙	๒,๖๑๕	๓.๓๔	๕๓๕.๗๓
	ข้าว	๑๕,๓๔๘	๖,๘๗๓	๔๔๙	๙.๕๐	๖๕.๒๙
	สับปะรดโรงงาน	๔,๙๑๙	๑๘,๖๒๑	๓,๘๓๗	๓.๒๑	๕๙.๗๗
๒๕๖๓	ทุเรียน	๓๖,๘๙๓	๓๘,๙๕๑	๑,๖๑๐	๖๙.๗๙	๒,๗๑๘.๓๙
	มังคุด	๓๘,๘๖๓	๑๔,๕๘๓	๓๙๘	๘๔.๖๑	๑,๒๓๓.๘๗
	เงาะ	๕๑,๙๐๔	๗๖,๑๘๑	๑,๕๕๔	๒๔.๘๐	๑,๘๘๙.๒๙
	ลองกอง	๘,๙๘๗	๒,๙๗๑	๓๕๓	๓๔.๑๔	๑๐๑.๔๓
	ยางพารา	๓๓๘,๕๙๗	๖๒,๑๗๙	๒๐๖	๒๗.๓๓	๑,๖๙๙.๓๕
	ปาล์มน้ำมัน	๖๓,๑๐๗	๑๖๐,๓๙๙	๒,๖๑๕	๓.๓๔	๕๓๕.๗๓
	ข้าว	๑๕,๓๔๘	๖,๘๗๓	๔๔๙	๙.๕๐	๖๕.๒๙
	สับปะรดโรงงาน	๔,๙๑๙	๑๘,๖๒๑	๓,๘๓๗	๓.๒๑	๕๙.๗๗
๒๕๖๔	ทุเรียน	๓๖,๘๙๓	๓๘,๙๕๑	๑,๖๑๐	๖๙.๗๙	๒,๗๑๘.๓๙
	มังคุด	๓๘,๘๖๓	๑๔,๕๘๓	๓๙๘	๘๔.๖๑	๑,๒๓๓.๘๗
	เงาะ	๕๑,๙๐๔	๗๖,๑๘๑	๑,๕๕๔	๒๔.๘๐	๑,๘๘๙.๒๙
	ลองกอง	๘,๙๘๗	๒,๙๗๑	๓๕๓	๓๔.๑๔	๑๐๑.๔๓
	ยางพารา	๓๓๘,๕๙๗	๖๒,๑๗๙	๒๐๖	๒๗.๓๓	๑,๖๙๙.๓๕
	ปาล์มน้ำมัน	๖๓,๑๐๗	๑๖๐,๓๙๙	๒,๖๑๕	๓.๓๔	๕๓๕.๗๓
	ข้าว	๑๕,๓๔๘	๖,๘๗๓	๔๔๙	๙.๕๐	๖๕.๒๙
	สับปะรดโรงงาน	๔,๙๑๙	๑๘,๖๒๑	๓,๘๓๗	๓.๒๑	๕๙.๗๗

ปี การผลิต	ชนิดสินค้า	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้ (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิตตาม ราคาที่เกษตรกรขายได้ (ล้านบาท)
๒๕๖๒	ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว สับปะรดโรงงาน สับปะรดตราดสีทอง	๔๐,๔๓๙ ๓๘,๙๒๓ ๕๒,๕๙๐ ๘,๒๙๗ ๓๓๗,๗๐๗ ๖๓,๘๒๑ ๑๔,๔๑๕ ๖,๒๒๙ ๑๖,๐๐๓	๔๘,๑๕๘ ๓๔,๖๒๗ ๘๖,๘๘๖ ๓,๘๔๓ ๖๐,๔๘๘ ๑๗๒,๒๙๓ ๖,๓๖๑ ๒๐,๗๓๙ ๕๔,๔๑๘	๑,๘๔๖ ๘๒๙ ๑,๗๖๒ ๔๖๔ ๒๐๔ ๒,๘๑๙ ๔๙๗ ๓,๖๐๕ ๓,๕๙๖	๙๕ ๕๕ ๒๗ ๓๐ ๒๓.๑๒ ๒.๙๕ ๙.๕๐ ๓.๒๑ ๑๐.๐๔	๔,๕๗๕.๐๑ ๑,๙๐๔.๔๙ ๒,๓๔๕.๙๒ ๑๑๕.๒๙ ๑,๓๘๘.๔๘ ๕๐๘.๒๖ ๖๐.๔๓ ๖๖.๕๗ ๕๔๖.๓๖
๒๕๖๓	ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว สับปะรดโรงงาน สับปะรดตราดสีทอง	๔๕,๒๓๙ ๓๙,๕๔๗ ๕๓,๕๒๖ ๗,๕๓๐ ๓๒๙,๙๖๔ ๖๔,๘๐๘ ๑๔,๑๔๒ ๕,๖๙๘ ๑๖,๕๖๐	๕๕,๑๗๖ ๔๑,๘๘๐ ๑๐๔,๒๔๘ ๔,๐๕๖ ๕๙,๑๒๘ ๑๗๒,๒๖๓ ๖,๗๓๕ ๑๘,๒๖๓ ๕๓,๔๔๖	๑,๙๙๓ ๑,๑๑๓ ๒,๐๖๕ ๕๔๐ ๒๐๖ ๒,๗๑๐ ๔๔๓ ๓,๓๐๗ ๓,๕๒๘	๑๐๐.๘๔ ๔๒.๕๑ ๑๕.๐๘ ๒๘.๖๖ ๓๙.๑๒ ๔.๐๐ ๘.๒๐ ๙.๓๖ ๑๐.๔๓	๕,๕๖๔.๐๔ ๑,๗๘๐.๓๒ ๑,๕๗๒.๒๐ ๑๑๖.๒๓ ๒,๓๑๓.๐๙ ๖๘๙.๓๙ ๕๕.๒๓ ๑๗๐.๙๔ ๕๕๗.๔๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด,สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๖ จังหวัดชลบุรี ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๘.๖ มูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญด้านประมง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๘ มูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญด้านประมง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปีการผลิต	ชนิดประมง	ปริมาณการผลิต (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
๒๕๕๙	กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว หอยนางรม	- ๒๑,๐๓๔,๐๖๐ ๘๐๐,๐๐๐	- ๒๐๐ ๙	- ๔,๒๑๐,๓๓๔,๓๙๕ ๖,๓๐๐,๐๐๐
๒๕๖๐	กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว หอยนางรม	๑๐,๗๑๐ ๑๘,๘๒๘,๒๖๔.๙๒ ๔๐๐,๐๐๐	๘๘.๐๒ ๑๙๑.๕๖ ๑๕	๙๔๒,๖๕๐ ๓,๖๐๖,๗๙๔,๔๒๐ ๖,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๑	กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว หอยนางรม หอยแมลงภู่	- ๑๘,๘๒๓,๗๘๑ ๑,๕๐๐,๐๐๐ ๖๐๐,๐๐๐	- ๑๖๗ ๑๕ ๑๒๐	- ๓,๑๓๔,๒๒๘,๒๑๙ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ ๗,๒๐๐,๐๐๐

ปีการผลิต	ชนิดประมง	ปริมาณการผลิต (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
๒๕๖๒	กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว หอยนางรม หอยแมลงภู่	- ๑๔,๒๘๕,๓๓๒ ๓,๘๔๐,๐๐๐ ๒,๑๖๐,๐๐๐	- ๒๐๐ ๑๕ ๑๘	- ๒,๘๕๗,๐๖๖,๔๐๐ ๕,๗๖๐,๐๐๐ ๓,๘๘๘,๐๐๐
๒๕๖๓	กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว หอยนางรม หอยแมลงภู่	- ๑๒,๓๘๒,๒๓๕.๔๕ ๔,๒๒๖,๐๐๐ ๑,๗๖๕,๐๐๐	- ๑๕๐-๑๙๐ ๑๕ ๒๐	- ๒,๑๐๖,๖๘๐,๐๒๗ ๖๓,๓๙๐,๐๐๐ ๓๕,๓๐๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๘.๗ มูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านปศุสัตว์ ปี ๒๕๕๙ -๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๙ มูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านปศุสัตว์ ปี ๒๕๕๙ -๒๕๖๓

ปีการผลิต	ชนิดสัตว์	ปริมาณการผลิต (ตัว)	ราคา (บาท/กก./ฟอง)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
๒๕๕๙	ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ สุกร เป็ดไข่	๓๓๔,๑๑๙ ๙๖,๕๘๓ ๖๗,๒๔๙ ๖๑,๑๙๖ ๗,๘๐๘	๓๘ บาท/๒.๐ กก. ๙๕ บาท/๑.๗ กก. ๓.๐๐ บาท/๒๘๕ ฟอง ๖๕ บาท/๙๕ กก. ๔.๕๐ บาท/๒๕๐ ฟอง	๒๕,๓๙๓,๐๔๔ ๑๕,๕๙๘,๑๕๔ ๕๗,๔๙๗,๘๙๕ ๓๙๗,๘๘๕,๓๐๐ ๘,๗๘๔,๐๐๐
๒๕๖๐	ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ สุกร เป็ดไข่	๕๐๒,๘๐๐ ๑๐๕,๐๕๑ ๕๘,๕๕๐ ๗๓,๘๖๑ ๘,๒๕๒	๓๒ บาท/๒.๐ กก. ๘๐ บาท/๑.๗ กก. ๒.๓๐ บาท/๒๘๕ ฟอง ๔๙ บาท/๙๕ กก. ๓.๗๐ บาท/๒๕๐ ฟอง	๓๒,๑๗๙,๒๐๐ ๑๔,๒๘๖,๙๓๖ ๓๘,๓๗๙,๕๒๕ ๓๔๓,๘๒๒,๙๕๕ ๗,๖๓๓,๑๐๐
๒๕๖๑	ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ สุกร เป็ดไข่	๔๙๖,๕๗๓ ๑๐๗,๖๐๒ ๖๗,๑๙๓ ๘๒,๓๐๙ ๑๐,๙๐๐	๕๕ บาท/๒.๐ กก. ๘๕ บาท/๑.๗ กก. ๒.๓๐ บาท/๒๘๕ ฟอง ๕๖ บาท/๙๕ กก. ๔.๐๐ บาท/๒๕๐ ฟอง	๕๔,๖๒๓,๐๓๐ ๑๕,๕๔๘,๔๘๙ ๔๔,๐๔๕,๐๑๑ ๔๓๗,๘๘๓,๘๘๐ ๑๐,๙๐๐,๐๐๐
๒๕๖๒	ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ สุกร เป็ดไข่	๑,๐๔๖,๒๕๐ ๑๑๔,๐๔๐ ๑๒๖,๓๙๕ ๑๕๐,๖๐๓ ๘,๐๓๑	๓๐ บาท/๒.๐ กก. ๙๐ บาท/๑.๗ กก. ๒.๗ บาท/๓๐๐ ฟอง ๗๑ บาท/๙๕ กก. ๔.๐๐ บาท/๒๘๐ ฟอง	๖๒,๗๗๕,๐๐๐ ๑๗,๔๔๘,๑๒๐ ๑๐๒,๓๗๙,๙๕๐ ๑,๐๑๕,๘๑๗,๒๓๕ ๘,๙๙๔,๗๒๐

ปีการผลิต	ชนิดสัตว์	ปริมาณการผลิต (ตัว)	ราคา (บาท/กก./ฟอง)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
๒๕๖๓	ไก่เนื้อ	๕๒๙,๑๒๐	๓๗.๕๐ บาท/๒.๐ กก.	๓๙,๖๘๔,๐๐๐
	ไก่พื้นเมือง	๑๑๕,๘๕๕	๙๕ บาท/๑.๗ กก.	๑๘,๗๑๐,๕๘๒.๕๐
	ไก่ไข่	๕๙,๑๑๑	๒.๗ บาท/๒๘๕ ฟอง	๔๕,๔๘๕,๙๑๔.๕๐
	สุกร	๗๔,๙๐๘	๗๒ บาท/๙๕ กก.	๖๕๔,๖๙๕,๙๒๐
	เป็ดไข่	๑๐,๐๐๒	๕.๐๐ บาท/๒๘๐ ฟอง	๑๔,๐๐๒,๘๐๐

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๘.๘ จำนวนสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

ตารางที่ ๓๐ รายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

ลำดับ	ชื่อ -สกุล	ตำแหน่ง/ด้าน	อำเภอ
	<u>สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง</u>		
๑.	นายสว่าง ชื่นอารมย์	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเขาสมิง
๒.	นายเรือง ศรีนาราง	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดตราดที่ ๑	อำเภอเมืองตราด
๓.	นางเพ็ญศรี ใจเที่ยง	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดตราดที่ ๒	อำเภอเมืองตราด
๔.	นายสุวิทย์ แก้วเกิด	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเมืองตราด
๕.	นางสุรี ผ่องใส	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอคลองใหญ่
๖.	นายณัฐภูมิ แจ่มแสง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเมืองตราด
๗.	นายจรูญ เกษโกวิท	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเมืองตราด
๘.	นายทินวัฒน์ เจียมอุย	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเขาสมิง
๙.	นายภาคิน โภคพิบูลย์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเขาสมิง
๑๐.	นายชัยวัฒน์ ปริมผล	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเขาสมิง
๑๑.	นายภิบาล แซ่ตัน	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอบ่อไร่
๑๒.	นายเฟียน คุ่มปลี	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอบ่อไร่
๑๓.	นายไพฑูรย์ ธัมมวิริยะ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอแหลมงอบ
๑๔.	นายประกฤษ ครุพานิช	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเกาะช้าง
๑๕.	นายสาคร พนมทม	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเกาะกูด
๑๖.	นายอุทัย อภิบาลศรี	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตราด	อำเภอเมืองตราด
	<u>สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ</u>		
๑.	นายสมภพ พวงสุวรรณ	ผู้แทนคุณวุฒิด้านพืช	อำเภอแหลมงอบ
๒.	นายภาสกร เขียวขจี	ผู้แทนคุณวุฒิด้านพืช	อำเภอเมืองตราด
๓.	นายภราดร กิริติจิรัฐติกาล	ผู้แทนคุณวุฒิด้านสัตว์	อำเภอเขาสมิง
๔.	-	ผู้แทนคุณวุฒิด้านประมง	-
๕.	นายสุน ขุนสระดี	ผู้แทนคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมอื่นๆ	อำเภอบ่อไร่

ที่มา: สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๘.๙ ข้อมูล Smart Farmer ต้นแบบจังหวัดตราด

ตารางที่ ๓๑ Smart Farmer ต้นแบบจังหวัดตราด สาขาพืช ปศุสัตว์ ประมง

ที่	ชื่อ-สกุล	Smart Farmer ต้นแบบ	ที่อยู่
	สาขาพืช		
๑	นายสงคราม ฉัตรารวรรณ	สาขา ข้าว “ชาวนาผู้ยึดมั่นในอาชีพทำนา”	๘๘ ม.๔ ต.บางปิด อ.แหลมงอบ จ.ตราด ๒๓๑๒๐ โทร.๐๘ ๗๔๘๖ ๔๒๓๙
๒	นายเอี่ยมสุน โชติศรีลือชา	สาขา เกษตรกรรม “เกษตรกรผู้ผลิตผักอินทรีย์ด้วยใบไม้”	๑๔ ม.๔ ต.ช้างนูน อ.บ่อไร่ จ.ตราด ๒๓๑๔๐ โทร.๐๘ ๗๐๓๓ ๓๔๘๖
๓	นายคณิง โพธิกิจ	สาขา ปาล์มน้ำมัน “เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันมาตรฐาน RSPO”	๙๙ ม.๗ ต.ทุ่งนันทรี อ.เขาสมิง จ.ตราด ๒๓๑๓๐
๔	นายศรชัย หงษ์ตะนุ	สาขา ยางพารา “เกษตรกรชาวสวนยางพาราต้นทุนต่ำ”	๑๓๐/๑ ม.๑๐ ต.ห้วยแร้ง อ. เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐
๕	นายบุญเกิด จงไพศาล	สาขา ยางพารา “เกษตรกรชาวสวนยางพาราต้นทุนต่ำ”	๔๑ ม.๘ ต.ห้วยแร้ง อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๑๒๕๘ ๙๙๑๓
๖	นางอำไพ กระแจะจันทร์	สาขา ยางพารา “เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ใส่ใจในทุกรายละเอียด”	๒๐ ม.๖ ต.วังกระแจะ อ.เมือง ตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๔๘๖๘ ๕๕๔๗
๗	นายภาสกร เขียวขจี	สาขา เกษตรผสมผสาน “เกษตรกรผู้มีรายได้ทุกวัน”	๒๒ ม.๒ ต.หนองคันทรง อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๑๗๓๕ ๒๙๙๓
๘	นางสาวศิริรัตน์ เลียด ประถม	สาขา เกษตรผสมผสาน “เกษตรกรรุ่นใหม่ ก้าวไกลด้วยเกษตรอินทรีย์”	๑๓๑ ม.๖ ต.ตะก่าง อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๙๖๘๑ ๖๓๑๖
๙	นายจรัสรัตน์ หวลถนอม	สาขารubber “การผลิตข้าวไร้ละ ๑๐๐ ถึงที่บ้านท่าตะเภา”	๑๖๘ ม.๒ ต.หนองเสม็ด อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๖๘๓๖ ๗๔๗๘
๑๐	นายประสิทธิ์ วิจิตรสมบัติ	สาขา การปลูกมันเทศสลับกับการ ปลูกข้าว	ม.๗ ต.เนินทราย อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐
	สาขาศุสัตว์		
๑๑	นายบันเทิง ชลจิตรนาวา	สาขา ไก่ไข่ “เกษตรกรต้นแบบการเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อเกษตรกรรายย่อย”	๒๒ ม.๘ ต.บางปิด อ.แหลมงอบ จ.ตราด ๒๓๑๒๐ โทร.๐๘ ๕๔๓๓ ๑๑๗๘
๑๒	นายวีระ เกาะลอย	สาขา ไก่เนื้อ “เกษตรกรต้นแบบไก่เนื้อแห่งตำบลห้วยน้ำขาวและหนุ่ม ชาวสวนผลไม้”	๒๙ ม.๕ ต.ห้วยน้ำขาว อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๑๖๕๒ ๘๕๖๑

ที่	ชื่อ-สกุล	Smart Farmer ต้นแบบ	ที่อยู่
๑๓	นายอำนาจ เป๊ะกี	สาขา โคเนื้อ “เกษตรกรต้นแบบ การเลี้ยงโคเนื้อ กลุ่มเกษตรกรบ้าน เนินตาแมว”	๔๖๖ ม.๘ ต.วังกระแจะ อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๔๓๔๘ ๘๙๗๖
๑๔	นายสรยุทธ์ อัมพวัน	สาขา สุกกร “เกษตรกรต้นแบบสุกร ขุนแห่งตำบลเนินทราย หนุมธนาการ ผู้เปลี่ยนอาชีพมาเลี้ยงสุกร”	๘๐/๓ ม.๔ ต.เนินทราย อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๑๘๓๐ ๔๓๑๔
	สาขาประมง		
๑๙	นายบุญเลิศ ช้างงาม	สาขา ประมง “ชาวประมงต้นแบบ จากตำบลตะกวาง กับผลผลิตกุ้งขาว ๒ ตัน/ไร่ จากการพัฒนาที่ไม่เคย หยุดนิ่ง”	๑๐๘ ม.๔ ต.ชำราก อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐ โทร.๐๘ ๓๑๑๗ ๖๙๗๓
๒๐	นายไกรสร จินดาวงษ์	สาขา ประมง การเลี้ยงหอยนางรม	๔๕/๑ ม. ๕ ต.ห้วยน้ำขาว อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐
๒๑	คุณวัฒนา วานิชวิริยกิจ	สาขา การเลี้ยงกุ้งขาว	๑๙๖ ม. ๑ ต. ท่าโสม อ.เขาสมิง จ. ตราด ๒๓๑๕๐
๒๒	นางสาวเกศริน โสนนอก	สาขา การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล	๑๙/๑ ม. ๕ ต.แหลมกลัด อ.เมืองตราด จ.ตราด ๒๓๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด สำนักงานประมงจังหวัดตราด

๒.๘.๑๐ ข้อมูลเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จังหวัดตราด

ตารางที่ ๓๒ ข้อมูลเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จังหวัดตราด ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	หน่วยงาน	หน่วย นับ	ผลการดำเนินการ				รวม
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด	ราย	๑๑๘	๔๘๓	๑๗๓	๑๐๗	๘๘๑
๒	สำนักงานประมงจังหวัดตราด	ราย	๑๕๐	๒๑๐	-	-	๓๖๐
๓	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด	ราย	๕๗	๓๑	๘๐	๙๐	๒๕๘
๔	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด	ราย	-	๓๐	๓๐	-	๖๐
๕	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด	ราย	-	๔๘	๔๒	๓๐	๑๒๐
๖	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดตราด	ราย	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๓๖๐
	รวม		๔๑๕	๘๙๒	๔๑๕	๓๑๗	๒,๐๓๙

๒.๘.๑๑ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ
ตารางที่ ๓๓ ข้อมูลด้านพืชเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๑	ทุเรียน	๔๕,๒๓๙	๒๗,๖๘๓	๕๕,๑๗๖
๒	เงาะ	๕๓,๕๒๖	๕๐,๔๗๒	๑๐๔,๒๔๘
๓	มังคุด	๓๙,๕๔๗	๓๗,๖๑๘	๔๑,๘๘๐
๔	ลองกอง	๗,๕๓๐	๗,๕๑๑	๔,๐๕๖
๕	สับปะรดตราดสีทอง	๑๖,๕๖๐	๑๕,๘๐๗	๕๓,๔๔๖
๖	สับปะรดโรงงาน	๕,๖๙๘	๕,๔๕๓	๑๘,๒๖๓
๗	ยางพารา	๓๒๙,๙๖๔	๒๘๗,๐๒๘	๕๙,๑๒๘
๘	ปาล์มน้ำมัน	๖๔,๘๐๘	๖๒,๖๕๕	๑๗๒,๒๖๓
๙	ข้าวนาปีปี ๒๕๖๒/๖๓	๑๔,๑๔๒	๑๔,๐๓๑	๖,๗๓๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๘.๑๒ ข้อมูลด้านการปศุสัตว์
ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ สัตว์	สุกร (ตัว)	โค (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	กระบือ (ตัว)	รวม
๑.เมืองตราด	๑๕,๔๕๘	๘๘๐	๑๘๓,๓๑๗	๓,๔๔๕	๒๕๓	๒๐๓,๓๕๓
๒.เขาสมิง	๔๙,๗๗๗	๒๖๕	๔๑๐,๕๔๘	๑,๙๕๒	๑๙๖	๔๖๒,๗๓๘
๓.แหลมงอบ	๑,๓๔๙	๑๔๖	๓๘,๑๕๒	๑,๑๐๙	๓	๔๐,๗๕๙
๔.คลองใหญ่	-	๖๕	๗,๓๕๑	๖,๗๓๒	๙๓	๑๔,๒๔๑
๕.บ่อไร่	๘,๓๒๔	๓๑๗	๕๘,๘๕๘	๑,๑๑๙	๘๑	๖๘,๖๙๙
๖.เกาะกูด	-	-	๑,๙๘๖	๓๐๐	-	๒,๒๘๖
๗.เกาะช้าง	-	-	๓,๘๗๙	๑๓๓	-	๔,๐๑๒
รวม	๗๔,๙๐๘	๑,๖๗๓	๗๐๔,๐๙๑	๑๔,๗๙๐	๖๒๖	๗๙๖,๐๘๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๘.๑๓ ข้อมูลด้านการประมงในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำคัญได้แก่

การประมงทะเลจังหวัดตราด มีครัวเรือนประมงทะเล ๔,๑๖๕ ครัวเรือน มีธุรกิจต่อเนื่องจากการประมง ได้แก่ โรงน้ำแข็งประเภทยกก่อน ๑๒ แห่ง โรงงานห้องเย็น ๓ แห่ง โรงงานน้ำปลา ๕ แห่ง โรงงานปลาป่น ๒ แห่ง โรงงานปุ๋ยกระป๋อง ๒ แห่ง คานเรือ ๗ แห่ง ทำเทียบเรือทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ๔๗ แห่ง นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำพื้นบ้าน เช่น ทำกะปิ กุ้งแห้งและปลาเค็มกระจายทั่วไปในเขตชายทะเล

มีเรือประมง จำนวน ๔,๗๐๐ ลำ

๑. เป็นเรือประมงพื้นบ้าน ๔,๐๑๒ ลำ (๘๕.๔๐%)

๒. เรือประมงพาณิชย์ ๖๘๘ ลำ (๑๔.๖๐%)

แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล

จังหวัดตราดโดยกรมประมง เริ่มจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลแหล่งแรกในปี ๒๕๓๒ จนถึงปี ๒๕๕๙ และโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดสร้างเพิ่มเติมตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ รวมพื้นที่จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ๑๑๙.๒๓ ตร.กม. จำนวนปะการังเทียม ๓๔,๑๖๖ แห่ง แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลขนาดใหญ่ ๓ แห่ง และขนาดเล็ก จำนวน ๓๘ แห่ง

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดตราดมีพื้นที่เหมาะสมต่อการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เพราะมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมมีชายฝั่งทะเลยาวถึง ๑๖๕ กิโลเมตร และมีคุณภาพน้ำทะเลดีทำให้สามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้หลายประเภท ทั้ง กุ้ง ปลา หอย และปู แต่ผลผลิตส่วนใหญ่มีมูลค่ากว่าร้อยละ ๙๐ ได้จากการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล

จังหวัดตราดมีผู้ขึ้นทะเบียนเลี้ยงกุ้งทะเล จำนวน ๔๗๙ ฟาร์ม พื้นที่ ๑๕,๕๐๔ ไร่ ปลาทะเล จำนวน ๖๘ ราย พื้นที่ ๔๔๓.๒๕ ไร่ ปลาน้ำจืด จำนวน ๒๔๔ ราย พื้นที่ ๖๓๕.๕๖ ไร่ หอยทะเล จำนวน ๓๖๐ ราย พื้นที่ ๑,๘๓๙ ไร่ จระเข้ จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๓๐.๕ ไร่

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดตราด)

๒.๘.๑๔ การใช้ที่ดิน

ตารางที่ ๓๕ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดตราด ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร					
	ที่นา ^๑	ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น ^๑	พืชไร่ พืชผัก/ไม้ดอก ^๑	เลี้ยงสัตว์ ^๒	ประมง เพาะเลี้ยง ^๓	รวม
๑. เมืองตราด	๑๘,๕๕๔	๑๘๓,๕๒๘	๑๕,๑๙๑	๑๙๐๒	๖,๓๘๐.๑๗	๒๒๕,๕๔๕
๒. เขาสมิง	๒๖๔	๒๐๐,๒๒๕	๔,๐๐๙	๓๒๐๐	๔,๕๙๘.๓๘	๒๑๒,๒๙๖
๓. แห่มงอบ	๓๗๑	๔๕,๘๒๑	๔,๑๐๗	๗๑๕	๑,๔๙๘.๑๑	๕๒,๕๑๒
๔. คลองใหญ่	๔๗	๕,๗๗๙	๐	๑๒๖	๒๔๒.๑๑	๖,๑๙๔
๕. บ่อไร่	๓๒๘	๑๐๖,๐๐๓	๒,๕๗๕	๒๐๘๘	๙๔.๗๙	๑๑๑,๐๘๙
๖. เกาะกูด	๐	๑๘,๓๙๖	๐	๕๐	๐	๑๘,๔๔๖
๗. เกาะช้าง	๐	๑๓,๒๒๔	๐	๗๕	๕๘.๔๙	๑๓,๓๕๗
รวม	๑๙,๕๕๔	๕๗๒,๙๗๖	๒๕,๘๘๒	๘,๑๕๖	๑๒,๘๗๒.๐๕	๖๓๙,๔๔๐

ที่มา : ๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ๒. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด ๓. สำนักงานประมงจังหวัดตราด

๒.๘.๑๕ การจัดสรรที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑) พื้นที่ประกาศเขต ตาม พรฎ. รวม ๖๐๘,๘๑๐ ไร่ แยกเป็นพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ดังนี้

(๑) อำเภอเมืองตราด รวม ๑๔๑,๔๕๖ ไร่

(๒) อำเภอเขาสมิง รวม ๑๘๖,๘๒๙ ไร่

(๓) อำเภอบ่อไร่ รวม ๒๔๕,๔๙๑ ไร่

(๔) อำเภอแหลมงอบ รวม ๓๕,๐๓๔ ไร่

๒) พื้นที่กันออก รวม ๒๒๐,๗๓๒ ไร่

๓) พื้นที่ดำเนินการ รวม ๓๘๘,๐๗๘ ไร่

(๑) มอบ ส.ป.ก.๔-๐๑ รวม ๑๖,๐๓๗ ราย ๒๐,๐๕๒ แปลง เนื้อที่ ๓๑๑,๗๖๕ ไร่

(คิดเป็น ๘๐.๓๔%)

(๒) พื้นที่คงเหลือ รวม ๗๖,๓๑๓ ไร่ (คิดเป็น ๑๙.๖๖%)

ตารางที่ ๓๖ ข้อมูลการจัดสรรที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดตราด ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่จัดที่ดินแล้ว(ที่รัฐและที่ชุมชน)			พื้นที่
		ประกาศเขต	ดำเนินการ	ราย	แปลง	ไร่	คงเหลือ
เมืองตราด	ข้าราก	๑,๙๙๗		๔๐	๔๙	๗๖๓	
	ตะก่าง	๑๑,๔๔๕		๒๖๘	๓๓๑	๖,๓๒๕	
	ท่ากุ่ม	๕๓,๘๗๔		๑,๖๕๖	๒,๑๐๐	๓๘,๘๖๐	
	เนินทราย	๗,๑๘๐		๒๓๕	๒๙๑	๕,๗๑๐	
	วังกระแจะ	๖,๔๔๗		๒๘๒	๓๓๗	๔,๔๑๐	
	หนองโสน	๑,๓๐๐		๕๕	๖๔	๑,๐๕๓	
	ห้วยแร้ง	๕๙,๒๑๓		๑,๖๒๕	๒,๐๕๔	๓๘,๗๔๗	
รวม	๗	๑๔๑,๔๕๖	๑๐๒,๖๐๔	๔,๑๖๑	๕,๒๒๖	๙๕,๘๖๘	๖,๗๓๖
เขาสมิง	เขาสมิง	๑๑,๗๗๘		๕๙๐	๗๔๐	๙,๙๕๕	
	ท่าโสม	๗,๔๗๖		๑๗๗	๒๕๘	๓,๔๕๐	
	ทุ่งนนทรี	๑๖,๓๓๔		๙	๙	๑๕๗	
	เทพนิมิต	๔,๗๓๕		๒๕	๓๑	๓๒๓	
	ประณีต	๔๐,๖๓๙		๑,๑๕๗	๑,๔๓๕	๒๑,๑๙๔	
	วังตะเคียน	๔๓,๐๕๖		๑,๗๕๑	๒,๑๘๕	๓๓,๐๑๖	
	สะตอ	๕๑,๒๙๓		๑,๓๘๑	๑,๖๙๑	๒๔,๗๔๒	
	แสนตุง	๑๑,๕๑๘		๕๒๗	๖๖๙	๘,๒๒๑	
รวม	๘	๑๘๖,๘๒๙	๑๒๔,๓๔๒	๕,๖๒๕	๗,๐๒๗	๑๐๑,๐๔๑	๒๓,๓๐๑
บ่อไร่	ช้างทูน	๓๒,๙๗๒		๘๔๓	๑,๐๑๑	๑๗,๖๔๔	
	ด่านชุมพล	๙๐,๔๑๖		๑,๐๖๑	๑,๓๑๘	๒๓,๙๔๗	
	นนทรี	๓๓,๖๔๗		๗๓๐	๙๐๓	๑๒,๖๒๔	
	บ่อพลอย	๔๘,๑๗๕		๙๗๘	๑,๒๖๙	๑๗,๙๔๙	
	หนองบอน	๔๐,๒๘๑		๑,๒๙๙	๑,๕๘๓	๒๐,๔๑๒	
รวม	๕	๒๔๕,๔๙๑	๑๓๗,๕๒๓	๔,๙๑๐	๖,๐๘๔	๙๒,๕๗๖	๔๔,๙๔๗
แหลมงอบ	คลองใหญ่	๒๕,๑๓๖		๙๑๕	๑,๑๗๓	๑๕,๔๙๑	
	น้ำเชี่ยว	๒,๙๑๖		๙๐	๑๐๗	๑,๘๕๘	
	บางปิด	๖,๐๕๕		๓๒๑	๔๑๘	๔,๗๐๕	
	แหลมงอบ	๙๒๗		๑๕	๑๗	๒๒๖	
รวม	๔	๓๕,๐๓๔	๒๓,๖๐๙	๑,๓๔๑	๑,๗๑๕	๒๒,๒๘๐	๑,๓๒๙
รวมจังหวัด	๒๔	๖๐๘,๘๑๐	๓๘๘,๐๗๘	๑๖,๐๓๗	๒๐,๐๕๒	๓๑๑,๗๖๕	๗๖,๓๑๓

ที่มา: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓๗ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	๑. เป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญ ๒. เป็นแหล่งผลิตไม้ผลและไม้ยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ๓. มีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมในการทำการเกษตร ๔. มีปริมาณน้ำที่เพียงพอ เนื่องจากฝนตกชุก	๑. ในช่วงฤดูแล้งการกักเก็บน้ำ การกระจายน้ำ และการจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทานยังไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ๒. มีการปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามหลักการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ๓. การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ยังไม่เพียงพอ ๔. การบูรณาการจัดการน้ำยังไม่เพียงพอ เนื่องจากเกษตรกรรมมีการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกจากพืชที่ใช้น้ำน้อยไปใช้น้ำมาก
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	๑. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการเกษตร ๒. มีแหล่งเงินทุนทางด้านการเกษตร ๓. ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	-
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๑. มีการทำการเกษตรปลูกพืชทั้งแบบเชิงเดี่ยวและแบบผสมผสาน	๑. ขาดการใช้เทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงาน

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	รวมทั้ง มีการทำประมง เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางด้านเศรษฐกิจ และการเลี้ยงปศุสัตว์ ๒. หน่วยงานภาครัฐดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรอย่างครบวงจร	๒. ขาดเทคโนโลยี นวัตกรรม ที่ทันสมัย ในการทำการเกษตร
บุคลากร (Staff)	มีสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรครอบคลุมทุกพื้นที่	๑. เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ๒. ขาดแคลนแรงงานในช่วงฤดูการผลิต ๓. เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องวางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต ๔. เกษตรกรขาดกำลังใจในการทำ การเกษตร ๕. สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรยังไม่เข้มแข็งและมีจำนวนมากเกินไป ๖. เกษตรกรขาดความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ๗. เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๑. เจ้าหน้าที่มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านการเกษตร ๒. เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอาชีพของตนเอง	เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑. จังหวัดตราดเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์เพื่อการส่งออก ๒. นโยบาย ของ จังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตร ๓. มีผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ ๔. ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาในพื้นที่	ขาดการบริหารจัดการด้านการตลาดสินค้าเกษตรในจังหวัด
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีการรักษามาตรฐานผลผลิตทางการเกษตร ประมง ปศุสัตว์	๑. เยาวชนคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๒. เกษตรกรปลูกพืชตามกระแสนิยม ๓. ยากต่อการปรับเปลี่ยนแนวความคิดเกษตรกร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านการเมือง</u> ๑. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตร ๒. นโยบายรัฐบาลในการฟื้นฟูและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นโอกาสของจังหวัดในการเชื่อมโยงเส้นทางการค้าชายแดน และการท่องเที่ยวในภูมิภาค และจังหวัดตราดได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ๓. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	นโยบายด้านการเกษตรของรัฐไม่ต่อเนื่อง
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> ๑. ตลาดต่างประเทศยังมีความต้องการผลผลิตการเกษตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ๒. เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก	๑. สภาพเศรษฐกิจโลกมีผลกระทบต่อมูลค่าสินค้าเกษตร ๒. มาตรการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ ๓. ต่างประเทศเป็นคู่แข่งในการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ๔. ค่าแรงงานเพิ่มสูงขึ้น ๕. ราคาปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้น
<u>ด้านสังคม</u> ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น	๑. แรงงานเกษตรเป็นผู้สูงอายุ ๒. คนรุ่นใหม่ไม่สนใจอาชีพเกษตรกร ไม่มีผู้สืบทอดทางการเกษตร ๓. ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ๔. การใช้แรงงานที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาฝีมือแรงงาน

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านกฎหมาย</u> มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยมากขึ้น	กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มากเกินไปจนความจำเป็น ส่งผลต่อการปฏิบัติงานเกิดความยุ่งยาก ลำบาก
<u>ด้านเทคโนโลยี</u> ๑. หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญในการพัฒนา เทคโนโลยีด้านการเกษตร ๒. เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ ต้นทุนการผลิตลดลง ๓. เทคโนโลยีช่วยเพิ่มช่องทางการตลาด	๑. เกษตรกรขาดการปรับตัวเข้าหาเทคโนโลยีที่ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ๒. เทคโนโลยีมีราคาสูงทำให้ยากต่อการเข้าถึง เทคโนโลยี
<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u> ๑. สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศเหมาะสม ต่อการเกษตร ๒. มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและ ระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมกับกลุ่มประเทศประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community – AEC)	๑. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก ส่งผลให้ ภูมิอากาศแปรปรวน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน ระบบนิเวศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งปัญหา มลพิษต่าง ๆ และส่งผลกระทบต่อระบบการผลิต ของจังหวัด ๒ .ความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ และโรคอุบัติใหม่ ๓. ความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ และ โรคอุบัติใหม่ ในด้านพืช สัตว์บก สัตว์น้ำ ประมง และศัตรูพืชต่าง ๆ

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน) ๑. เป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญ ๒. เป็นแหล่งผลิตไม้ผลและไม้ยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ๓. มีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมในการทำเกษตร ๔. มีปริมาณน้ำที่เพียงพอ เนื่องจากฝนตกชุก ๕. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการเกษตร ๖. มีแหล่งเงินทุนทางด้านการเกษตร ๗. ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๘. มีการทำการเกษตรปลูกพืชทั้งแบบเชิงเดี่ยวและแบบผสมผสาน รวมทั้ง มีการทำประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางด้านการเกษตร และการเลี้ยงปศุสัตว์ ๙. หน่วยงานภาครัฐดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรอย่างครบวงจร ๑๐. มีสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรครอบคลุมทุกพื้นที่ ๑๑. เจ้าหน้าที่มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านการเกษตร ๑๒. เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอาชีพของตนเอง ๑๓. จังหวัดตราดเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์เพื่อการส่งออก ๑๔. นโยบายของจังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตร ๑๕. มีผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ ๑๖. ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาในพื้นที่ ๑๗. มีการรักษามาตรฐานผลผลิตทางการเกษตร ประมง ปศุสัตว์	W จุดอ่อน (ภายใน) ๑. ในช่วงฤดูแล้งการกักเก็บน้ำ การกระจายน้ำ และการจัดหาแหล่งน้ำ ในพื้นที่นอกเขตชลประทานยังไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ๒. มีการปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามหลักการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ๓. การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ยังไม่เพียงพอ ๔. การบูรณาการจัดการน้ำยังไม่เพียงพอ เนื่องจากเกษตรกรรมมีการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกจากพืชที่ใช้น้ำน้อยไปใช้น้ำมาก ๕. ขาดการใช้เทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงาน ๖. ขาดเทคโนโลยี นวัตกรรม ที่ทันสมัยในการทำเกษตร ๗. เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ๘. ขาดแคลนแรงงานในช่วงฤดูกาลผลิต ๙. เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องวางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต ๑๐. เกษตรกรขาดกำลังใจในการทำเกษตร ๑๑. สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรยังไม่เข้มแข็งและมีจำนวนมากเกินไป ๑๒. เกษตรกรขาดความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ๑๓. เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ๑๔. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ ๑๕. ขาดการบริหารจัดการด้านการตลาดสินค้าเกษตรในจังหวัด ๑๖. เยาวชนคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๑๗. เกษตรกรปลูกพืชตามกระแสนิยม ๑๘. ยากต่อการปรับเปลี่ยนแนวความคิดเกษตรกร
--	--	--

<u>๐ โอกาส (ภายนอก)</u> ๑. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตร ๒. นโยบายรัฐบาลในการฟื้นฟูและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นโอกาสของจังหวัดในการเชื่อมโยงเส้นทางการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวในภูมิภาคและจังหวัดตราดได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ๓. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๔. ตลาดต่างประเทศยังมีความต้องการผลผลิตการเกษตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ๕. เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก ๖. ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น ๗. มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยมากขึ้น ๘. หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเกษตร ๙. เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง ๑๐. เทคโนโลยีช่วยเพิ่มช่องทางการตลาด ๑๑. สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศเหมาะสมต่อการเกษตร ๑๒. มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมกับกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community – AEC)	<u>SO</u> <u>กลยุทธ์</u> S๑,๒,๓,๔,๑๓,๑๔,๑๗ O๑,๓,๕,๘,๙ - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด S๕,๑๐,๑๑,๑๒ O๑,๓, - พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ S๑,๒ O๒,๓,๑๐ - เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร S๗,๑๕,๑๖ O๑,๗ - เสริมสร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร S๖,๘,๙,๑๑ O๑,๒,๔,๗ - ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร	<u>WO</u> <u>กลยุทธ์</u> W๒,๕,๗,๖,๑๖ O๖ - พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ W๑,๒,๔,๑๓,๑๔,๑๕ O๘,๙,๑๐ - บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร W๑,๒,๓,๔ O๑,๖,๑๑,๑๒ - บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ W๑,๓,๔ O๑,๒,๙,๑๑,๑๒ - บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ
<u>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</u> ๑. นโยบายด้านการเกษตรของรัฐไม่ต่อเนื่อง ๒. สภาวะเศรษฐกิจโลกมีผลกระทบต่อมูลค่าสินค้าเกษตร ๓. มาตรการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ ๔. ต่างประเทศเป็นคู่แข่งกันในการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ๕. ค่าแรงงานเพิ่มสูงขึ้น ๖. ราคาปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ๗. แรงงานเกษตรเป็นผู้สูงอายุ ๘. คนรุ่นใหม่ไม่สนใจอาชีพเกษตรกร ไม่มีผู้สืบทอดทางการเกษตร ๙. ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ๑๐. การใช้แรงงานที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๑. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มากเกินไปจนความจำเป็น ส่งผลต่อการปฏิบัติงานเกิดความยุ่งยาก ลำบาก ๑๒. เกษตรกรขาดการปรับตัวเข้าหาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ๑๓. เทคโนโลยีมีราคาสูงทำให้ยากต่อการเข้าถึงเทคโนโลยี	<u>ST</u> <u>กลยุทธ์</u> S๑,๒,๓ T๒,๖- ส่งเสริมการทำการเกษตรยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ S๕,๙,๑๑,๑๔ T๑,๒,๓,๑๑,๑๒,๑๓-พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ S๕,๖,๗,๑๕,๑๖,๑๗ T๑๑,๑๒,๑๓,๑๔,๑๕,๑๖ - ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี	<u>WT</u> <u>กลยุทธ์</u> W๗,๘,๙,๑๐ T๒,๓,๔,๕,๖,๗,๑๐- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง W๖,๙,๑๑,๑๒ T๘,๙,๑๐- เสริมสร้างความภูมิเ็นและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรม W๑,๒,๑๓,๑๔ T๑๒,๑๓,๑๔,๑๕,๑๕ - ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

<u>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</u> ๑๔. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก ส่งผลให้ภูมิอากาศแปรปรวน ก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในระบบนิเวศ ภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ รวมทั้งปัญหามลพิษต่าง ๆ และ ส่งผลกระทบต่อระบบการผลิตของจังหวัด ๑๕. ความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของ โรคติดต่อ และโรคอุบัติใหม่ ๑๖. ความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของ โรคติดต่อ และโรคอุบัติใหม่ ในด้านพืช สัตว์ บก สัตว์น้ำ ประมงและศัตรูพืชต่าง ๆ		
--	--	--

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

๒. พันธกิจ (Mission)

- ๒.๑ พัฒนาเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmers
- ๒.๒ พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (Smart Group และ Smart Enterprise)
- ๒.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงระบบสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปใช้ได้อย่างทั่วถึง
- ๒.๔ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน
- ๒.๕ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๒.๖ บริหารจัดการน้ำครบวงจร เพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ส่งเสริมการใช้น้ำทางการเกษตรอย่างคุ้มค่า
- ๒.๗ ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการทำการเกษตร

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

- ๓.๑ เกษตรกรมีความสามารถในการอาชีพของตนเอง (Smart Farmers)
- ๓.๒ สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups)
- ๓.๓ สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products)
- ๓.๔ พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agricultural)

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคง สามารถพัฒนาอาชีพเกษตร เพื่อสร้างรายได้และมีความภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม๒. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ๓. เพื่อพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ตัวชี้วัด	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาก้าวไปสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๕๐๐ ราย๒. พื้นที่ทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๕,๐๐๐ ไร่๓. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ร้อยละ ๘๐

กลยุทธ์

๔. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร มีอัตราการขยายตัวของปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับปีก่อน
๑. ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
๓. ส่งเสริมการทำการเกษตรยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
๔. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
๕. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง

๑) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการสร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำการเกษตรให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน กลุ่มเกษตรกร องค์กร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยใช้หลักพอประมาณ ความมีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันพึ่งพาตนเอง และสามารถต่อยอดไปสู่การทำธุรกิจเกษตรเชิงพาณิชย์ ตลอดจนส่งออกไปขายในตลาดต่างประเทศ

๒) เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร ด้วยการ

๒.๑) สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการเกษตร ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านการผลิตด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด และการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ ลูกหลานเกษตรกร หรือบุคคลทั่วไปที่มีความมุ่งมั่นจะประกอบอาชีพเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนทุนเพื่อการประกอบธุรกิจเกษตร การจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรรุ่นใหม่ และส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่ นำความรู้ทางการเกษตรไปถ่ายทอดและพัฒนาชุมชน ตลอดจนสนับสนุนให้ทุนการศึกษาสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่หรือลูกหลานเกษตรกรที่ต้องการศึกษาต่อด้านการเกษตรเพื่อสืบทอดอาชีพการเกษตรของครอบครัว

๒.๒) ปรับเปลี่ยนทัศนคติด้วยการสร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตร โดยคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นแต่ละสาขา เผยแพร่เกียรติคุณและผลงานให้ปรากฏต่อสาธารณชน เพื่อยกย่องและสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้ประกอบการเกษตรกรรม สร้างต้นแบบเกษตรกรรุ่นใหม่ que ทำการเกษตรประสบความสำเร็จและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนรุ่นใหม่รับรู้ ตลอดจนสร้างทัศนคติให้เกษตรกรรักหวงแหนพื้นที่และอาชีพทางการเกษตรไว้ให้รุ่นต่อไป ปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรเพื่อเป็นทางเลือกให้กับเยาวชนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไป โดยบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมถึงการทัศนศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้

๒.๓) สร้างระบบสวัสดิการแก่เกษตรกร โดยผลักดันให้มีกองทุนสวัสดิการเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีหลักประกันความมั่นคงในอาชีพที่เหมาะสมกับความเป็นอยู่ ช่วยยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสถานภาพทางสังคมให้แก่เกษตรกร

๒.๔) ปรับโครงสร้างหนี้สินเกษตรกรอย่างต่อเนื่องและเป็นแผนระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนี้กองทุนในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือสถาบันการเงิน รวมทั้งหนี้ในระบบ เพื่อป้องกันการสูญเสียที่ดินทำกินของเกษตรกร จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือแก้ปัญหาหนี้สินและการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีของเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

๓) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ โดยดำเนินกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรในรูปแบบที่เหมาะสม อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรอินทรีย์ ให้เกื้อกูลกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด สภาพเศรษฐกิจ และสังคมในชุมชนด้วยการ

๓.๑) เร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ให้บรรลุเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี ปริมาณสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี (ภาพรวมทั้งประเทศ) โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ พัฒนาการผลิต การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สร้างและส่งเสริมช่องทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ ผลักดันมาตรฐานและระบบการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) เพื่อเพิ่มพื้นที่และการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนบริหารจัดการและขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แบบบูรณาการทั้งระบบ

๓.๒) ส่งเสริม ขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร และเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น โดยสนับสนุนบทบาทเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในการขับเคลื่อนการปรับกลไกและโครงสร้างพื้นฐานด้านการทำการเกษตรที่จำเป็นในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น การพัฒนาระบบข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้การสนับสนุนเงินทุนในลักษณะสินเชื่อสีเขียวที่มุ่งใจการผลิต การส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

๓.๓) ปลุกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ สอดแทรกเนื้อหาวิชาความรู้ที่จำเป็นต่าง ๆ อาทิ การทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ที่เน้นความมั่นคงอาหารและรายได้ของเกษตรกร ความปลอดภัยด้านอาหาร การพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๔) พัฒนาตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภค โดยจัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยแยกจากตลาดสดทั่วไป เพื่อสร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานกับสินค้าเกษตรทั่วไป รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรมีช่องทางการตลาดทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ

๔) พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) ด้วยการ

๔.๑) เสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การทำเกษตรอินทรีย์ การปรับปรุงดิน การผลิตพันธุ์ดี (พืช ประมง ปศุสัตว์) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องตามค่าวิเคราะห์ดิน การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามหลักวิชาการ การวางแผนการผลิต บริหารจัดการสินค้าเกษตร การบริหารจัดการต้นทุน การทำบัญชีรายจ่าย/บัญชีต้นทุนอาชีพ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ การผลิตสินค้าตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาการผลิต รวมถึงเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการตลาดแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

๔.๒) พัฒนากระบวนการทางความคิดของเกษตรกรไปสู่เกษตรกรมืออาชีพ เน้นการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปต่อยอดความคิดในการพัฒนาการผลิตไปสู่การแปรรูปขั้นต้นเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด รวมถึงการบริหารการตลาดตั้งแต่ระดับชุมชน จังหวัด และตลาดต่างประเทศ โดยร่วมกับสถาบันการศึกษา รวมทั้งถอดบทเรียนและนำข้อเท็จจริงเป็นตัวอย่าง และสนับสนุนการศึกษาดูงานเกษตรกรตัวอย่างที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้

๔.๓) พัฒนาศักยภาพศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายฐานองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านไปสู่เกษตรกรและชุมชนเครือข่ายอื่น ๆ โดยรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่ายในทุกตำบล ประชาสัมพันธ์เกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จให้มากขึ้น

๔.๔) พัฒนาศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๘๘๒ ศูนย์ ให้เป็นศูนย์กลางบูรณาการข้อมูลทางวิชาการจากภาครัฐ เช่น Agri-Map และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลชุมชน รวมทั้งพัฒนาศูนย์เครือข่ายและจุดเรียนรู้

๕) สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕.๑) สร้างต้นแบบการผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานตลอดโซ่อุปทานที่ประสบผลสำเร็จในแต่ละชนิดสินค้า โดยนำต้นแบบเกษตรกร สถาบันเกษตรกรหรือรูปแบบการพัฒนาการเกษตรทั้งในและต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จมาพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและภูมิสังคมของแต่ละชุมชนพื้นที่จากระดับตำบลขยายผลไปสู่ระดับอำเภอ จังหวัดและประเทศ

๕.๒) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างเกษตรกรรายใหญ่กับเกษตรกรรายย่อยให้เกิดการพัฒนา กลุ่มการผลิตและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรผ่านการส่งเสริมในรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกัน รวมถึงอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรเชิงพาณิชย์และการตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ

๕.๓) พัฒนาเครือข่ายเกษตรกร สถาบันเกษตรกรผ่านระบบสารสนเทศ โดยสนับสนุนการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกร

๕.๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดย

(๑) สำรวจความต้องการของเกษตรกรในชุมชนเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกษตรกรต้องการดำเนินการในลักษณะของกลุ่มเกษตรกร ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการรวมกลุ่มซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตลอดโซ่การผลิต รับสมัครเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม และถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร

(๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันในลักษณะต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับการผลิตในพื้นที่จนถึงการผลิตระดับอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด ขยายฐานลูกค้าและสร้างความเข้มแข็งในระดับต้นน้ำ อาทิ การรวมกลุ่มแบบข้ามกลุ่มระหว่างเกษตรกรที่เพาะปลูกพืชหลายชนิดหรือประกอบอาชีพที่มีความเกี่ยวเนื่องกันในโซ่อุปทาน เช่น กลุ่มทำนากับกลุ่มผลิตปุ๋ยซึ่งใช้แลกเปลี่ยน ฟางข้าวไปทำปุ๋ยอินทรีย์ การรวมกลุ่มของเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นยุทธศาสตร์และยุทธจักร และการรวมกลุ่มจากกิจกรรมข้าวของคนเดียวเป็นการประกอบการในรูปแบบสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัท

(๓) สนับสนุนการทำธุรกิจการเกษตรเพื่อสังคม (Social Business) โดยใช้รูปแบบสหกรณ์บริษัทชุมชน หรืออื่น ๆ ที่บริหารจัดการโดยชุมชน เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการผลิต การตลาดและบริการสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร เพื่อสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรในท้องถิ่น และนำกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการกลับคืนสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข เป็นต้น

๕.๕) พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งสามารถต่อยอดเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

(๑) สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรผ่านสถาบันเกษตรกร เพื่อทำการผลิตสินค้าเกษตรได้ตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งสามารถผลิตปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพได้เอง อาทิ เมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดี

(๒) สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการมีอาชีพ โดยมุ่งเน้นให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิต การบริหารจัดการการตลาด การใช้ข้อมูลทางการเงิน การบัญชี เทคโนโลยีการเกษตร แหล่งสินเชื่อ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเกษตรทั้งใน และต่างประเทศ ทั้งจาก

เจ้าหน้าที่และผ่านระบบสารสนเทศในช่องทางต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการผลิตและการตลาด เพื่อเป็นฐานข้อมูลใช้ประกอบการวางแผนและบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเป็นฐานข้อมูลใช้ประกอบการวางแผนและบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนทำการเกษตร

(๓) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดของสถาบันเกษตรกร อาทิ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ขยายโอกาสในการเข้าถึงปัจจัยการผลิต สนับสนุนการขยายช่องทางด้านการตลาดสำหรับธุรกิจเกษตร การเชื่อมโยงระหว่างการผลิตกับการตลาด สนับสนุนการทำการค้าแบบแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน ส่งเสริมการบริหารระหว่างการผลิตกับการตลาด สนับสนุนการทำการค้าแบบแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน ส่งเสริมการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่องและสามารถทำธุรกิจร่วมกับภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศได้

๕.๖) เชื่อมโยงและบูรณาการจากทุกภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ โดยการ

(๑) จัดทำแผนบูรณาการการดำเนินงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สภาเกษตรกร ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรที่ไม่แสวงผลกำไร และผู้บริโภค โดยใช้หลัก ๔ M (Man Money Material และ Management) และแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกัน อาทิ เกษตรกรมีที่ดินสำหรับการเกษตรขนาดเล็ก ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ขนาดเล็ก มีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ทราบปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด

(๒) ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการเกษตรระหว่างภาครัฐ เอกชน เกษตรกร และผู้บริโภค โดยรวมพลังกันทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตร บริหารจัดการสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยยึดหลักการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน

(๓) ดำเนินการต่าง ๆ ที่จะเป็ปัจจัยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร อาทิ ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับเกษตรพันธะสัญญาให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม ออกกฎหมายควบคุมการทำสัญญาระหว่างเกษตรกรกับเอกชน และดำเนินมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีเกิดข้อพิพาทกับบริษัทเอกชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	๑. เพื่อสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าปลอดภัย
ตัวชี้วัด	๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและเพิ่มมูลค่าแปลง/ฟาร์ม ที่อยู่ในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มายื่นขอรับรองมาตรฐานผ่านการรับรองมาตรฐาน (GAP) ร้อยละ ๘๐
กลยุทธ์	๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา ๘ แนวทาง

๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการ

๑.๑) พัฒนาระบบการก่อนการเก็บเกี่ยว (Pre-harvest) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและรองรับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล โดยสนับสนุนการพัฒนาพันธุ์ดี (พืช ประมง ปศุสัตว์) การกระจายพันธุ์อย่างเพียงพอและทั่วถึง รวมทั้งสนับสนุนการรวมตัวของเกษตรกรรายย่อยผลิตเป็นระบบแปลงใหญ่ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การใช้ปัจจัยการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตรร่วมกัน

๑.๒) สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่ และความต้องการของตลาด (Zoning by Agri-Map) โดยมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น สนับสนุนปัจจัยการผลิต การจัดหาแหล่งสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เป็นต้น

๑.๓) พัฒนาระบบการหลังการเก็บเกี่ยว (Post-harvest) เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตร ลดการสูญเสียระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิตจนถึงมือผู้บริโภคหรือโรงงานอุตสาหกรรม การออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ตามความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร พร้อมพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๑.๔) สร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึกด้านอาหารปลอดภัยตั้งแต่ระดับเยาวชน เพื่อให้เกิดความตระหนักทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค พัฒนาองค์ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของระบบการผลิตที่ดีตลอดโซ่อาหาร เช่น GAP GMP HACCP สำหรับการผลิตพืช ประมง และปศุสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ถึงความแตกต่างของสินค้าเกษตรที่ผลิตตามมาตรฐานกับสินค้าทั่วไป

๑.๕) กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นมาตรฐานบังคับทั้งในระดับฟาร์ม โรงงานแปรรูป โรงฆ่าสัตว์ และอาหารที่พร้อมบริโภค รวมทั้งผลักดันให้เกิดมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรระดับอาเซียน เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันรองรับการเป็นศูนย์กลาง (Hub) ของภูมิภาค

๑.๖) สนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจการตรวจสอบฟาร์ม การตรวจวิเคราะห์สินค้า และการรับรองฟาร์มให้กับภาคเอกชนที่ได้รับอนุญาตอย่างเหมาะสม

๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ด้วยการ

๒.๑) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการเกษตรให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดการโซ่อุปทาน การสร้างโซ่คุณค่า และการบริหารจัดการโลจิสติกส์ในระดับฟาร์ม (Logistics Management from Farms to Forks) เพื่อให้ได้ผลผลิตตามความต้องการของตลาด รวมทั้งสนับสนุนเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เห็นถึงความสำคัญในการนำความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมาใช้ในการประกอบอาชีพของตนเอง

๒.๒) ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรทำการเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจ และเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) กับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพื่อเข้าสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งออกสินค้าเกษตรแปรรูปไปยังประเทศที่สาม

๒.๓) สนับสนุนและพัฒนาสถานที่ พื้นที่ หรือศูนย์กระจายสินค้าของสหกรณ์ (Cooperative Distribution Center: CDC) ให้เป็นแหล่งรวบรวม คัดแยกคุณภาพและกระจายผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ไปยังตลาดผู้บริโภคระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับพื้นที่ ชุมชนจังหวัด/ข้ามจังหวัด และประเทศ

๒.๔) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการในชุมชนเพื่อให้บริการรับจ้าง จัดเก็บ กระจาย และขนส่งสินค้าเกษตร เช่น การให้บริการเช่าเครื่องจักรกลการเกษตร ห้องเย็น ลานตาก และคลังสินค้า โดยเน้นให้สถาบันเกษตรกรเป็นผู้บริหารจัดการธุรกิจ

๒.๕) สนับสนุนการสร้างเครือข่ายพันธมิตรด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระหว่างเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม การบริหารจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เช่น การวางแผนการผลิตสินค้าเกษตร การวางแผน การขนส่งผลผลิตร่วมกัน

๒.๖) การดูแลรักษาคุณภาพผลผลิตโดยใช้ความเย็น (Cool Chain) สำหรับสินค้าผัก ผลไม้ นม เนื้อสัตว์ และประมง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์สินค้าเน่าเสียง่าย พัฒนาระบบการลดการสูญเสียอาหารตลอดโซ่อุปทาน ตั้งแต่ขั้นตอนการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การจัดเก็บและการกระจายสินค้าจนถึงมือผู้บริโภค

๒.๗) ส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรปรับปรุงประสิทธิภาพโลจิสติกส์ตั้งแต่ระดับฟาร์มจนถึงมอบสินค้าเกษตรถึงมือผู้บริโภค ครอบคลุม ๓ มิติ ได้แก่ มิติด้านทุน (Cost) มิติเวลา (Lead Time) และมิติความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมโลจิสติกส์ที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การคาดการณ์ความต้องการสินค้าเกษตรก่อนการผลิต (๒) การบริการลูกค้าทั้งก่อน ระหว่าง และหลังรับคำสั่งซื้อ (๓) การจัดซื้อปัจจัยการผลิต (๔) การสื่อสารด้านโลจิสติกส์เพื่อให้ส่งมอบสินค้าเกษตรได้ตรงตามที่ถูกคำสั่งซื้อ (๕) การขนส่งสินค้าเกษตร (๖) การบริหารจัดการภายในสถานที่เก็บสินค้าเกษตร (๗) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรในสต็อก (๘) การเก็บเกี่ยว คัดเกรด และบรรจุหีบห่อ และ (๙) การตรวจสอบย้อนกลับและการตีกลับสินค้าเกษตร

๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ด้วยการ

๓.๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เอกลักษณ์ และมูลค่าสูงตามความต้องการของตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ยกย่องราคาสินค้าด้วยการสร้างตราสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และฮาลาล สร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าสำหรับตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น ร้านค้าสมุนไพร ร้านผ้าไหมไทย ที่เน้นขายกลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูงและนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการขึ้นทะเบียน การคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ด้วยเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) เช่น การซื้อขายผ่านระบบออนไลน์

๓.๒) ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และสร้างเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน

๓.๓) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยแนวคิดเกษตรสร้างสรรค์หรือเกษตรประณีตตลอดโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ตั้งแต่การผลิตจนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการพัฒนา เช่น การใช้นวัตกรรมออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้คงความสดของสินค้าเกษตร การแปรรูปร่างผลผลิตทางการเกษตรและการสร้างเอกลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิดให้กับสินค้าเกษตร เป็นต้น รวมทั้งการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร เช่น ผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

๓.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนได้ เช่น การดำนา การทอผ้า เป็นต้น พัฒนาศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรแบบครบวงจร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสุขภาพ เช่น ศูนย์รักษาโรควิถีธรรมชาติ บำบัด การทำสปาสมุนไพร ธุรกิจร้านอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น พัฒนาเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมทั้งประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างเป็นระบบ ด้วยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน เพื่อสร้างรายได้เข้าชุมชน

๔) จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้า โดยได้รับการสนับสนุน และความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร ตั้งแต่เป็นศูนย์กลางการผลิต การแปรรูป การจัดการผลผลิต การตลาด และการค้าสินค้าเกษตร รวมทั้งจัดสรรส่วนต่างทางการตลาด (Marketing Margins) ที่เกิดขึ้นให้เหมาะสมตลอดโซ่อุปทานของแต่ละสินค้า ด้วยการ

๔.๑) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เมล็ดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพในอาเซียน เพื่อพัฒนาและวิจัยพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง รวมทั้งที่สามารถปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงเมล็ดพันธุ์พืชที่ดี และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้สำหรับฝึกอบรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ภายในชุมชนด้วย

๔.๒) ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหาร และส่งออกสินค้าเกษตรอาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ดีต่อสุขภาพ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และอาหารฮาลาล เพื่อส่งออกไปยังตลาดเฉพาะ (Niche Market) ในต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และศูนย์กระจายสินค้าที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔.๓) สร้าง ปรับปรุง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการตลาดของสถาบันเกษตรกร อาทิ ตลาดกลาง ห้องเย็น และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มีความพร้อมสมบูรณ์ และเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์และการให้บริการในพื้นที่ตามเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจประตูการค้าหลัก หรือจุดเปลี่ยนถ่ายสินค้าและด่านที่มีการขนถ่ายสินค้าเกษตร

๕) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ด้วยการสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับประเทศ โดยบริหารจัดการสำรองอาหารเพื่อภาวะฉุกเฉิน (Food Emergency) กรณีการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ (อุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหว วาตภัย) สามารถเข้าถึงแหล่งอาหารทางกายภาพ และเศรษฐกิจอย่างพอเพียง ปลอดภัย และมีคุณภาพทางโภชนาการ เพื่อการมีชีวิตที่ดีและสุขภาพที่แข็งแรงรวมถึงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองในช่วงที่ขาดแคลน

๖) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ด้วยการ

๖.๑) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรหรือภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนหรือดำเนินการในรูปแบบ PPP (Public Private Partnership) โดยการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกทางการเกษตร เช่น ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรเพื่อแสดง จำหน่าย และกระจายสินค้าเกษตรในแต่ละจังหวัดหรือในพื้นที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

๖.๒) ผลักดันหลักการลงทุนภาคการเกษตรอย่างรับผิดชอบ (Responsible Agriculture Investment : RAI) โดยให้มีกฎหมายรองรับเพื่อใช้เป็นหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการลงทุนภาคการเกษตรอย่างมีความรับผิดชอบต่อในสาขาการเกษตร เพื่อป้องกันปัญหาการแย่งชิงที่ดิน (Land Grabbing) และการเข้าถือครองที่ดินขนาดใหญ่ โดยยึดหลักการสำคัญ ๑๐ ข้อ ตามหลักการระหว่างประเทศเกี่ยวกับการลงทุนภาคการเกษตรอย่างรับผิดชอบ โดยองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ UNCTAD FAO IFAD World Bank ร่วมจัดทำแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๖ ได้แก่ (๑) มีส่วนร่วมต่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (๒) มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และเท่าเทียมกัน และการขจัดความยากจน (๓) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและสร้างบทบาทให้สตรี (๔) มีส่วนร่วมและสร้างบทบาทให้เยาวชน (๕) เคารพต่อการครอบครองที่ดิน การทำประมง และการทำป่าไม้ และเข้าถึงแหล่งน้ำ (๖) อนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพิ่มความยืดหยุ่นและลดความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ (๗) เคารพมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพและนวัตกรรม (๘) ส่งเสริมการเกษตรและระบบอาหารที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพ (๙) ผนวกรวมโครงสร้าง

ธรรมาภิบาล กระบวนการบริหารจัดการ และกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่ทั่วถึงและโปร่งใส และ (๑๐) เข้าถึงและมุ่งเน้นผลกระทบ และส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่

๗) สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อพืชผลทางการเกษตร จากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ และความผันผวนของราคา โดยสร้างหลักประกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งสร้างระบบเตือนภัยทางการเกษตรล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการ

๗.๑) สร้างระบบประกันภัยพืชผลทางการเกษตรทั้งพืช ประมง และปศุสัตว์ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษา วิจัย รูปแบบความเสี่ยงของสินค้าเกษตร และระบบประกันภัยที่เหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อความสามารถในการชำระเบี้ยประกันของเกษตรกร

๗.๒) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร เช่น การประเมินเบี้ยประกัน การประเมินความเสียหาย และการชดเชยค่าสินไหมทดแทน รวมถึงสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับโดยประชาชนสัมพันธ์ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ

๗.๓) ผลักดันเกษตรกรให้เข้าสู่ระบบการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร โดยระยะแรก ภาครัฐมีมาตรการจูงใจด้วยการสนับสนุนเบี้ยประกันภัยบางส่วน

๗.๔) สนับสนุนมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร อาทิ การใช้เทคโนโลยีช่วยในการคาดการณ์สภาพภูมิอากาศ และการส่งเสริมเกษตรกรทำการเกษตรที่หลากหลาย

๘) ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือตั้งแต่กระบวนการผลิต การลงทุน และการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศกับเศรษฐกิจภูมิภาคต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลและขยายต่อไปยังรัฐบาลกับภาคเอกชน ด้วยการ

๘.๑) ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ในสินค้าพืช ประมง ปศุสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบเกษตรในประเทศเพื่อนบ้าน ในกรณีที่ผลผลิตในประเทศมีไม่เพียงพอ แล้วนำมาแปรรูปในพื้นที่ชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยสนับสนุนการทำธุรกิจแปรรูปของสหกรณ์เพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ และแก้ไขปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดน

๘.๒) ส่งเสริมการร่วมลงทุน และพัฒนาการเกษตร ภายใต้กรอบข้อตกลงทางเศรษฐกิจของแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ให้เป็นตลาดเดียว และฐานการผลิตร่วม (Single market and production base) มีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีองค์ความรู้วิจัยและพัฒนาร่วมกัน

๘.๓) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเครือข่ายการตลาดกับต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ต่อการขยายฐานการผลิต การตลาดให้กว้างขึ้น และเพิ่มช่องทางการกระจายสินค้าเกษตรออกสู่ตลาด ก่อให้เกิดการลงทุนร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลกับรัฐบาล ภาครัฐบาลกับเอกชน และภาคเอกชนไทยกับเอกชนต่างประเทศ

๘.๔) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับคุณประโยชน์ของสินค้าเกษตรไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายไปทั่วโลก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง
ตัวชี้วัด	๑. เกษตรกรได้ใช้บริการจากระบบสารสนเทศการเกษตรจำนวน ๑,๐๐๐ ราย ๒. เกษตรกรและผู้รับบริการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ จำนวน ๕๐๐ ราย
กลยุทธ์	๑. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๒. ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี

แนวทางการพัฒนา ๒ แนวทาง

- ๑) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ด้วยการ
 - ๑.๑) บริหารจัดการฐานข้อมูลการเกษตรให้เป็นระบบ ครบถ้วน ทันสมัยตลอดเวลา จัดเก็บและเรียกใช้ได้ง่าย เช่น ข้อมูลเชิงรุกเพื่อบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Agri-Map)
 - ๑.๒) สนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดและความต้องการผลผลิตทางการเกษตร มีการไหลลื่นและกระจายไปสู่เกษตรกรผู้ผลิตอย่างทั่วถึง และทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในการวางแผนการผลิตให้สัมพันธ์กับฤดูกาลและความต้องการของผู้บริโภค (Demand Driven)
 - ๑.๓) บริหารจัดการช่องทางการสื่อสารเพื่อให้เกษตรกรและผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ต้องการเป็นปัจจุบันได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว อาทิ การจัดทำเป็น Application ระบบการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) รายการโทรทัศน์ด้านการเกษตร การเผยแพร่ข้อมูลผ่านอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ศูนย์เรียนรู้ในชุมชน ตู้ประชาสัมพันธ์ (Kiosk) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)
 - ๑.๔) สนับสนุนการถ่ายทอดความรู้การขยายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ผ่านระบบอีคอมเมิร์ซ เพื่อให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรขนาดกลางและขนาดย่อม ในการดำเนินธุรกิจตลาดอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำโครงการนำร่องการขยายผลผลิตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม
- ๒) ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ด้วยการ
 - ๒.๑) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในระดับจังหวัด ภูมิภาค และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อรวบรวมผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร โดยจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และเป็นเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปเข้ามาศึกษาและนำผลงานไปใช้ประโยชน์
 - ๒.๒) สนับสนุนความร่วมมือกับผู้ประกอบการภาคเอกชนในการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรไปผลิตเพื่อจำหน่ายให้เกษตรกรและผู้สนใจในราคาที่เหมาะสม ช่วยลดต้นทุนการผลิตและลดการนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรจากต่างประเทศ
 - ๒.๓) สนับสนุนการพัฒนาเกษตรกร ปรชาญชาวบ้าน หรือชุมชนต้นแบบสถาบันเกษตรกรในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเองมาใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรมาใช้ในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน ตลอดจนพัฒนาระบบเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเข้าสู่การทำฟาร์มที่มีความแม่นยำสูง (Precision Farming) เป็นการควบคุมต้นทุนการผลิต การใช้ทรัพยากร และการตลาด โดยใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยในการควบคุมการใช้น้ำ การใส่ปุ๋ย การป้องกันโรค แมลงศัตรูพืช เทคนิคการผสมพันธุ์ และการเก็บเกี่ยว เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืนทั้งในแง่ของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

๑. พื้นที่ดินได้รับการจัดการและฟื้นฟูเพิ่มขึ้นจำนวน ๕๐,๐๐๐ ไร่
 ๒. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำในไร่นาเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๑๐ แห่ง
 ๓. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น จำนวน ๕๐,๐๐๐ ไร่
 ๔. ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๖๒,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
 ๕. สัตว์น้ำที่ปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๐,๕๐๐,๐๐๐ ตัว
 ๖. แหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น จำนวน ๕ แห่ง
- กลยุทธ์**
๑. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 ๒. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 ๓. บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
 ๔. บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

แนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง

๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร ด้วยการ

๑.๑) ปรับปรุง ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร อาทิ ดิน น้ำ ทรัพยากรทางทะเล ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรแบบยั่งยืนหรือเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อคงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๒) ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ทั้งในแหล่งอนุรักษ์และแหล่งที่อยู่ตามธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนการทำประมงแบบยั่งยืน การบริหารจัดการทรัพยากรประมงชายฝั่งและประมงน้ำจืด

๑.๓) สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรเห็นคุณค่าในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร

๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการ

๒.๑) ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดระบบการจัดการของเสียจากฟาร์มเกษตร ระบบการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร สร้างความตระหนักให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินกิจกรรมการผลิตด้วยความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม สร้างความตระหนักรู้ตามหลักวิชาการในการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร

๒.๒) ส่งเสริม และถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำเกษตรแบบยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เช่น การเกษตรคาร์บอนต่ำ การเกษตรสีเขียว และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) เป็นต้น

๒.๓) สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการลดปริมาณการใช้สารเคมีการเกษตร การส่งเสริมการเกษตรปลอดสารพิษให้แก่เกษตรกร การควบคุมกำกับดูแลการใช้สารเคมีการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช พร้อมทั้งเร่งรัดการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ธรรมชาติเพื่อทดแทนสารเคมีการเกษตร และให้มีการขยายผลในเชิงพาณิชย์อย่างกว้างขวางให้แก่เกษตรกร

๒.๔) ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น แกลบ เปลือกและเมล็ด กลับมาแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน/พลังงานชีวภาพเพื่อใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชน หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องประดับ เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ลดปริมาณขยะมูลฝอยและรักษาสิ่งแวดล้อม

๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้วยการ

๓.๑) พัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ชลประทาน โดยการ

๓.๑.๑) เพิ่มปริมาณน้ำ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำตามสภาพของพื้นที่อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่การเกษตร และสร้างเป็นเครือข่ายชลประทานที่สมบูรณ์ รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศมาใช้ในการชลประทานภายในประเทศ

๓.๑.๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำตลอดลุ่มน้ำ ทั้งแหล่งน้ำต้นทุน สร้างแก้มลิง ระบบส่งน้ำแบบท่อ การใช้น้ำชลประทาน และการลดอัตราสูญเสียการใช้น้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓.๑.๓) ปรับปรุง ซ่อมแซม ดูแลแหล่งน้ำและพื้นที่ชลประทานที่มีอยู่แล้วให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ บริหารจัดการเก็บกักน้ำที่ไหลออกจากระบบชลประทานให้คงอยู่ในพื้นที่เพื่อลดการสูญเสีย

๓.๒) เพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา และแหล่งน้ำชุมชน โดยการ

๓.๒.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำในระดับไร่นาของเกษตรกรให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของดิน ภูมิประเทศ ขนาดพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำไว้ใช้ตลอดปี

๓.๒.๒) สร้างแหล่งน้ำชุมชน และระบบจัดการแหล่งน้ำชุมชนแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่การเกษตร รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต้นไม้และปลูกป่าโดยชุมชนและเพื่อชุมชน

๔) การบริหารจัดการพื้นที่ทำการเกษตร ด้วยการ

๔.๑) บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของชนิดพืช ปศุสัตว์ ประมง ให้สอดคล้องกับลักษณะดิน น้ำ อากาศ อุณหภูมิ แสงแดด หรือบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning)

๔.๒) ส่งเสริมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินที่มีศักยภาพการผลิต เข้าถึงแหล่งน้ำ และมีระบบสาธารณูปโภคที่เอื้ออำนวยต่อการขนส่งปัจจัยการผลิตและกระจายผลผลิตสู่ผู้บริโภค

๔.๓) สนับสนุนที่ดินเพื่อทำการเกษตรแก่เกษตรกรที่ขาดแคลนที่ดินทำกิน กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึง โดยสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ได้มาซึ่งที่ดินทั้งของรัฐและเอกชนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า เพื่อให้เกษตรกรและผู้ยากจนได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง

๔.๔) สนับสนุนการออกกฎหมายคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและลดการสูญเสียกรรมสิทธิ์ที่ดินของเกษตรกร โดยสนับสนุนแนวคิดเรื่องธนาคารที่ดิน โฉนดชุมชน ให้เป็นหนึ่งในเครื่องมือปฏิรูปที่ดินและกระจายการถือครองที่ดิน เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และให้ชุมชนเป็นกลไกหลักในการดูแลรักษาและพัฒนาที่ดินร่วมกับรัฐ

๕) สร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ด้วยการ

๕.๑) จัดทำแผนที่ความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สามารถแสดงพื้นที่การเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเตรียมการแก้ปัญหา จากชุมชน และจัดทำแผนร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหา เช่น แผนที่พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม ภัยแล้ง ดินถล่ม น้ำเค็มรุกถ้ำ การแพร่กระจายโรคพืชและสัตว์ เป็นต้น รวมทั้งจัดทำการประเมินความเปราะบาง (Vulnerability Assessment) ของพื้นที่เกษตรและพื้นที่ชายฝั่ง โดยมีการปรับข้อมูลความเสี่ยงและความเปราะบางให้ทันสมัยเพื่อสามารถใช้

ประโยชน์ในการจัดทำแผนการปรับตัว (Adaptation plan) ของภาคการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕.๒) สร้างระบบเตือนภัยการใช้น้ำทางการเกษตร และระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early warning system) ต่อความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังและวางแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน (Contingency plan) อันเกิดจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังและวางแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน (Contingency plan) อันเกิดจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษา วิจัย และพัฒนาแบบจำลองพยากรณ์ และคาดการณ์ภูมิอากาศรายฤดูกาล (Seasonal) เพื่อการวางแผนการผลิตทางการเกษตรและการจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการประเมินผลกระทบ (Impact Assessment) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ การจัดการข้อมูล เพื่อให้ระบบเตือนภัยล่วงหน้าสามารถส่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวและลดผลกระทบไปสู่เกษตรกร ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕.๓) สนับสนุนการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ที่ทนทานต่อความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ เช่น พันธุ์พืชที่ทนต่อภาวะน้ำแล้ง-น้ำท่วม พันธุ์พืชที่ต้านทานต่อโรคพืช เป็นต้น เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและเพิ่มความสามารถในการลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕.๔) สนับสนุนการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการจัดการระบบเกษตรที่ช่วยลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงและความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ เช่น เทคโนโลยีการเกษตร เพื่อการทำฟาร์มที่มีความแม่นยำสูง (Precision Farming) การใช้ระบบสำรวจข้อมูลระยะไกล (Remote Sensing) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และระบบการจัดการน้ำภายในฟาร์ม เป็นต้น รวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร เช่น การเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ระบบเกษตรผสมผสาน (Integrated Farming System) การปลูกพืชสลับการปลูกพืชหมุนเวียนวนเกษตร การเกษตรตามแนวทางปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง และการเกษตรที่ลดการใช้น้ำ หรือใช้น้ำน้อย เป็นต้น การนำ ภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการตัดสินใจวางแผนการเพาะปลูกและเพาะเลี้ยงสัตว์ภายใต้สถานการณ์ที่มีความแปรปรวนอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕.๕) สร้างกลไกและมาตรการที่ลดผลกระทบโดยกระจายความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ระบบประกันภัยภูมิอากาศเกษตร การบริหารจัดการความเสี่ยงภูมิอากาศด้านการผลิตและการตลาด และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากร การเกษตรภาครัฐ และกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้
ตัวชี้วัด	จำนวนบุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการพัฒนา ศักยภาพ สมรรถนะ หรือองค์ความรู้ จำนวน ๑๕๐ ราย
กลยุทธ์	ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
ด้วยการ

(๑.๑) พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐให้เป็นมืออาชีพ (Smart Officer / Smart Researchers) พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และสร้างวินัย สนับสนุนการฝึกอบรม เรียนรู้เพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน ปรับบทบาทภาครัฐจากผู้วางแผนและผู้ปฏิบัติมาเป็นผู้ให้การสนับสนุนแก่ภาคการเกษตร โดยเฉพาะบุคลากรที่ใกล้ชิดกับเกษตรกร ต้องรู้จริง สามารถให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรอย่างประจักษ์แจ้งตามหลักฐานทางวิชาการ รวมถึงมีแผนการสร้างบุคลากรทดแทนเพื่อรองรับอัตรากำลังที่จะเกษียณอายุ

(๑.๒) พัฒนาระบบการทำงาน โดยเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่ข้าราชการ ปรับปรุงโครงสร้างการทำงานที่ซ้ำซ้อน พัฒนาระบบควบคุมภายในให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน วิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมและบูรณาการในระดับพื้นที่ ส่งเสริมการกระจายอำนาจการตัดสินใจสู่ระดับท้องถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงการทำงานกับกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพิ่มบทบาทการลงทุนของภาคเอกชน และบทบาทของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑ : สร้างความ เข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร	๑.เพื่อให้เกษตรกรมี ความมั่นคง สามารถ พัฒนาอาชีพเกษตร เพื่อสร้างรายได้และ มีความภูมิใจในการ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม	เกษตรกรได้รับการ พัฒนาก้าวไปสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๕๐๐ ราย	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๑,๕๐๐	๑. ขยายผลการทำการเกษตร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ๒. เสริมสร้างความภูมิใจและ มั่นคงในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ๓. พัฒนาคณะความรู้ของ เกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
		พื้นที่ทำเกษตรกรรม ยั่งยืนเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๕,๐๐๐ ไร่	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	ส่งเสริมการทำการเกษตร ยั่งยืนให้เห็นผลในการปฏิบัติ
	๒. เพื่อสนับสนุนให้ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรเป็น ผู้ประกอบการธุรกิจ เกษตรมืออาชีพ ๓. เพื่อพัฒนาและ เชื่อมโยงเครือข่ายใน การประกอบอาชีพ เกษตรกรรม	สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานของกรม ส่งเสริมสหกรณ์ ร้อยละ ๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	สร้างความเข้มแข็งและ เชื่อมโยงเครือข่ายของ เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑ : สร้างความ เข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร	๒. เพื่อสนับสนุนให้ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรเป็น ผู้ประกอบการธุรกิจ เกษตรมืออาชีพ ๓. เพื่อพัฒนาและ เชื่อมโยงเครือข่ายใน การประกอบอาชีพ เกษตรกรรม	สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร มีอัตราการ ขยายตัวของปริมาณ ธุรกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับปี ก่อน	๓	๓	๓	๓	๓	๓	สร้างความเข้มแข็งและ เชื่อมโยงเครือข่ายของ เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร
๒. ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ สินค้าเกษตรตลอด โซ่อุปทาน	๑. เพื่อสนับสนุนการ ผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้า เกษตรไปสู่คุณภาพ และมาตรฐานสินค้า ปลอดภัย ๒. เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโซ่ อุปทานสินค้าเกษตร ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของ ตลาดและ	แปลง/ฟาร์ม ที่อยู่ใน กำกับของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ที่ยื่นขอรับรอง มาตรฐานผ่านการ รับรองมาตรฐาน (GAP) ร้อยละ ๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับ ความต้องการของตลาด ๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการ โซ่อุปทานสินค้าเกษตร ๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

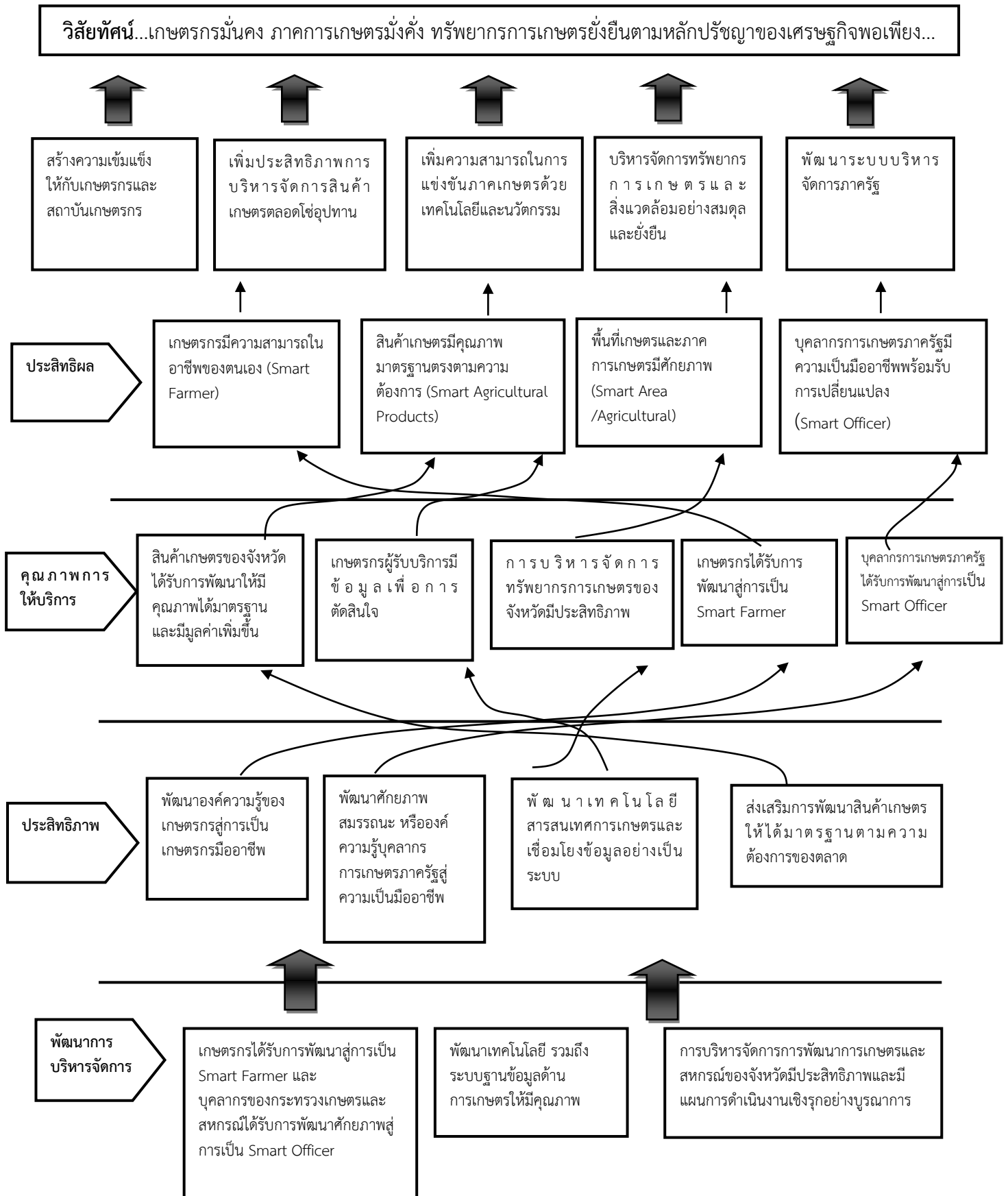
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๓ : เพิ่ม ความสามารถในการ แข่งขันภาค การเกษตรด้วย เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	เพื่อพัฒนาระบบ สารสนเทศให้ สามารถใช้ประโยชน์ อย่างทั่วถึง	เกษตรกรได้ใช้บริการ จากระบบสารสนเทศ การเกษตรจำนวน ๑,๐๐๐ ราย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐	๑. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูล อย่างเป็นระบบ ๒. ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี
		เกษตรกรและ ผู้รับบริการได้รับการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรม สามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ได้ จำนวน ๕๐๐ ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐	๑. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูล อย่างเป็นระบบ ๒. ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่าง สมดุลและยั่งยืน	เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่าง สมดุล และยั่งยืนทั้ง ในแง่ของการใช้ ประโยชน์และการ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดินได้รับการ จัดการและฟื้นฟู เพิ่มขึ้นจำนวน ๕๐,๐๐๐ ไร่	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑. ส่งเสริมการเกษตรที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. บริหารจัดการพื้นที่ ทำกินทางการเกษตร
		พัฒนาและฟื้นฟู แหล่งน้ำในไร่นา เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๑๐ แห่ง	๓๐	๓๐	๕๐	๕๐	๕๐	๒๑๐	บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
		พื้นที่ชลประทาน เพิ่มขึ้น จำนวน ๕๐,๐๐๐ ไร่	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
		ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๖๒,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑๒,๔๐๐,๐๐๐	๑๒,๔๐๐,๐๐๐	๑๒,๔๐๐,๐๐๐	๑๒,๔๐๐,๐๐๐	๑๒,๔๐๐,๐๐๐	๖๒,๐๐๐,๐๐๐	บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืนทั้งในแง่ของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สัตว์น้ำที่ปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๐,๕๐๐,๐๐๐ ตัว	๔,๑๐๐,๐๐๐	๔,๑๐๐,๐๐๐	๔,๑๐๐,๐๐๐	๔,๑๐๐,๐๐๐	๔,๑๐๐,๐๐๐	๒๐,๕๐๐,๐๐๐	บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ
		แหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นจำนวน ๕ แห่ง	๑	๑	๑	๑	๑	๕	บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๕ :พัฒนาระบบ บริหารจัดการ ภาครัฐ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารงานแบบ บูรณาการทั้งด้าน บุคลากรการเกษตร ภาครัฐ และกระบวนการ ทำงานให้เกิดการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้	จำนวนบุคลากรใน สังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ได้รับการพัฒนา ศักยภาพ สมรรถนะ หรือองค์ความรู้ จำนวน ๑๕๐ ราย	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๕๐	ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากร บุคคล

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถในการ แข่งขัน	การบริหารจัดการ ทรัพยากร การเกษตรอย่าง ยั่งยืน	
Positioning ๑. เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความ เข้มแข็ง	๑๕,๕๔๐,๐๐๐				
๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer	๑,๕๑๖,๕๐๐	✓			งบปกติ
๒. โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๓๒๒,๕๐๐	✓			งบปกติ
๓. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภาค การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร	๑,๘๖๑,๐๐๐	✓			งบปกติ
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความ เข้มแข็งศักยภาพ	๑๑,๘๔๐,๐๐๐	✓			งบปกติ

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถในการ แข่งขัน	การบริหารจัดการ ทรัพยากร การเกษตรอย่าง ยั่งยืน	
Positioning ๒. เมืองสินค้าเกษตรคุณภาพ	๒๙,๗๗๒,๗๔๓				
๑. โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์	๓๗๐,๗๐๐		✓		งบปกติ
๒. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (พัฒนาศักยภาพของศพก.)	๖,๘๙๑,๔๕๐		✓		งบปกติ
๓. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	๖,๑๖๗,๔๕๐	✓			งบปกติ
๔. โครงการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	๖๐๕,๐๐๐		✓		งบปกติ
๕. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๑,๕๐๔,๕๐๐		✓		งบปกติ
๖. โครงการพัฒนาคุณภาพและคุณค่าพืชที่สำคัญของจังหวัด ตราดเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจ	๓๓๐,๐๐๐		✓		งบพัฒนาจังหวัด
๗. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑๒,๗๖๘,๑๔๓		✓		งบปกติ
๘. โครงการตลาดเกษตรกร	๓๑๐,๐๐๐		✓		งบปกติ
๙. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมง	๘๒๕,๕๐๐		✓		งบปกติ
๑๐. โครงการแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร	-		✓		
๑๑. โครงการการตลาดนำการผลิต	-		✓		

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถในการ แข่งขัน	การบริหารจัดการ ทรัพยากร การเกษตรอย่าง ยั่งยืน	
Positioning ๓. เมืองทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน	๑,๓๔๕,๓๙๖,๘๐๐				
๑. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (zoning by Agri-Map)	๑๑๕,๘๐๐			✓	งบปกติ
๒. โครงการผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	๑๒,๐๐๐,๐๐๐			✓	งบปกติ
๓. โครงการรณรงค์เฝ้าติดตามเพื่อบรรเทาโลกร้อน	๑๐๐,๐๐๐			✓	งบปกติ
๔. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	๗๕,๐๐๐			✓	งบปกติ
๕. โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	๒,๐๕๐,๐๐๐			✓	งบปกติ
๖. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (บริหารจัดการน้ำ , ปรับปรุงบำรุงรักษา , ซ่อมแซม)	๑,๓๒๕,๖๕๐,๐๐๐			✓	งบปกติ
๗. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๔,๔๕๐,๐๐๐			✓	งบปกติ
๘. โครงการจัดที่ดินทำกิน	๙๕๖,๐๐๐			✓	งบปกติ

** ในช่องหมายเหตุให้ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ **

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตราด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑. ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓. ส่งเสริมการทำการเกษตรยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ	๑. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	๑,๒๓๓,๔๙๐	๑,๒๓๓,๔๙๐	๑,๒๓๓,๔๙๐	๑,๒๓๓,๔๙๐	๑,๒๓๓,๔๙๐	๖,๑๖๗,๔๕๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.ตราด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๒. โครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.ตราด	สนง.ปศุสัตว์ จ.ตราด สนง. ประมง จ.ตราด
	๓. โครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์	งบปกติ	๗๔,๑๔๐	๗๔,๑๔๐	๗๔,๑๔๐	๗๔,๑๔๐	๗๔,๑๔๐	๓๗๐,๗๐๐	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. เสริมสร้างความรู้และความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร ๔. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer	งบปกติ	๓๐๓,๓๐๐	๓๐๓,๓๐๐	๓๐๓,๓๐๐	๓๐๓,๓๐๐	๓๐๓,๓๐๐	๑,๕๑๖,๕๐๐	สนง.เกษตร จ.ตราด	- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๒. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)	งบปกติ	๒๘๒,๖๐๐	๒๘๒,๖๐๐	๒๘๒,๖๐๐	๒๘๒,๖๐๐	๒๘๒,๖๐๐	๑,๔๑๓,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดตราด	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๒. เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร ๔. พัฒนางค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ	๓. โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	งบปกติ	๖๔,๕๐๐	๖๔,๕๐๐	๖๔,๕๐๐	๖๔,๕๐๐	๖๔,๕๐๐	๓๒๒,๕๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.ตราด	-
	๔. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) เพื่อการผลิตทุเรียนคุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษ	งบพัฒนาจังหวัด	๑,๑๓๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๑๓๐,๐๐๐	สนง.เกษตร จ.ตราด	
๕. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	๑. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (พัฒนาศักยภาพของศพก.)	งบปกติ	๑,๓๗๘,๒๙๐	๑,๓๗๘,๒๙๐	๑,๓๗๘,๒๙๐	๑,๓๗๘,๒๙๐	๑,๓๗๘,๒๙๐	๖,๘๙๑,๔๕๐	สนง.เกษตร จ.ตราด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๒. โครงการพัฒนาศักยภาพการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๓๗๒,๒๐๐	๓๗๒,๒๐๐	๓๗๒,๒๐๐	๓๗๒,๒๐๐	๓๗๒,๒๐๐	๑,๘๖๑,๐๐๐	สนง.สหกรณ์ จ.ตราด	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๕. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มี ความเข้มแข็ง ศักยภาพ	งบปกติ	๒,๓๖๘,๐๐๐	๒,๓๖๘,๐๐๐	๒,๓๖๘,๐๐๐	๒,๓๖๘,๐๐๐	๒,๓๖๘,๐๐๐	๑๑,๘๔๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์ จ.ตราด	-
	๔. โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อ การจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	งบปกติ	๑๙๑,๔๐๐	๑๙๑,๔๐๐	๑๙๑,๔๐๐	๑๙๑,๔๐๐	๑๙๑,๔๐๐	๙๕๗,๐๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ตราด	
	๕. โครงการส่งเสริมสนับสนุนและให้ ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อการปลูกทดแทน	งบปกติ	๑๖๑,๓๘๔,๕๐๐	๑๖๑,๓๘๔,๕๐๐	๑๖๑,๓๘๔,๕๐๐	๑๖๑,๓๘๔,๕๐๐	๑๖๑,๓๘๔,๕๐๐	๘๐๖,๙๒๒,๕๐๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดตราด	
	๖. โครงการพัฒนาสหกรณ์สู่เกณฑ์มาตรฐาน	งบปกติ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	สนง.สหกรณ์ จ.ตราด	
	๗. โครงการส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ได้รับ การ พัฒนาการ ดำเนินธุรกิจ	งบปกติ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	สนง.สหกรณ์ จ.ตราด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด	๑. โครงการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	งบปกติ	๑๒๑,๐๐๐	๑๒๑,๐๐๐	๑๒๑,๐๐๐	๑๒๑,๐๐๐	๑๒๑,๐๐๐	๖๐๕,๐๐๐	สนง. ปศุสัตว์ จ.ตราด	๖. โครงการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์
	๒. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๓๐๐,๙๐๐	๓๐๐,๙๐๐	๓๐๐,๙๐๐	๓๐๐,๙๐๐	๓๐๐,๙๐๐	๑,๕๐๔,๕๐๐	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๓. โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์การประมง	งบปกติ	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	สนง.ประมง จ.ตราด	-
	๔. โครงการพัฒนาคุณภาพและคุณค่าพืชที่สำคัญของจังหวัดตราดเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจ	งบพัฒนาจังหวัด	๓๓๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๓๐,๐๐๐	สนง.เกษตร จ.ตราด	
๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร	๑. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑,๓๗๖,๑๘๐	๒,๙๒๔,๘๒๐	๒,๘๒๒,๓๘๑	๒,๘๒๒,๓๘๑	๒,๘๒๒,๓๘๑	๑๒,๗๖๘,๑๔๓	สนง.เกษตร จ.ตราด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๒. โครงการตลาดเกษตรกร	งบปกติ	๖๒,๐๐๐	๖๒,๐๐๐	๖๒,๐๐๐	๖๒,๐๐๐	๖๒,๐๐๐	๓๑๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจ.ตราด	-
	๓. โครงการแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร	-	-	-	-	-	-	-	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชลบุรี	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการใช้ อุปทานสินค้าเกษตร	๔. โครงการ การตลาดนำการผลิต	-	-	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จ.ตราด	สนง.พาณิชย์ จ. ตราด และหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์
	๕. โครงการธนาคาร ปุ๋ยอินทรีย์	งบปกติ	๙๓,๑๐๐	๙๓,๑๐๐	๙๓,๑๐๐	๙๓,๑๐๐	๙๓,๑๐๐	๔๖๕,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน ตราด	-
	๖. โครงการพัฒนา ธุรกิจชุมชนในเขต ปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๓๘,๙๖๐	๓๘,๙๖๐	๓๘,๙๖๐	๓๘,๙๖๐	๓๘,๙๖๐	๑๙๔,๘๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.ตราด	-
	๗. โครงการส่งเสริม และพัฒนาระบบ เกษตรพันธสัญญา	-	-	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและ สหกรณ์จ.ตราด	หน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
	๘.โครงการส่งเสริม การตลาดออนไลน์ และพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์สำหรับมังคุด และผลิตภัณฑ์แปรรูป	งบพัฒนาจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร.จ.ตราด	
	๙. โครงการสร้างเขต ปลอดโรคพืชสุนัขบ้า จังหวัดตราด	งบพัฒนาจังหวัด	๒,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๕๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์ จ.ตราด	
๓. เพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตร	๑. โครงการการแก้ไข ปัญหาการใช้สารเคมี อันตรายทาง การเกษตร	-	-	-	-	-	-	-	สำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตรเขต ที่ ๖	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	๒. โครงการพัฒนา คุณภาพสินค้าประมง	งบบกดี	๑๖๕,๑๐๐	๑๖๕,๑๐๐	๑๖๕,๑๐๐	๑๖๕,๑๐๐	๑๖๕,๑๐๐	๘๒๕,๕๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดตราด/ ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดตราด	-
	๓. โครงการส่งเสริม การปลูกข้าวที่มี คุณค่าทางโภชนาการ สูง (ข้าวพื้นเมือง)	งบพัฒนาจังหวัด	๓๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร จ.ตราด	
	๔. โครงการผลิตไข่ไก่ ชนเกาะช้าง คุณภาพสูง	งบพัฒนาจังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์ จ.ตราด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การเกษตรและ เชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๒.ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี	๑. โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ใหม่)	งบปกติ	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินตราด	-
	๒. โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)	งบปกติ	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินตราด	-
	๓. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (zoning by Agri-Map)	งบปกติ	๒๓,๑๖๐	๒๓,๑๖๐	๒๓,๑๖๐	๒๓,๑๖๐	๒๓,๑๖๐	๑๑๕,๘๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินตราด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๔. โครงการฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการดิน	งบปกติ	๙๖,๖๐๐	๙๖,๖๐๐	๙๖,๖๐๐	๙๖,๖๐๐	๙๖,๖๐๐	๔๘๓,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินตราด	-
	๕. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	งบปกติ	๒๑๒,๒๐๐	๒๑๒,๒๐๐	๒๑๒,๒๐๐	๒๑๒,๒๐๐	๒๑๒,๒๐๐	๑,๐๖๑,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์ จ.ตราด	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๒. ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี	๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ)	งบปกติ	๗๘,๐๐๐	๗๘,๐๐๐	๗๘,๐๐๐	๗๘,๐๐๐	๗๘,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์ จ.ตราด	
	๗. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้ใช้บริการจากระบบสารสนเทศการเกษตร	งบปกติ	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตราด	-
	๘. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและผู้รับบริการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	งบปกติ	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตราด	-
๒. ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี	โครงการพัฒนาศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร จังหวัดตราด	งบพัฒนาจังหวัด	๓๒,๙๐๐	๓๒,๙๐๐	๓๒,๙๐๐	๓๒,๙๐๐	๓๒,๙๐๐	๑๖๔,๕๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตราด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑. ส่งเสริม การเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑. โครงการพัฒนา และรณรงค์การใช้ หญ้าแฝกอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ	งบปกติ	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.ตราด	-
	๒. โครงการผลิตหญ้า แฝกเพื่อปลูก	งบปกติ	๒,๔๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน ตราด	-
	๓. โครงการหญ้าแฝก เพื่อแจกจ่าย	งบปกติ	๖๕๗,๐๐๐	๖๕๗,๐๐๐	๖๕๗,๐๐๐	๖๕๗,๐๐๐	๖๕๗,๐๐๐	๓,๒๘๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน ตราด	-
	๔. โครงการรณรงค์ ไถกลบตอซังเพื่อ บรรเทาโลกร้อน	งบปกติ	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน ตราด	-
	๕. โครงการส่งเสริม การปลูกพืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน	งบปกติ	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน ตราด	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔. บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	๑. โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	งบปกติ	๖๘๒,๗๐๐	๖๘๒,๗๐๐	๖๘๒,๗๐๐	๖๘๒,๗๐๐	๖๘๒,๗๐๐	๓,๔๑๓,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตราด	-
	๒. โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	งบปกติ	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๒,๐๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตราด	
	๓. โครงการธนาการสัตว์น้ำจัดแบบมีส่วนร่วม	งบพัฒนาจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตราด	
	๔. โครงการพัฒนาปลาน้ำจืดสู่สถานที่ท่องเที่ยวแบบวิถีพุทธ	งบพัฒนาจังหวัด	-	๓๐๐,๐๐๐	-	-	-	๓๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตราด	
	๕. โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งน้ำธรรมชาติ	งบพัฒนาจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตราด และแหล่งน้ำธรรมชาติชายฝั่งทะเลจังหวัดตราด	
๒. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	๑. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (บริหารจัดการน้ำ , ปรับปรุงบำรุงรักษา , ซ่อมแซม)	งบปกติ	๒๐๕,๖๔๐,๐๐๐	๒๒๗,๐๙๐,๐๐๐	๒๔๗,๖๔๐,๐๐๐	๒๘๗,๖๔๐,๐๐๐	๓๕๗,๖๔๐,๐๐๐	๑,๓๒๕,๖๕๐,๐๐๐	โครงการชลประทานตราด	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๒. บริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ	๒. โครงการ พัฒนาแหล่ง น้ำ (ก่อสร้างแหล่ง เก็บกักน้ำ)	งบปกติ	๔๙๐,๑๖๐,๐๐๐	๗๘๒,๕๔๐,๐๐๐	๗๑๒,๖๓๐,๐๐๐	๑,๐๓๕,๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๕,๖๓๐,๐๐๐	๔,๐๗๖,๒๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน ตราด	โครงการก่อสร้าง สำนักงานชลประทาน ที่ ๙ สำนักงานก่อสร้าง ขนาดกลางที่ ๙
	๓. โครงการ ก่อสร้างแหล่ง น้ำในไร่นาน นอกเขต ชลประทาน	งบปกติ	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๔,๔๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนา ที่ดินตราด	
๓. บริหารจัดการ พื้นที่ทำกินทางการ เกษตร	๑. โครงการ จัดที่ดินทำกิน	งบปกติ	๑๙๑,๒๐๐	๑๙๑,๒๐๐	๑๙๑,๒๐๐	๑๙๑,๒๐๐	๑๙๑,๒๐๐	๙๕๖,๐๐๐	สนง.การปฏิรูป ที่ดิน จ.ตราด	-
	๒. โครงการ ส่งเสริมระบบ วนเกษตรใน เขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๖๐,๓๐๐	๖๐,๓๐๐	๖๐,๓๐๐	๖๐,๓๐๐	๖๐,๓๐๐	๓๐๑,๕๐๐	สนง.การปฏิรูป ที่ดิน จ.ตราด	-

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
ส่งเสริมการพัฒนา ทรัพยากรบุคคล	๑. โครงการบูรณา การทำงานในส่วน ภูมิภาค	งบปกติ	๑,๐๔๖,๗๐๐	๑,๐๔๖,๗๐๐	๑,๐๔๖,๗๐๐	๑,๐๔๖,๗๐๐	๑,๐๔๖,๗๐๐	๕,๒๓๓,๕๐๐	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จ.ตราด	-
	๒. โครงการค่าใช้จ่าย บุคลากรภาครัฐกรม ส่งเสริมสหกรณ์	งบปกติ	๓,๙๗๘,๒๐๐	๓,๙๗๘,๒๐๐	๓,๙๗๘,๒๐๐	๓,๙๗๘,๒๐๐	๓,๙๗๘,๒๐๐	๑๙,๘๙๑,๐๐๐	สนง.สหกรณ์ จ. ตราด	-
	๓. พัฒนาศักยภาพ ของบุคลากรภายใน ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดตราด	งบปกติ	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดตราด	-
	๔. โครงการบุคลากร ภาครัฐด้าน การปศุสัตว์	งบปกติ	๒,๘๖๘,๗๗๔	๒,๘๖๘,๗๗๔	๒,๘๖๘,๗๗๔	๒,๘๖๘,๗๗๔	๒,๘๖๘,๗๗๔	๑๔,๓๔๓,๘๗๐	สนง.ปศุสัตว์ จ.ตราด	

ส่วนที่ ๒

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒. เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔. พัฒนางค์

ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการบริหารจัดการโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) เพื่อการผลิตทุเรียนคุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ทุเรียน เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตราด แต่ก็มีปัญหาเกิดการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าสร้างความเสียหายต่อปริมาณผลผลิตและคุณภาพของทุเรียนเป็นอย่างมาก เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และส่วนใหญ่นิยมใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดซึ่งมีต้นทุนสูงและไม่สามารถควบคุมโรคได้แบบยั่งยืน จึงมีความจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนให้กับเกษตรกร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการโรคได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกษตรกรควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) เพื่อควบคุมการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าไม่ให้แพร่ระบาดมากขึ้น และลดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจจากการระบาดของโรคให้กับเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในจังหวัดตราด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนให้กับเกษตรกร ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) การผลิตทุเรียนคุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษการผลิตทุเรียนคุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษ ๓. ควบคุมพื้นที่การระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ปลูกทุเรียนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้ลดลง
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียนจำนวน ๑๑ กลุ่ม

๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมืองตราด, เขาสมิง, บ่อไร่, แหลมงอบ คลองใหญ่ และเกาะช้าง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ชี้แจงโครงการและจัดตั้งกลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียนเป็น ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒. ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ในการบริหารจัดการ โรค รากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ให้แก่ เกษตรกร จำนวน ๒ ครั้ง ๓. ศึกษาดูงานการบริหารจัดการโรครากเน่าฯ ๔. จัดทำสื่อความรู้ ๕. จัดทำแปลงเรียนรู้การควบคุมโรครากเน่าโคนเน่า ทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ๖. สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการควบคุมโรครากเน่า โคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ให้แก่กลุ่ม เกษตรกรแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ปี เริ่มต้น ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุด กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๑๓๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๒๘๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับการควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธี ผสมผสาน ๒. เกษตรกร จำนวน ๒๘๐ ราย มีความพร้อมในการ ควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ๓. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียน จำนวน ๑๑ กลุ่ม มี แปลงเรียนรู้การควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธี ผสมผสาน (IPM) กลุ่มละ ๑ แปลง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกัน กำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการควบคุมโรครากเน่าโคน เน่าทุเรียน เพื่อลดการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่า ทุเรียนได้ ๓. แปลงเรียนรู้การควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วย วิธีผสมผสาน (IPM) สามารถเป็นต้นแบบให้กับเกษตรกร ในพื้นที่เข้าไปเรียนรู้และนำความรู้ไปปรับใช้ได้ ๔. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถควบคุมโรคราก เน่าโคนเน่าทุเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดพื้นที่ การระบาดของโรครากเน่าโคนเน่า

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การยางแห่งประเทศไทย มีพันธกิจในการยกระดับรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยางตามเป้าประสงค์ของแผนวิสาหกิจของ การยางแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาทางพาราตลอดห่วงโซ่อุปทาน และห่วงโซ่คุณค่า กลยุทธ์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยี เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ การประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน การบริหารจัดการด้านงบประมาณและการเชื่อมโยงเครือข่ายฯ เพื่อให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางสามารถร่วมทำธุรกิจการค้าทั้งในและต่างประเทศ สามารถก้าวไปสู่การพัฒนาเป็นอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานระดับสากลได้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนวิสาหกิจของการยางแห่งประเทศไทยและสอดคล้องกับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ในการบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีส่วนร่วมในการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้และแนวทางกระบวนการพัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางสู่การเป็น Smart Farmer ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้และแนวทางกระบวนการพัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางสู่การเป็น Smart Farmer ๒. เพื่อสร้างแรงจูงใจ เสริมความมั่นคงในอาชีพตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ๓. เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาตนเองและอาชีพชาวสวนยาง การรวมกลุ่ม พัฒนาสู่ระบบที่เข้มแข็ง และยั่งยืน

๔. เป้าหมาย	เกษตรกรชาวนวนยางในพื้นที่จังหวัดตรัง ปีงบประมาณละ ๕๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอในจังหวัดตรัง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรม : พัฒนาความรู้ด้านยางพาราทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพชาวนวนยางและก้าว ไปสู่ Smart Farmer ๒. กิจกรรม : พัฒนาสินค้ายางพาราให้ได้มาตรฐาน และปลูกจิตสำนึกรักในอาชีพเกษตรกรชาวนวนยาง
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดตรัง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๓ วัน ประกอบด้วย การฝึกอบรมเกษตรกร และ การศึกษาดูงาน
๙. งบประมาณ	ปีงบประมาณละ ๒๘๒,๖๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรชาวนวนยางที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการ พัฒนาเป็น Existing Smart Farmer ร้อยละ ๑๐๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรชาวนวนยางผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ และแนวทางกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน สามารถพึ่งตนเองได้ ๒. เกษตรกรชาวนวนยางผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ แนวทางในการพัฒนาสินค้ายางพาราให้ได้มาตรฐาน สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ยางพาราของตนเองและถ่ายทอดให้สมาชิกคนอื่นได้ ๓. เกษตรกรชาวนวนยางผู้เข้าร่วมโครงการได้ความรู้ เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ด้านยางพาราให้กับสมาชิก คนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๕ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาสหกรณ์สู่เกณฑ์มาตรฐาน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กรมส่งเสริมสหกรณ์ จัดระดับมาตรฐานสหกรณ์เพื่อประเมินศักยภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์แต่ละแห่งว่ามีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไร มีศักยภาพที่จะอำนวยความสะดวกประโยชน์ให้กับสมาชิกซึ่งเป็นเจ้าของสหกรณ์ได้ดีเพียงใด มีความสามารถในการบริหารจัดการมากน้อยเพียงใดเพื่อเป็นการจัดระดับสหกรณ์แต่ละประเภทตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ เกณฑ์การให้คะแนน จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกระบวนการบริหารจัดการภายในสหกรณ์จำนวน ๑๓๗ ข้อ โดยมีคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ประกอบด้วย ๑. คะแนนจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ๗๐ คะแนน ๒. คะแนนจากกระบวนการบริหารจัดการภายในสหกรณ์ ๓๐ คะแนน หลักเกณฑ์การจัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ คะแนนตั้งแต่ ๙๖ ขึ้นไป ได้เกรด A ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ระดับดีเลิศ คะแนนตั้งแต่ ๘๖-๙๕.๙๙ ได้เกรด B ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ระดับดีมาก คะแนนตั้งแต่ ๗๖-๘๕.๙๙ ได้เกรด C ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ระดับดี คะแนนต่ำกว่า ๗๖ ได้เกรด F ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. สหกรณ์ได้ทราบถึงสถานะและผลการดำเนินงานของตนในภาพรวมเบื้องต้น ๒. สหกรณ์สามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือแนวทางในการพัฒนาสหกรณ์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
๔. เป้าหมาย	สหกรณ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	สหกรณ์ในจังหวัดตราด จำนวน ๔๙ แห่ง (จากทั้งหมด ๕๗ แห่ง)

๖. กิจกรรมหลัก	การแนะนำส่งเสริมสหกรณ์โดยให้สหกรณ์ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ และทราบหลักเกณฑ์การประเมิน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๒๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	สหกรณ์ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	สหกรณ์สามารถกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน หรือแนวทางในการพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละระดับได้ เช่น หากสหกรณ์ตกมาตรฐานข้อใด ต้องวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางการปรับปรุงให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มีศักยภาพในการอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๕ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ได้รับการพัฒนาการดำเนินธุรกิจ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กรมส่งเสริมสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่แนะนำ ส่งเสริม สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรให้ดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์และกฎหมายหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนะนำ ส่งเสริม สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ตามนโยบายของรัฐบาล กรมส่งเสริมสหกรณ์ให้ความสำคัญแก่ ความกินดีอยู่ดีของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรการ โดยจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าภาคการเกษตร ให้แก่ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร พัฒนาการดำเนินธุรกิจ โดยมีตัวชี้วัด คือ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินธุรกิจ มีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น จาก ปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีก่อน)
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินธุรกิจ ๒. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ ๓. เพื่อพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวม
๔. เป้าหมาย	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร มีอัตราการขยายตัวของปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับปีก่อน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจังหวัดตราด
๖. กิจกรรมหลัก	- กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนสหกรณ์ และ กลุ่มเกษตรกร ภายใต้การส่งเสริมเพื่อเพิ่มปริมาณธุรกิจสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร - กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ จัดเก็บ รวบรวม บันทึกและรายงานข้อมูล ให้เป็นไปตามคำแนะนำการปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมสหกรณ์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐

๙. งบประมาณ	๒๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร มีอัตราการขยายตัวของปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับปีก่อน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	การดำเนินงานของสหกรณ์มีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการยกระดับความรู้ ความสามารถของบุคลากร ยกระดับคุณภาพการทำงาน ซึ่งเป็นกระบวนการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการ พัฒนาคน การพัฒนางาน และยกระดับองค์กรส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
กลยุทธ์ที่ ๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาคุณภาพและคุณค่าพืชที่สำคัญของจังหวัดตราด เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดตราดมีการกำหนดประเด็นการพัฒนาในเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร โดยมุ่งเน้นไปที่พืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดตราด เช่น ไม้ผล (ทุเรียน มังคุด) และ สับปะรดตราดสีทอง เป็นต้น โดยเกษตรกรบางส่วนยังขาดองค์ความรู้ทางวิชาการ ในประเด็นการพัฒนาดังกล่าว ซึ่งจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกษตรกรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดในแต่ละระดับได้
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม้ผลและสับปะรดตราดสีทองของจังหวัดตราด ๒) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)
๔. เป้าหมาย	๑ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลและสับปะรดตราดสีทอง และการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) จำนวน ๑๕๐ ราย ๒. เกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) ในไม้ผลและสับปะรดตราดสีทอง จำนวน ๕๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดตราด
๖. กิจกรรมหลัก	๑) ชี้แจงและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๒) อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลและสับปะรดตราดสีทอง ๓) ศึกษาดูงานเพื่อรับทราบข้อมูลเชิงประจักษ์ ๔) นำเกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) ในไม้ผลและสับปะรดตราดสีทอง

	๕) ติดตามและสรุปผลโครงการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ปี เริ่มต้น ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๓๓๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) ในไม้ผลและสับปะรดตราดสีทอง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และการเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
กลยุทธ์ที่ ๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการตลาดออนไลน์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับมังคุดและผลิตภัณฑ์แปรรูป
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การส่งเสริมการตลาดออนไลน์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ มังคุดและผลิตภัณฑ์แปรรูป โดยส่งเสริมการตลาดออนไลน์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างเอกลักษณ์และเรื่องราวให้เป็นสินค้าประจำถิ่น โดยส่งเสริมการตลาดออนไลน์ ออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์ ให้สามารถจำหน่ายในตลาดทุกระดับ เป็นการขยายตลาดในการจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกรสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างรายได้กับเกษตรกรและเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจมวลรวมภาคการเกษตรของจังหวัดตราดต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายมังคุดและผลไม้แปรรูปผ่านระบบออนไลน์ ๒. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์มังคุดและผลไม้แปรรูป
๔. เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชน, Smart Farmer, Young Smart Farmer เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกรในจังหวัดตราด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดตราด
๖. กิจกรรมหลัก	๑) คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายวิสาหกิจชุมชน Smart Farmer, Young Smart Farmer เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ โดยต้องเป็นกลุ่ม/เกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการผลิตหรือจำหน่ายมังคุด หรือผลิตภัณฑ์แปรรูป ๒) อบรมเป้าหมายตามข้อ ๑ เพื่อให้มีความรู้ด้านการจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ๓) ออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์ สำหรับมังคุดผลสดและผลิตภัณฑ์แปรรูป ๔) ติดตามและสรุปผลการดำเนินงานโครงการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ปี เริ่มต้น ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุด กันยายน ๒๕๖๖

๙. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. วิทยากรชุมชน, Smart Farmer, Young Smart Farmer เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในจังหวัดตราด จำนวน ๓๐ กลุ่ม/ราย ได้รับความรู้การจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางตลาดออนไลน์ ๒. มีบรรจุภัณฑ์สำหรับมังคุดผลสด จำนวน ๑ ชิ้นงาน ๓. มีบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์แปรรูป จำนวน ๑ ชิ้นงาน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	มีช่องทางการจำหน่ายมังคุดและผลิตภัณฑ์แปรรูปผ่านช่องทางตลาดออนไลน์ โดยมีบรรจุภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
กลยุทธ์ที่ ๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	สร้างเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจังหวัดตราด
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดตราดกำหนดให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญของจังหวัด ดังนั้น กิจกรรมที่มีส่วนสนับสนุนความปลอดภัยของประชาชนและนักท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โรคพิษสุนัขบ้าซึ่งเป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน นับว่าเป็นภัยอันตรายจากสัตว์เลี้ยง (สุนัข-แมว) ที่สำคัญ ผู้ป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าจะเสียชีวิตทุกราย ดังนั้น หากพื้นที่ใดเกิดการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าจะทำให้พื้นที่นั้นเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวจะหลีกเลี่ยงไม่มาเที่ยวในพื้นที่
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้จังหวัดตราดเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามแผนยุทธศาสตร์ของประเทศไทยที่จะให้ทุกจังหวัดเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ๒. เพื่อสร้างความปลอดภัยและเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวจากภัยอันตรายจากโรคพิษสุนัขบ้า ๓. เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด ๔. เพื่อเพิ่มการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้สุนัข-แมวในพื้นที่ครอบคลุมมากกว่าร้อยละ ๘๐ ๕. เพื่อลดและควบคุมจำนวนสุนัข-แมว โดยวิธีการผ่าตัดทำหมัน ๖. เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และชุมชน อย่างถูกต้อง
๔. เป้าหมาย	๑. ฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าสุนัข-แมว จำนวน ๕,๐๐๐ ตัว พร้อมอุปกรณ์จัดทำสัญลักษณ์ฉีดวัคซีนและทำหมัน ๒. ผ่าตัดทำหมันสุนัข-แมว เพศเมีย จำนวน ๑,๒๐๐ ตัว เพศผู้ จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว รวม ๒,๒๐๐ ตัว
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอในจังหวัดตราด
๖. กิจกรรมหลัก	๑. สำรวจและขึ้นทะเบียนจำนวนสุนัข-แมวในสถานที่

	ราชการ เช่น วัด โรงเรียน ชุมชน แหล่งท่องเที่ยว และทุกครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดตราด ๒. ประกาศกำหนดพื้นที่เป้าหมายเป็นเขตเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า ๓. จัดตั้งทีมชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่ดำเนินการผ่าตัดทำหมันสุนัข-แมวในพื้นที่จังหวัดตราด ๔. ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสุนัข-แมวทุกตัวโดยเครือข่ายอาสาปศุสัตว์สร้างเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเศรษฐกิจพิเศษและแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดตราด ๕. ประชาสัมพันธ์โครงการและให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทราบ ๖. เฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุกโดยการเก็บตัวอย่างสุนัข-แมวส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ๗. รายงานสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลให้จังหวัดตราดและกรมปศุสัตว์ทราบ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ประชาชนและนักท่องเที่ยวปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ๒. ไม่มีคนและสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่จังหวัดตราด ๓. จำนวนสุนัข-แมวได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามเป้าหมาย ๔. จำนวนสุนัข-แมวเพศผู้-เมียได้รับการผ่าตัดทำหมันตามเป้าหมาย ๕. สร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่จังหวัดตราด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. จังหวัดตราดเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามแผนยุทธศาสตร์ของประเทศที่จะให้ประเทศไทยเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ๒. ประชาชนและนักท่องเที่ยวปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า อีกทั้งเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดตราด ๓. สุนัข-แมวในพื้นที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่าร้อยละ ๘๐

	๔. สุนัข-แมวจรจัดในพื้นที่จังหวัดตราด มีจำนวนลดลงและสามารถดำเนินการบริหารจัดการเลี้ยงดูได้ ๕. ประชาชน นักท่องเที่ยว และชุมชน มีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าอย่างถูกต้อง
--	--

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง (ข้าวพื้นเมือง)
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ข้าว คือ อีกหนึ่งชนิดพืชที่หล่อหลอมสะท้อนถึงการดำเนินชีวิตของผู้คน จังหวัดตราด เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีกิจกรรมการปลูกข้าวเพียง ๑๐,๐๐๐ กว่าไร่ ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตข้าว และจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่มากนัก แต่ด้วยการบริโภคของคนไทย ข้าวยังเป็นอาหารหลัก ประกอบกับวิถีการดำเนินชีวิตที่ยังมีการทำนา ปลูกข้าวมานาน จึงมีข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่สามารถแปรรูปเป็นขนมจีน แป้งทำขนม ผนวกกับผลงานวิจัย ของวิทยาลัยชุมชนตราด เรื่อง ผลของพันธุ์ข้าวเมืองจังหวัดตราดต่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารเส้น ว่าด้วยค่าดัชนีน้ำตาลต่ำ ของข้าวพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดตราด ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง การสร้างอัตลักษณ์ของข้าวพื้นเมืองจังหวัดตราด การเพิ่มช่องทางการตลาด และสร้างมูลค่าให้กับข้าวพันธุ์พื้นเมือง จึงควรมีการส่งเสริมการปลูกข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง (ข้าวพื้นเมือง)
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปข้าว ๒.เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดตราด ๓.เพื่อสนับสนุนช่องทางการตลาดสำหรับผู้บริโภคอาหารสุขภาพ ๔.เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัย ภายใต้มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่จังหวัดตราด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอ ๕ อำเภอเมืองตราด เขาสมิง บ่อไร่ คลองใหญ่ และแหลมงอบ
๖. กิจกรรมหลัก	๑.ชี้แจงโครงการกับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานข้าวระดับอำเภอ รับสมัครเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ ๒.จัดอบรมให้ความรู้กับเกษตรกรเกี่ยวกับเทคโนโลยี

	การผลิตข้าว/การผลิตเมล็ดพันธุ์/การแปรรูปข้าว ๓.จัดทำแปลงต้นแบบการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง ๔.สนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการแปรรูปจากข้าวเป็นแป้ง ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่รวมกลุ่มเพื่อกิจกรรมเกี่ยวกับข้าว ๕.จัดงานประชาสัมพันธ์ข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง (ข้าวพื้นเมือง) “ข้าวตราด ดีสงาด” ๕.ติดตามการดำเนินโครงการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ปี เริ่มต้น ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุด กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑.เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดตราดได้รับความรู้ในการผลิตข้าว ๒.เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ๓.เกษตรกรมีแปลงเรียนรู้เพื่อใช้ในการศึกษาเป็นต้นแบบในการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง ๔.เกษตรกรผลิตข้าวที่ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑.ข้าวพื้นเมืองของจังหวัดตราด และสามารถอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ๒.ช่องทางการตลาด ให้กับข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ผลิตไข่ไก่ชนเกาะช้างคุณภาพสูง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ในศตวรรษที่ ๒๑ การเลี้ยงไก่ชนในครัวเรือน เปลี่ยนเป็นเชิงพาณิชย์ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้ เกษตรกรต้องปรับตัวและประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม การเลี้ยงไก่ชนแบบปล่อยหลังบ้าน ให้หากินเองตามธรรมชาติ ไม่สามารถกำหนดปริมาณ หรือวางแผนการผลิตไข่ไก่ ตามที่ต้องการของตลาดได้ อาหารสัตว์มีราคาแพง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ดังนั้น เกษตรกรจำเป็นต้องหาวิธีลดต้นทุนการผลิต เลือกกินปูทะเล และหัวกุ้ง เป็นเศษเหลือทิ้งจากธุรกิจอาหารทะเล และอุตสาหกรรมประมง ที่พบได้ทั่วไป ในพื้นที่จังหวัดตราด โดยเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอเกาะช้าง มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในพื้นที่จำนวน ๘๕๐,๐๐๐ คน/ปี มีเศษเหลือจากธุรกิจขายอาหารทะเล ที่สามารถใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ได้แก่ หัวกุ้ง เปลือกปู ซึ่งมีสาระสำคัญและมีประโยชน์ อัตราการเจริญเติบโตของไก่พื้นเมือง มีจำนวน ๑๐๐ กก./วัน หรือประมาณ ๓ ตัน/เดือน การส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรปรับตัวและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ และนวัตกรรมอย่างเหมาะสม เลือกกินปูทะเล และหัวกุ้ง สามารถนำไปใช้เป็นส่วนประกอบวัตถุดิบอาหารสัตว์ ทำให้ต้นทุนการผลิตผลิตลดลง แนวคิดการผลิตไข่ไก่ชนคุณภาพสูง ประกอบด้วย ๓ ปัจจัยหลัก คือ ๑. พันธุ์ ไก่ชนเกาะช้างที่มีความแข็งแรง และมีภูมิคุ้มกันโรค ๒. การจัดการ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี (GFM) ๓. อาหาร มีการผลิตอาหารโดยใช้วัตถุดิบในพื้นที่ วัตถุดิบโปรตีน ได้จาก ใบกระถิน ใบมันสำปะหลัง ปลาทะเล เป็นต้น วัตถุดิบสมุนไพร ได้จาก ขมิ้น ขิง ตะไคร้ สมุนไพร กะตือฮัก ไพล เป็นต้น วัตถุดิบ วิตามิน แร่ธาตุ ได้จาก ไคโตรซานเปลือกปู หัวกุ้ง

	สร้างแบรนด์ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความมั่นใจ ความเชื่อมั่น แก่เกษตรกรที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งใช้คตินโยบายของ รัฐบาลคือตลาดนำการเกษตร การทำ MOU เพื่อให้เกิดตลาดที่มั่นคงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย อย่างยั่งยืน และสามารถต่อยอดเองได้โดยการบูรณาการร่วมกัน ระหว่าง หน่วยงานภาครัฐและเกษตรกร ในชุมชนบน พื้นฐานแนวคิดไข่ไก่ชนเกาะช้างคุณภาพสูง พัฒนาต่อยอดเป็นสินค้า GI ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑ นำเศษปู และหัวกุ้ง มาใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ ๒ สร้างมูลค่าเพิ่มไข่ไก่ชนเกาะช้าง ๓ เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร สามารถผลิตอาหารไก่ไข่เองได้ ๔ สร้างงาน สร้างอาชีพ ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ ภายในครัวเรือน ๕ ลดต้นทุนการผลิต
๔. เป้าหมาย	๑. ได้อาหารไก่สำเร็จรูปชนิดเม็ด ๒. อัตราการไข่ที่มีคุณภาพต่อวัน ร้อยละ ๘๐ ๓. ต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๑๐
๕. พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ชนในพื้นที่เกาะช้าง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การสนับสนุนพันธุ์ไก่ชนเทศเมีย อายุ ๑๖-๑๘ สัปดาห์ วัสดุการเกษตรและอุปกรณ์โรงเรือนให้เกษตรกร ๒. สนับสนุนวัตถุดิบอาหารสัตว์ให้กับกลุ่มเกษตรกร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. อบรมเกษตรกร ๒. อัตราการไข่ที่ได้อาหารที่มีคุณภาพจากวัตถุดิบในพื้นที่ ๓. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตอาหารไก่สำเร็จรูปชนิดเม็ดเองได้ ๒. ได้ไข่ไก่ที่มีคุณภาพอัตราการไข่ร้อยละ ๘๐ ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร จังหวัดตราด
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ความจำเป็นของโครงการเกิดจากพื้นที่ทางกายภาพของจังหวัดตราดมีความอุดมสมบูรณ์ มีภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมในการทำเกษตร สามารถผลิตสินค้าเกษตรได้หลากหลาย ประชาชนส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพเกษตรกรรม จังหวัดตราดจึงเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่ปลูกไม้ผลและมีสวนผลไม้ที่มีคุณภาพเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะไม้ผลเมืองร้อน และมีการเลี้ยงสัตว์ทำประมงในบางพื้นที่ โครงการจึงมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด สอดรับกับการพัฒนาประเทศในการบรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง โดยการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มและการส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการพัฒนาศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร (ศูนย์ AIC) จังหวัดตราด สำหรับเป็นสถานที่ถ่ายทอดองค์ความรู้แบบเบ็ดเสร็จด้านการเกษตรของจังหวัดตราดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรแก่เกษตรกร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรแก่เกษตรกร 2. เพื่อพัฒนาศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร (ศูนย์ AIC) ให้เป็นสถานที่ถ่ายทอดองค์ความรู้แบบเบ็ดเสร็จด้านการเกษตรของจังหวัดตราด
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน ๖๐ ราย

๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่จังหวัดตราด
๖. กิจกรรมหลัก	ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการทำกรเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่เกษตรกร จำนวน ๒ รุ่นๆ ละ ๓๐ ราย รวม ๖๐ ราย
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ปี เริ่มต้นปี ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดปี กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๓๒,๙๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการทำกรเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน จำนวน ๖๐ ราย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร (ศูนย์ AIC) จังหวัดตราดได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรแบบเบ็ดเสร็จแก่เกษตรกรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาแหล่งปลาหน้าวัดสู่สถานที่ท่องเที่ยวแบบวิถีพุทธ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติ และรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศไว้อย่างยั่งยืนตามหลักการป้องกันล่วงหน้า เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์ในด้านของความมั่นคงทางด้านอาหาร และสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำให้กับแหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดตราด ถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการให้ทันกับความต้องการใช้ประโยชน์ของประชาชนที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรในแหล่งน้ำธรรมชาติให้ประสบความสำเร็จได้แก่นั้นต้องได้รับความร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจ จากชุมชน วัด และโรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเอง จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งปลาหน้าวัดสู่สถานที่ท่องเที่ยวแบบวิถีพุทธ เพื่อให้เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์ปลาที่สามารถแพร่ขยายพันธุ์ไปสู่แหล่งน้ำธรรมชาติตามหลักการบริหารจัดการทรัพยากรตามธรรมชาติ โดยประชาชนสามารถเข้ามาส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึง ประกอบกับปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงพุทธกำลังเป็นที่นิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างประเทศเดินทางไปวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมทางศาสนา อาทิ เช่น กิจกรรมการทำบุญไหว้พระ การปล่อยปลา การทำบุญให้อาหารปลา เป็นต้น ดังนั้น การดำเนินโครงการดังกล่าวจะสามารถบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติ และเป็นการสร้างประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับจังหวัดตราดเป็นอย่างมาก ซึ่งจะนำมาสู่การสร้างอาชีพและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นการอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติ และรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศไว้อย่าง

	ยังยืนตามหลักการป้องกันล่วงหน้า ๒. เพื่อให้ภาคราชการและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของชุมชน เพื่อรักษาแหล่งอาหารโปรตีนราคาถูก เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว และชุมชน ต่อไป ๓. เพื่อเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
๔. เป้าหมาย	๑. สร้างแหล่งอนุรักษ์พ่อแม่พันธุ์ปลาธรรมชาติ เช่น ปลาสร้อย ปลาอังกะ ปลาตะเพียนขาว ปลาโพง ณ บริเวณทำนน้ำวัดบางปรือ จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการทรัพยากรในแหล่งน้ำ (คลองห้วยแร้ง) ๒. ประชาชนมีอาชีพ และรายได้เพิ่มขึ้น จากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาทำบุญที่วัด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ ในคลองห้วยแร้ง หน้าวัดบางปรือ ต.ห้วยแร้ง อ.เมือง จ.ตราด
๖. กิจกรรมหลัก	-จัดประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการและรับฟังความคิดเห็น ของ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการบริหารวัด ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่อาศัยอยู่บริเวณวัดบางปรือ -ดำเนินการขออนุญาตเป็นพื้นที่อนุญาตในสิ่งล่วงล้ำลำน้ำชั่วคราว จากสำนักงาน ประมงจ.ตราด และสำนักงานเจ้าท่าจังหวัดตราด -จัดการบริหารแหล่งน้ำและผลผลิตสัตว์น้ำ -ปล่อยพันธุ์ปลาสร้อย ปลาอังกะ ปลาตะเพียน ปลาโพง จำนวน ๕๐,๐๐๐ ตัวเพื่อเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำ -การบริหารจัดการแหล่งน้ำและผลผลิตให้ยั่งยืน -ประเมินผลผลิตสัตว์น้ำ และรายได้ -จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการทุกขั้นตอนและการประเมินผล -จัดทำโฆษณาโครงการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ผ่านวิทยุสถานีกระจายเสียงภายใน -ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการและความคุ้มค่าของการดำเนินงาน -สรุปผลการดำเนินโครงการเสนอผู้บริหารหน่วยงานทราบ

๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตราดและสำนักงานประมงจังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ระยะเวลา ๑ ปี
๙. งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ชุมชนสามารถดำเนินการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมได้เอง ๒. ชุมชนมีทรัพยากรสัตว์น้ำที่แหล่งอาหารโปรตีนราคาถูก ๓. สร้างรายได้ให้กับครอบครัว จากกลุ่มนักท่องเที่ยวปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ คน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑.ชุมชนได้ความรู้ในการบริหารจัดการแหล่งน้ำ ๒.ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลผลิตสัตว์น้ำและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับมาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในชุมชนของตนเอง ๓. ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีแหล่งพ่อแม่พันธุ์ตามธรรมชาติที่สมบูรณ์ ๔. ประชาชนมีแหล่งอาหารโปรตีนราคาสำหรับบริโภค ๕. ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากจำนวนสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นตามธรรมชาติภายหลังการดำเนินโครงการ ๖. มีการกระจายรายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวจากการเดินทางมาท่องเที่ยวและให้อาหารปลา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการธนาคารสัตว์น้ำจัดแบบชุมชนมีส่วนร่วม (ต้นน้ำ) กิจกรรม ธนาคารปลาแขยงกง (ปลาพื้นถิ่นจังหวัดตราด)
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	หลักการและเหตุผลของโครงการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายในการบริหารจัดการผลผลิตการเกษตร เพื่อให้ชุมชนเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และสามารถบริหารจัดการผลผลิตการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน มีผลผลิตด้านเกษตร และรายได้ สัตว์น้ำเป็นผลผลิตหนึ่งที่ทำให้โปรตีนสูงและมีคุณค่าในการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร โครงการธนาคารปลาแขยงกงแบบชุมชนมีส่วนร่วม อาศัยแหล่งน้ำในชุมชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมขับเคลื่อน ให้เกิดความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชนในพื้นที่นั้น ๆ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	วัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ ๑.เพื่อให้ชุมชนเป้าหมายมีผลผลิตปลาแขยงกงเพียงพอต่อการบริโภค ๒.สามารถสร้างรายได้ให้ชุมชน ๓.ชุมชนสามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชนในการเพิ่มผลผลิตปลาแขยงกง
๔. เป้าหมาย	เป้าหมาย ๒ แหล่งน้ำ (แหล่งน้ำปิด) ขนาดแหล่งน้ำไม่เกิน ๒๐ ไร่ ตัวชี้วัด -แหล่งน้ำมีผลผลิตปลาแขยงกงไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ กก. ต่อแหล่งน้ำ -ชุมชนมีรายได้จากการบริหารจัดการผลผลิต ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อแหล่งน้ำ -ชุมชนสามารถบริหารจัดการให้แหล่งน้ำมีการเพิ่มผลผลิตต่อเนื่อง โดยการขยายพันธุ์ด้วยวิธีจับคู่ และปล่อยเพิ่มทุกปี ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ตัว ต่อแหล่งน้ำ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ อ.เมืองและ อ.เขาสมิง จ.ตราด
๖. กิจกรรมหลัก	-จัดหาแหล่งน้ำในชุมชน -จัดตั้งคณะกรรมการแหล่งน้ำ -จัดการบริหารแหล่งน้ำและผลผลิตสัตว์น้ำ

	-พัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการและชุมชน -เตรียมความพร้อมให้ชุมชนมีความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงปลาแขยงก -จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ -ปล่อยพันธุ์ปลาแขยงกเพื่อเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำ -การบริหารจัดการแหล่งน้ำและผลผลิตให้ยั่งยืน -ประเมินผลผลิตสัตว์น้ำ และรายได้ -จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการทุกขั้นตอนและการประเมินผล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตราดและสำนักงานประมงจังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ระยะเวลา ๑ ปี
๙. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ผลผลิตของโครงการ -ผลผลิตปลาแขยงกไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ กก.ต่อแหล่งน้ำ -ชุมชนมีรายได้จากการบริหารจัดการผลผลิต ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อแหล่งน้ำ -ชุมชนสามารถบริหารจัดการให้แหล่งน้ำมีการเพิ่มผลผลิตต่อเนื่อง โดยการปล่อยเพิ่มทุกปี ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ตัวต่อแหล่งน้ำ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ผลที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการโครงการ ๑.ชุมชนได้ความรู้ในการบริหารจัดการแหล่งน้ำ ๒.ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลผลิตสัตว์น้ำและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับมาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในชุมชนของตนเอง ๓.ชุมชนสามารถเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้กับชุมชนอื่น ๆต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อเพิ่ม ความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งน้ำธรรมชาติ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์จากทรัพยากรสัตว์น้ำของ แหล่งน้ำธรรมชาติ เริ่มมีปริมาณลดลง ทำให้ ชาวประมงจับสัตว์น้ำได้ไม่คุ้มค่าลงทุน เกิดปัญหาการ แย่งชิงทรัพยากร จนเกิดข้อขัดแย้งระหว่างประมง พื้นบ้านกับประมงพาณิชย์ เป็นต้น เพื่อให้สามารถ ตอบสนองต่อการพัฒนาทรัพยากรประมงให้มีความ อุดมสมบูรณ์ได้อย่างยั่งยืน และมีความมั่นคงด้าน อาหาร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตราด กรมประมง ตระหนักถึงปัญหาทางด้านทรัพยากร ประมงลดจำนวนลง จึงขอเป็นส่วนหนึ่งในการร่วม ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสมบูรณ์ ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน โดยการผลิต พันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่ง เช่น กุ้งทะเล และปลากะพงขาว ปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติต่างๆ นอกจากนี้ยังผลิต ปลาเก๋าปะการังซึ่งเป็นสัตว์น้ำประจำถิ่นในแหล่งน้ำ ธรรมชาติของจังหวัดตราดเพื่อคงดำรงพันธุ์ไว้ทางด้าน ปริมาณและความหลากหลาย ให้มีอยู่หรือยั่งยืน ตลอดไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการประมงอย่าง ยั่งยืน - อนุรักษ์และดำรงพันธุ์สัตว์น้ำประจำถิ่นให้คงความ หลากหลายและความอุดมสมบูรณ์
๔. เป้าหมาย	๑. ผลิตพันธุ์กุ้งแชบ๊วยปล่อย จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ๒. ผลิตพันธุ์ปลากะพงขาวปล่อย จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว ๓. ผลิตพันธุ์ปลาเก๋าปะการังปล่อย จำนวน ๔,๐๐๐ ตัว
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตราด และแหล่งน้ำธรรมชาติชายฝั่งทะเลจังหวัดตราด
๖. กิจกรรมหลัก	ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อย
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตราด กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง กรมประมง

	๒๐๕ หมู่ ๒ ตำบลอ่าวใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดตราด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๕ ปี ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	จำนวนงบประมาณ ปีละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๕ ปี เป็นเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ปีละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ตัว รวมทั้งสิ้น ๕ ปี จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ ตัว
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้น และสามารถ คงความหลากหลายของชนิดพันธุ์สัตว์น้ำประจำถิ่น

ภาคผนวก

แผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาภาคตะวันออกที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๑ แผนงานพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเพื่อเตรียมไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

• **สาระสำคัญ** ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรมั่งคั่ง พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ทั้งทายาทและแกนนำ ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ และยกระดับโครงสร้างการผลิตในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอย่างครบวงจร

• **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

๒. แผนงานพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรจากฐานทรัพยากรชีวภาพ

• **สาระสำคัญ** การพัฒนาการจัดการผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ SME เกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์เฉพาะของแต่ละท้องถิ่นและภูมิภาค

• **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

๓. โครงการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและการสร้างความมั่นคงด้านเกษตรและอาหารแบบครบวงจร

• **สาระสำคัญ** ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่จะช่วยดูแลฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ปรับระบบการผลิตไปสู่การทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ ตามภูมิสังคมและระบบนิเวศของแต่ละพื้นที่ และพัฒนาให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารในพื้นที่ ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจต่าง ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตการเกษตร จากเกษตรกรที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปสู่การทำเกษตรและอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนและความมั่นคงด้านเกษตรและอาหารในพื้นที่แบบครบวงจร รวมทั้งการทำศูนย์หรือนิคมเกษตร-อาหารสีเขียวปลอดภัยที่เป็นมาตรฐานในพื้นที่ เพื่อบริการนักท่องเที่ยวได้

• **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และสถาบันการศึกษา

๔. แผนงานวางแผนและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์แบบครบวงจร

• **สาระสำคัญ** ขยายช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง ทั้งในและต่างประเทศ ด้วยเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จะมาสนับสนุน

• **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๕. แผนงานการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรยุคใหม่ (smart farmer)

- **สาระสำคัญ** เพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรยุคใหม่ที่มีทักษะในการประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยี การจัดการ และการตลาดมีทักษะความรู้ความสามารถในด้านบัญชีการผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกลุ่มเป้าหมายทั้งทายาทเกษตรกร เกษตรกรในปัจจุบัน และคนกลุ่มใหม่ที่จะเข้าสู่ภาคเกษตรในอนาคตรวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพัฒนาการจัดการคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มาตรฐานการผลิตและแปรรูป (GMP) และมาตรฐานอื่นในระดับสากล

- **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

๖. แผนงาน การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตร

- **สาระสำคัญ** สร้างและเพิ่มสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตรในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการการผลิต การแปรรูปและการตลาด รวมทั้งมีความเชี่ยวชาญระดับสูงในการประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อจัดการห่วงโซ่การผลิตที่ใช้ในการประกอบการ การจัดการฟาร์ม การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ การพัฒนาโครงการและบริหารจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของเกษตรกร (SMAEs - Small and medium agricultural enterprises) ทั้งนี้ ด้วยการจัดตั้งสถาบันบ่มเพาะ ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรเพื่อให้การฝึกอบรม การศึกษาประยุกต์วิธีปฏิบัติที่ดีและการบ่มเพาะองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญที่เหมาะสม

- **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สภาเกษตรกรแห่งชาติ

๗. แผนงาน การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

- **สาระสำคัญ** การผลิตสินค้าเกษตรได้มากเกินความต้องการของตลาดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีในสินค้าเกษตรเกือบทุกชนิด ส่งผลให้ราคาสินค้าตกต่ำและเกษตรกรขาดทุน เกิดปัญหาหนี้สินเป็นวงจรรอบาทรที่เกิดขึ้นแล้วซ้ำอีก แนวทางการแก้ปัญหาหลักคือการส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อดูดซับปริมาณสินค้าเกษตรวัตถุดิบออกจากตลาด ซึ่งจะช่วยให้การรักษาระดับราคาสินค้าเกษตรวัตถุดิบและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูป โดยส่งเสริมและมีมาตรการจูงใจสำหรับผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าเกษตร การสนับสนุนช่องทางตลาดใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการขยายการลงทุนในกิจการแปรรูปสินค้าเกษตร

- **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** สถาบันอุดมศึกษา สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์

๘. แผนงาน การพัฒนาช่องทางและศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรในระดับจังหวัดและอำเภอและคลัสเตอร์สินค้าเกษตร

- **สาระสำคัญ** ตลาดสินค้าเกษตรเป็นกลไกสำคัญที่กำหนดราคาและปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรซึ่งส่งผลมากต่อกำไรขาดทุนของเกษตรกร จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและจัดการระบบและช่องทางตลาดทั้งที่เป็นตลาดขายส่ง ตลาดโมเดิร์นเทรด ตลาดผู้บริโภคระดับบน ไปจนถึงตลาดส่งออก โดยพัฒนาศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตร

ระดับจังหวัด เพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้แก่เกษตรกร รวมถึงส่งเสริมการลงทุนและความร่วมมือของภาคเอกชน โดยมีหน่วยงานดำเนินงานหลักภาครัฐเป็นกลไกเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดกติกาค่าที่เป็นธรรมระหว่างผู้ผลิตและผู้ค้า

- หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๑. แผนงานการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

- **สาระสำคัญ** จัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ที่มีการจัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ และจัดทำระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ โดยครอบคลุมกิจกรรมการจัดการมลพิษทางน้ำ อากาศ เสียง ความสั่นสะเทือนขยะมูลฝอย การจัดการสารเคมีในภาคเกษตร

- หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. แผนงานจัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติการจัดระบบการจัดการพิบัติภัยจากน้ำในภาวะวิกฤติแบบบูรณาการทั้งระบบ

- **สาระสำคัญ** จัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยแบบบูรณาการ โดยมุ่งเน้นพื้นที่ที่มีความเสียหายสูง และพื้นที่การแก้ไขปัญหาดูแลภัย และภัยแล้งเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ และเป็นแผนบูรณาการครอบคลุมงานเตือนภัย แจ้งเตือน บริหารน้ำ พื้นที่น้ำนอง ช่วยเหลือระหว่างและหลังเหตุการณ์ และการแก้ไขปัญหาดูแลภัยและภัยแล้งเชิงพื้นที่

- หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. แผนงานการบริหารจัดการมลพิษทั้งระบบ

- **สาระสำคัญ** จัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) และลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้ง ใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ก่อมลพิษ อาทิ ภาษีสิ่งแวดล้อม (Green Tax) ค่าธรรมเนียมการระบายมลพิษ (Emission Fees) ค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ (Product Charge) และใช้เป็นงบประมาณในการบริหารจัดการมลพิษตลอดจน ยกเลิกหรือห้ามการผลิตและการนำเข้าสารเคมีอันตราย โดยประเมินความเสี่ยงและหลักเกณฑ์ตามแนวทางสากล

- หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔. แผนงานการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- **สาระสำคัญ** เพื่อให้เป็นไปตามภาคีความตกลงปารีสที่ต้องจัดทำเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด และพัฒนาระบบการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลกิจกรรมในการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก จากหน่วยงาน

ดำเนินงานหลักที่เกี่ยวข้อง ๕ ภาคส่วน ได้แก่ ภาคพลังงาน ภาคกระบวนการผลิต อุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ ภาคเกษตร ภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ และจัดทำระบบการควบคุมคุณภาพและการตรวจสอบคุณภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา

• **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

๕. โครงการการจัดการป่าไม้และพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

• **สาระสำคัญ** ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้เชิงพื้นที่ พื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และพื้นที่สีเขียวตามธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวตามธรรมชาติให้เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการหยุดยั้งการทำลายป่าและมีการบูรณาการร่วมกันทุกหน่วยงานดำเนินงานหลักเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

• **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

• **หน่วยงานดำเนินงานสนับสนุน** กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงคมนาคม กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

๖. โครงการการจัดการป่าไม้และพื้นที่สีเขียวเพื่อการเรียนรู้และพักผ่อนหย่อนใจ

• **สาระสำคัญ** ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองและชนบท เพื่อการพักผ่อน หย่อนใจ และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ รวมทั้งเพื่อการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของประชาชนถึงประโยชน์และร่วมกัน หวงแหนและอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว โดยการจัดทำฐานข้อมูลและแผนที่แนวเขตพื้นที่สีเขียวรายจังหวัดให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

• **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ

๗. โครงการพัฒนาและส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเมืองอุตสาหกรรม

ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

• **สาระสำคัญ** การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน มุ่งให้มีความเชื่อมโยงระหว่าง นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรมหรือชุมชนอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมกับองค์กรหน่วยงานดำเนินงานหลักท้องถิ่น และชุมชนโดยรอบให้เจริญเติบโตไปด้วยกัน ภายใต้การกำกับสิ่งแวดล้อมที่ดีและการร่วมมือกันขับเคลื่อนอย่างจริงจังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและคนในพื้นที่ โดยพิจารณาถึงมิติความยั่งยืนทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีตัวชี้วัดมาตรฐานและการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยพิจารณาจากค่าประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ ซึ่งมีหน่วยงานดำเนินงานหลักกำกับและรับรองมาตรฐานอย่างน้อย ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับโรงงานอุตสาหกรรมโดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ระดับนิคมอุตสาหกรรม โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

และระดับเมืองอุตสาหกรรม โดยกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานดำเนินงานหลักอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีโรงงาน นิคม และเมือง ได้รับการรับรองเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด

- **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย

๘. แผนงานการบริหารจัดการน้ำ

- **สาระสำคัญ** พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการผลิตน้ำอุปโภค/บริโภค ลดความเสียหาย ความรุนแรงของภัยพิบัติ (น้ำท่วม/น้ำแล้ง และน้ำเสีย) และจัดทำ Big Data ด้านน้ำ เพื่อการบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะ

- **หน่วยงานดำเนินงานหลัก** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ